

ПОРЕДИЦА

КНИГА
ДЕВЕТДЕСЕТ
И СЕДМА

ВЛАДИМИР ЦОНЕВ

ДРЕВНИТЕ БЪЛГАРИ, ШУМЕР И ВАВИЛОН

ЛИТЕРА ПРИМА®

На корицата: Изображение на вавилонския дракон при портата на Ицар

На моя първи и най-верен читател - майка ми.

© Владимир Цонев, 2004

© Издателство „Литера Прима“, 2004

ISBN 954-738-108-3

Въведение

За мнозина тази книга ще се стори като продължение на предишните две „Древните българи и пирамидите“ и „Загадките на Земята и древните българи“ и вероятно ще бъдат прави. Но трябва да кажа, че заедно с общата проблематика за древните българи тя носи някои специфични черти и особености.

Вавилон винаги е привличал като магнат вниманието на летописци, историци, археолози, изследователи, любители на необикновени и екзотични неща. И това е естествено, защото царството се явява наследник на предхождащата го богата култура и цивилизация на шумерите в Месопотамия.

Няма друг град-държава от стародавното минало, който да е събирал толкова „чудеса“ - Вавилонската кула (Етеменанки), „Висящите градини“, градските стени на Вавилон, високи 16 метра, статуята от злато, позната като Истукана - висока 27,60 м и широка 2,76 м. Всички те - свързани с легендарното име на „Царя на царете“ Навухудоносор II от династията на българите-худони, неразделна част от Старозаветната Четвърта книга на царете, където е и летописът на българската държавност „Именник на българските кханове“.

В историята няма нищо случайно. Всяко явление и процес има своите предпоставки, обяснения и закономерности, стига да успеем да вникнем в тях и да ги разберем. Държавите на древните българи в миналото са били държави на духа, а техните жители - трако-кимерийците са вярвали, че всеки носи у себе си божествена искра. И са се опитвали не да се кланят на Бога, а с делата си да се докоснат до неговите висоти, да постигнат хармонията между хората и заобикалящия ги свят. От тази гледна точка легендата за изграждането и разрушаването на Вавилонската кула сякаш придобива други измерения. Етеменанки се превръща в грандиозно творение на редица поколения, символ на вечно търсеция човешки дух, дръзнал да се докосне до божественото и недостижимото.

Книгата е разделена условно на три части. Първата сочи пътя на древните българи от Балканския полуостров към Месопотамия. Разказва в строго хронологично за възхода и падението на Шумер и Вавилония. Във втората част се проследява отново движението на трако-кимерийците от своята прародина към други територии и континенти. Прави се анализ, търсят се сходства в традициите, обичаите, вярванията на древните българи и земите, където те се заселват. Третата част на книгата разглежда „Именника на българските кханове“ - важен исторически документ за приемствеността и единството между Дунавска България и другите държави на трако-кимерийците.

Днес славата на Вавилон и на българите е помръкнала. Ще се събуди ли тя за нов живот, ще възкръсне ли като птицата феникс от пепелта? Да оставим отговора на неумолимия съдник - времето.

Всъщност нека напомня, че именно древните вавилонци са тези, които разделят денонощието на две половини по 12 часа и първи делят часа на 60 минути и минутата на 60 секунди.

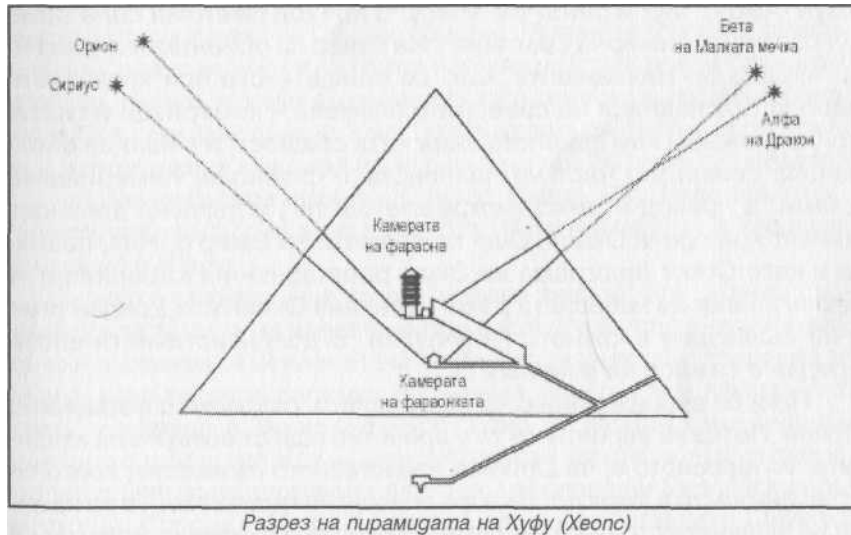
„Древните българи, Шумер и Вавилон“ започва и завършва с един от символите на великите тайнства - Лабиринта. Случайно или закономерно е това, ще разберете сами. Лабиринтът е разпространен хилядолетия преди новата ера в различни форми по целия свят. Той е олицетворение на жизнения път на хората, на трудно изпитание. Смятали са, че докосването до неговата сърцевина води до повратен момент - смърт и възкресение, до ново летоброене.

Авторът

Част първа
Някои от важните звезди и връзката им със строителството,
символите и писмените знаци при древните народи и цивилизации.
Тайните на Лабиринта

Редица свидетелства сочат, че в Египет част от древните атланти, които успяват да се спасят от гибел, продължават да развиват своите уникални знания и култура. Доказателство за това са и пирамидите в Гиза - единственото оцеляло нещо от „седемте чудеса на света“.

Интересни наблюдения са извършени върху проекта и строежа на голямата пирамида на фараона Хуфу (Хеопс). Нека кажем, че родът на този египетски владетел води своето начало от народа хуфи в Памир и е свързан с древните българи, които хилядолетия обитават тези места. От проектирането на южната шахта в камерата на фараона се вижда, че тя е насочена към звезда от съзвездие Орион

Зета Орионис. Най-малката височина (деклинация) на тази звезда е изчислено, че е била около 10 400 г. пр. н. е. Всяка звезда променя височината си от минимум до максимум и обратно в небето. Това движение е свързано с прецесионния цикъл, който се извършва за 25 920 години. Древните египтяни са разделяли небесния зодиак на 12 части и са знаели, че на Слънцето са необходими средно по 2160 години

(12 x 2160 = 25 920), за да премине всяка част от зодиака.

Възможно ли е пирамидата на Хуфу да е била проектирана в това далечно минало? Според древните египтяни душите на фараоните са звезди, които след смъртта си се връщат на небосвода. Направена е съпоставка между три звезди от съзвездие Орион и трите пирамиди в Гиза (на владетелите Хуфу, Хафра и Менкаура). Получава се пълно сходство между големината на пирамидите и тяхната ориентация, с яркостта и местоположението на звездите. С други думи, сякаш небесната карта е наложена още веднъж на Земята.

Твърдението, че душите на хората са звезди, които се завръщат в небето след смъртта им, се среща и в произведението на Платон „Тимей“, където философът разказва за изчезналата Атлантида. Древни сведения говорят, че атлантите са владеели Египет и земите около Средиземно море.

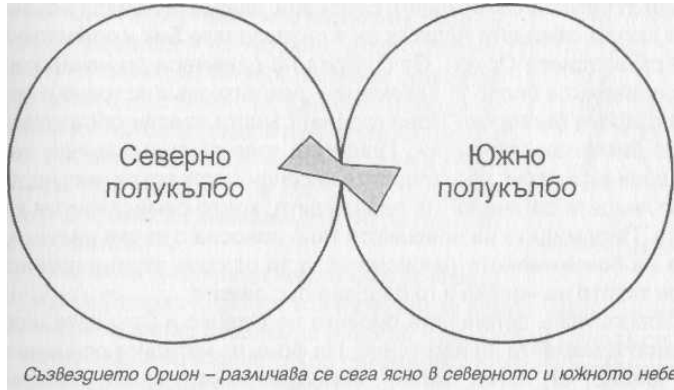
По време на първите фараони се почита божествената тройка Амун (Амон), Мут и синът им Хонсу. В превод името на сина (Хонсу) означава „северна светлина“. На север са ориентирани и всички пирамиди. Названието „хон“ се среща често при кавказките народи (наследници на северните племена - кимерийци и скити, принадлежащи към древнобългарската общност) и с него се обозначава северната част на планинските склонове. Кимерийците („кими“ в превод е „мост между световите“) в дълбока древност живеят край река Океан. Още по времето на Омир р. Нил, позната и като Стикс (анаграма на Скит, родственик на кимериеца), е земен аналог на небесната река, наричана Океан или Еридан (име и на съзвездие в южното полукълбо). В доелинистичната епоха Еридан е символ на Млечния път.

Нека се върнем отново на съзвездие Орион, свързано с фараоните, Орион. По всяка вероятност то е ориентир още от времето на атлантите. Интересното е, че Орион е единственото съзвездие, което се отличава както в южното, така и в северното полукълбо. То се намира на външната страна и на двете полукълба и графично може да се изобрази като два триъгълника, обърнати с върховете един към друг. Съзвездие Орион може да се забележи във всяка точка на Земята, защото през него минава небесният екватор. Орион се явява „Господар на небето“. В едната посока поясът на съзвездие Орион е към Алдебаран, а в другата - към Сириус.

В Египет звездата Сириус е отъждествявана с главната богиня Изиди - сестра и жена на Озирис (Орион). Древните египтяни забелязали, че Сириус веднъж в годината изгрыва на изток преди Слънцето. Този ден, 19 юли, е приет за първи ден от египетската година и предшества прииждането на р. Нил. Всяка година се състояла от 12 месеца, като всеки от тях имал по 30 дни. Към тях (360 дни) се добавяли още пет дни на голяма петица - Озирис, Изиди, Сет, Нефтида и Хор. Първите четирима са от едно семейство (братя и сестри), а Хор е син на

Озирис и Изида.

Сириус е позната още като „Кучешка звезда“ или „Канис“, напомняща за титлата на владетеля при древните българи - кхан (кан), който е поставен от Вселената монарх. Стари уникални сведения за Сириус като звездна система откриваме у догоните - африканско племе, живеещо в Мали (Африка). Едно от важните им селища, свързани с традициите и обичаите, е Комакан. Акан е името на племе, сродно с пелазгите (древните българи, населяващи Балканския полуостров). Според Робърт Темпъл - автор на „Загадката Сириус“, именно пелазгите са основни

разпространители на преданията за Сириус.

Доказано е, че всички известни мегалитни съоръжения (вкл. и Стоунхендж) са ориентирани към звездите, някои от които непрекъснато се повтарят. Става дума за звездата Сириус в съзвездието Голямо Куче, звездата Процион в съзвездието Малко Куче, звездата Полукс в съзвездието Близнаци, звездата Капела в съзвездието Колар, звездата Алдебаран в съзвездието Бик и звездата Ри-гел в съзвездието Орион. От средата на декември до началото на януари (върхът е около 21 декември - зимното слънцестоене и начало на старата българска Нова година) същите звезди образуват на небето Зимен шестоъгълник. Графично това са триъгълници, наложени един върху друг, като вторият е насочен с острата си част надолу. Триъгълниците са аналог на пирамидите, които символизират Вселената. Пирамидата на човешкото тяло докосва с върха си измеренията на божественото (небесното), а то от своя страна пронизва отгоре тялото на човека и го свързва със земята.

Любопитна е догонската рисунка на Сириус и Слънцето, които съвпадат в момента на изгряване. На фона на четирите основни посоки (север, юг, изток, запад), нарисувани като кръст, лъчите на Слънцето и Сириус приличат на втори завъртян кръст, сочещ полу-посоките (североизток, северозапад, югоизток, югозапад). Заедно с това фигурата напомня и на четири триъгълника (ориентирани по основните посоки), чиито върхове се срещат в центъра. Тя е идентична със строителните знаци, оставени от древните българи. Такива разкопки са открити в Плиска, Преслав, в поречието на Волга и Дон, в Охридското езеро, Унгария, Афганистан и т. н., говорещо за приемственост и устойчивост в бита и културата на населението.

В древноегипетската митология съперник на Хор е неговият чичо Сет/Сат - убиец на баща му Озирис, с когото той се бие и го побеждава. Преди битката Сет е владетел на Горен Египет, чийто символ е бялата корона, а Хор владее Долен Египет, чийто символ е червената корона. От името Сат лесно се стига до по-късния символ на злото и тъмнината Сатан (Сатана), название, означаващо „небесната земя на Сат“.

Хор – владетел на Египет

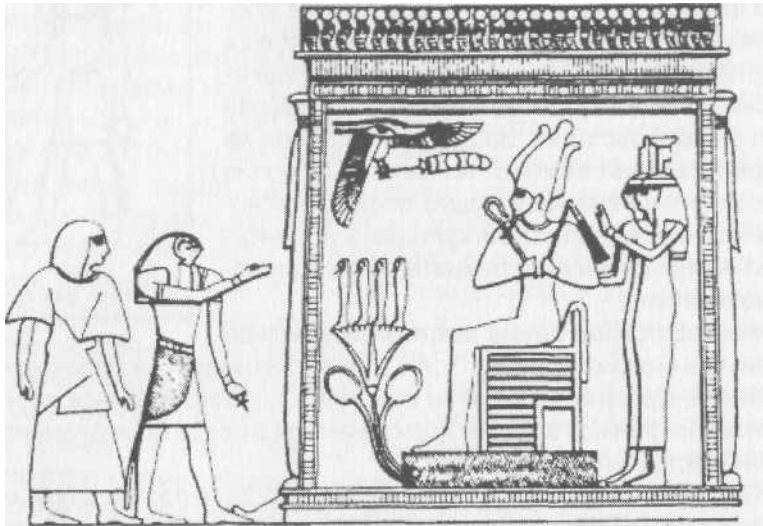
На земята Хор се намира в Мемфиския некропол. Северната стена на Мемфис е границата между Горен и Долен Египет. Пазител на некропола е божеството Сокар - човешко тяло с глава на сокол.

Любопитно е, че звездата Сириус е позната в митологичен контакт с името Сот. А от Сот-кар (Сириус-кар - планетата Сириус и карите -праотци на траките) до Сокар остава една неголяма крачка.

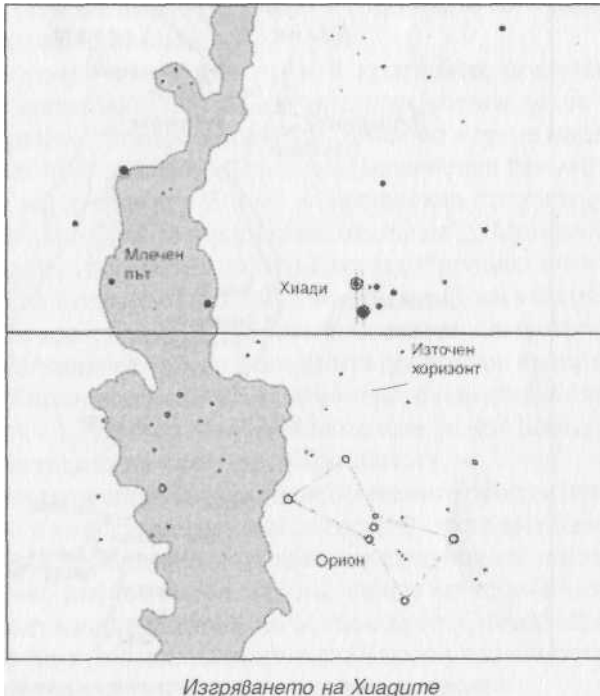
При българите соколът (Хор) също е обожествяван. Не случайно ние наричаме себе си хора. В гробницата на Аспарух край с. Вознесенско (днешна Украйна) е намерен сребърен орел (сокол) със змия. За древните народи на Америка соколът е символ на силата на Горния свят. И в това няма нищо чудно, защото в основата на тези народи стои културата и светогледът на траките и кимерийците, наричани по-късно българи.

На небето Хор заема място между Изида (Сириус) и Озирис (Орион). Той е смятан за символ на Небесния бог и вечната, духовна, безкрайна енергия. Слънцето и Луната са неговите очи. В края на годината Хор се намира в средата на споменатия Зимен шестоъгълник от звезди.

Синът на Озирис (Орион) и Сириус (Изида) е познат с още едно име - Нибиру. Древни сведения за Нибиру (възможен е и вариант Кхабиру - аналогия с кхабирите/кабирите, известни с тракийските мистерии) може да се открият в шумеро-вавилонския епос за сътворението „Енума Елиш“. Нибиру е звезда, която определя началото и бъдещето, наречена „Този, който заема средата“.

Сцена от „Книга на мъртвите“ – Озирис заедно със своята съпруга Изида и сестра им Нефтида. Пред него са четиримата снове на Хор

Изгряването на Хиадите

В библиотеката на Ашурбанипал - асирийски владетел през VII в. пр. н. е в Ниневия (Месопотамия) са открити множество плочки с точни астрономични данни. В тях се разказвало, че имало още една планета, която вавилонците наричат Мардук, а шумерите Нибиру. Интересното е, че движението ѝ било по посока часовниковата стрелка, т. е. обратно на останалите планети.

Тази непозната планета в нашата Слънчева система е известна на шумерите шест хилядолетия преди новата ера. Нейно изображение е открито върху акадски кръгъл печат, който е на около 4500 години.

През 1987 г. на пресконференция на НАСА се съобщава, че е възможно друга неизвестна планета да се върти около Слънцето.

Направените изследвания през последните години потвърждават тези данни и дори ги конкретизират. Небесното тяло е огромно и се движи в посока обратна на останалите известни планети от нашата Слънчева система.

Още в дълбока древност фараоните в Египет са се смятали за наследници на Хор, като след своята смърт те трябвало да се издигнат към съзвездието Орион, където възкръснал Озирис. Преди обаче да заеме полагащото му се място на небето, всеки владетел следвало да премине през Лабиринт, който също имал две измерения - небесно и земно.

Астрономите смятат, че като „небесен лабиринт“ може да се определят Хиадите. Този звезден куп е образуван от 12 ярки звезди, които сякаш се намират в заплетен сложен възел. Мнозина изследователи подчертават, че едва ли техният брой е случаен и правят връзка с 12-те зодиакални знаци.

Като небесно тяло Слънцето оказва голямо влияние върху развитието на живота на нашата планета. Установено е, че през отдел-

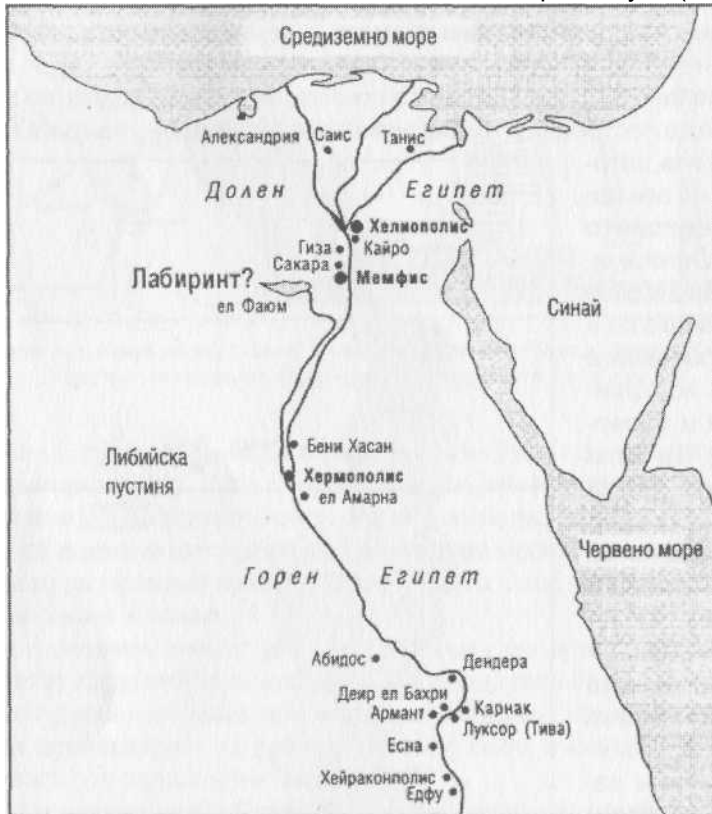
ните месеци на годината Слънцето бомбардира Земята с различни по състав частици, което определя и различните зодии. Екваториалното магнитно поле на Слънцето се придвижва с 13,84 градуса на ден. Полярното магнитно поле на Слънцето се движи със скорост 9,73 градуса на ден. Скоростта на слънчевите магнитни полета и земното магнитно поле е 0,98 градуса на ден и за месец се придвижва с 30 градуса. След месец полюсът е изостанал назад със 125,29 градуса спрямо екватора. Но по отношение на Земята полюсът сякаш се е придвижил назад само с 93,8 градуса. Това е една четвърт от кръга -90 градуса плюс около 5% (4 градуса). Графично това може да се изобрази като двойна брадва (лабрис).

Интересното е, че тези допълнителни градуси съответстват на отклонението при строежа на храмове и пирамиди по оста север-юг, както и на площта, която заемат Хиадите на небосвода.

Очевидно в Древен Египет са познавали добре Хиадите, но заедно с това са построили и техния земен аналог (подобно на трите пирамиди в Гиза, отговарящи на звезди от съзвездието Орион). Летописите говорят, че след пристигането си в Египет оцелелите атланти построили храм и обсерватория. Те били издигнати, за да съхранят уникалните им знания за небесните тела и за да могат да продължат да наблюдават техните движения във Вселената.

Налице е известно противоречие, защото Атлантида загива още X хил. пр. н. е., а Лабиринтът е започнат около 4600 г. пр. н. е. - през епохата на Бика (Телеца). Ако вземем обаче за отправна точка 5700-5600 г. пр. н. е., когато е Потопът в Черно море, и имаме предвид,

че трако-кимерийците напускат Балканския полуостров и част от тях намират в Египет и в Шумер нови благоприятни земи за заселване, всичко идва на мястото си. Още повече, че от населението по Северното Черноморие и Кавказ водят началото си (около V хил. пр. н. е.) идентичните 12-циклови слънчеви календари на хуни (кимерийци), шумери и българи.

Карта на мястото, където вероятно се намира Лабиринтът

За Лабиринта пишат древни автори като Херодот, Страбон и др. Според тях тази огромна постройка от 3000 помещения с вътрешни градини, разположени на два етажа (по 1500 на етаж), превъзхожда пирамидите. Интересното е, че таваните на помещенията са изградени от единствен каменен блок и освен камъни, които достигат огромни размери, в Лабиринта не е използвано дърво или други материали. Като че ли строителите са искали постройката да устои на превратностите на времето. Много от стените били подвижни и изписани с йероглифи. За съжаление този сложен архитектурен комплекс (с диаметър повече от 8 км) все още не е намерен и вероятно е скрит под тонове пясък. Като едно от предполагаемите негови места се смята Фаюмският оазис, където през XIX в. пр. н. е. се строи нов важен административен и религиозен център Кахун.

Лабиринт е построен и на остров Крит. Критяните (картияните) са наследници на карите (праотци на траките). Царят на критяните Минос превзема отначало Горен, а по-късно и Долен Египет около 3100 г. пр. н. е. В поречието на Нил той построява своята столица Мемфис. Минос създава първата египетска династия на фараоните (критска династия). По това време започват и строежите на внушителни гробници с подземни камери.

По-късно, около средата на III хил. пр. н. е. критяните, кимерийците и белите евреи напускат Египет. С тяхното преселение секва и издигането на колосални строежи (пирамиди, храмове и др.) в поречието на Нил. Част от тях поемат обратно към Балканския полуостров. Движението на карите между Египет и Балканския полуостров поражда и двете названия Сакара - фараонско гробище до Мемфис и планината Сакар, където е погребана царица Бастет (от древнобългарски произход), заровен е кивотът и безценна история на Древния свят. Името Сакара произлиза от Сокар - споменатото вече божество с глава на сокол. Като спомен от карите в днешните наши земи са останали названията на Карановата могила (Сливенско, с най-стари пластове от VIII хил. пр. н. е.), Карон лимен (древното име на нос Шабла), р. Искър (Искар - „звездата на кар“), гр. Карнобат и т. н.

Начелник с тракийски владетел конник от Старосел

Според легендата главният бог при траките и техните предци Зевс (името му Зевс/Звес е явен ориентир към звездите) открадва Европа - дъщеря на цар Агенор. Първото му появяване пред нея е в образа на бик. От Европа Зевс добива няколко сина, между които и Минос. Този негов син създава велико царство на остров Крит. Самият Зевс е отгледан на остров Крит, а с името на майката Европа в древността летописците наричат главно балканските земи.

Любопитно е, че някои от архитектурните решения на критския дворец в Кносос (възстановен след земетресението от XVI в.) напомнят на двореца в Мари (Месопотамия). Връзката едва ли е случайна. Още повече че Мари е посещаван от търговците от остров Крит.

На остров Крит имало Лабиринт, където живеело чудовище - човек с бича глава, наречено Минотавър.

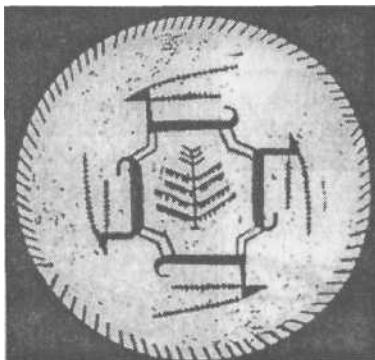
Лабиринтът се казвал Лабиринтът на Минотавъра (т. е. на цар Минос от Таврическите планини - в стари времена част от Кавказ). Таврия е предишното име на Кримския полуостров и е важна

част от историята на древните българи - самарците. Думата „Лабиринт“ произлиза от думата „Лабрюс“/ „Лабрис“, която на карийски означава „двойна брадва“. Затова и двойната брадва е най-често срещаният символ в Крит - герб на цар Минос (владетел на Крит). Знакът се среща в Микена, дори и в Стоунхендж. Брадвата е сред изображенията и върху диска от Фестос и е символ на власт и могъщество във всяко древно общество. Удивително е колко много тя напомня формата на съвездието Орион (два триъгълника, които се допират с върховете си).

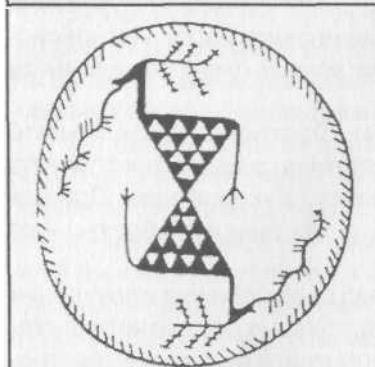
Заедно с това лабиринтът е символ и на обръкания жизнен път на хората, на трудно изпитание. В античността са се стремели към средната част на Лабиринта, но са се страхували от нея. Смятали, че досегът води до повратен момент - смърт и ново раждане, или вечен живот. Хилядолетия преди новата ера Лабиринтът е бил разпространен в различни форми по целия свят.

Характерното изображение на двойната брадва е намерено и по нашите земи в Южна България - в Панагюрище, в Розовец, в Казанлъшката гробница, в Пейчова могила, в Александровската могила и др. Обикновено това е част от украсата на главите на конете (начелници и др.). В тракийския култов център Старосел е открит уникален начелник, който представлява кръгла плочка с конник. Ездачът очевидно е владетел, защото е вдигнал в дясната си ръка ритон (един от символите на тракийските царе). Интересното тук е, че на бедрото на коня отново ясно е очертана двойната брадва (лабрис).

Когато изследователите разчитат Фестоския диск (където също има такъв знак), изпитват затруднения, защото текстът е по спирала. Това е така наречената писменост Бустрофедон. При нея първият ред се чете от ляво на дясно, а следващият обратно - от дясно на ляво.

Керамична чиния от гр. Самара – V хил. пр. н. е.

Изображение от Северна Месопотамия – III хил. пр. н. е.

Сънародникът ни Тодор Латинов след дългогодишни проучвания стига извода, че това писмо е било употребявано от древните българи. Ако се опитаме да разгадаем етимологията на думата „бустрофедон“ и по-точно нейната втора част- „едони“, достигаме до тракийското племе едони, което живее на Балканския полуостров още преди Троянската война. Едоните се родят с македоните и заемат съседни на тях земи. В буквалния смисъл думата „бустрофедон“ означава „оран на бик“.

Същият знак-двойната брадва, но вече изправена, е често срещан рунически знак в Дунавска България - означава буквата „е“ и вероятно от него произхожда нашата съвременна буква „ж“, чийто смисъл е „жив, живот“, както и буквата „х“ - символ на Хор и потомците му (хора). Знакът е и важен орнамент при тъкачеството - българските килимари. Познат е с името „макас“ (ножица).

Като писмен знак макасът може да се види в скандинавските, готските руни, в етруската азбука, но отново под формата на лабрис. Макасът се среща и при баските - смятан за древнодоиндо-европейски народ, но това едва ли трябва да ни изненадва. Думата „ибри“ (Иберийски полуостров) идва от кибрите/кимбрите - т. е. кимерийците, познати в Европа като келти. Потвърждение за българския корен са келтските легенди за пристигналият от Испания народ Болг.

Писменият знак макас (наподобява пясъчен часовник) откриваме в Шумерския град Ур. Знакът е намерен и в Северна Месопотамия (III хил. пр. н. е.). В изображението можем да открием сходство с керамичната чиния от левия бряг на р. Тигър в древния гр. Самара (V хил. пр. н. е.). И на двете места виждаме стилизирани елени, които по всяка вероятност са символи на световното дърво, което може да бъде и обрънато. Или с други думи, това е знак за възможно обръщане на полюсите, както и че животът на Земята зависи от движението на различните небесни тела и е своеобразна тяхна проекция („Каквото горе, това и долу“).

Макасът се среща и при берберите туареги в Африка, които използват така нареченото либийско писмо. Туарегите са наследници на карамантите (кари). Това са бели племена, които нахлуват в Северна Африка около III хил. пр. н. е. Хилядолетия те владеели пътищата между Централна Африка и Средиземно море. Установено е, че погребвали своите мъртъвци в надгробни каменни могили. През VII в. столицата им Карма (Гарма) е превзета от арабите и са принудени да приемат исляма.

Туарегите и днес се различават съществено от местното население. Произходът на името вероятно е от „Тара“ (древното име на бог Тангра - Тара, което е и старото име на остров Санторин, обитаван от критяните) и от „Египт“ (название на пелазга, завоювал Египет през IV хил. пр. н. е.). Туареги може би означава „Тара в Египет“.

Пясъчният часовник (макасът) като знак се среща в протоиндийската писменост, в

Мохенджо-Даро и Харапа. Откриваме го и върху отпечатък от стъпалото на Буда. Знаем, че неговият баща е цар на саките, които принадлежат към голямата общност на траките. Макасът е важен знак за всички древни култури и цивилизации. Най-старият „пясъчен часовник“ е намерен в Мала Азия VII-VI хил. пр. н. е.). Заслужава внимание фактът, че неговото разпространение като руническо писмо обикновено следва геометричния орнамент, като и в двата случая областите, където е открит, са едни и същи. Това е така, защото макасът представлява изображение на Вселената, а нейните тайни вълнуват хилядолетия множество древни племена и народи по света, сред които безспорно са и българите.

Стари митове и сведения за началото на света и Вавилон

Няма в света друг космополитен град-държава, който като Вавилон от дълбока древност да фокусира вниманието на хилядолетната човешка история и цивилизация. Обединявал и разделял множество народи, съграждан и рушен от тях, той като птицата феникс многократно възкръсва от пепелта за нов живот.

В религията на племена от различни континенти съществува космогонен мит, който твърди, че някога Земята е изглеждала по друг начин. Преди появата на сушата навсякъде е бил океанът. В него живеел змей - олицетворение на космическия хаос - първоначалното състояние на света преди възникването на живота. По-късно той се превърнал в символ на цикличните явления, Катастрофа, Потоп и др., които унищожавали почти всичко съградено преди това. Вавилонски клинописни таблици наричат годината на Потопа „Година на ревящия дракон“. В индийската митология се говори за Змея на Световната бездна, който иска да хвърли света в състоянието на първичен хаос. Веднъж той отвлякъл Земята и се потопил с нея на дъното на Световния океан. Тогава бог Вишну победил змея и отново издигнал Земята на повърхността.

Основен противник на водното чудовище - символ на бедствие, е богът на Слънцето, носител на живота и реда. Често Слънцето се явява като птица, а змеят като змия. Смята се, че двубоят между тези два символа идва от култовете на Близкия изток, откъдето след това е пренесен в християнската църква.

Интересното е обаче, че това противопоставяне - между древноегипетския бог на Слънцето Хор (приел образа на сокол) и ревящия змей Сет, е постоянно и неизменно, защото е част от вечния кръговрат във Вселената. Свидетелство за това са и данните, завещани от древността. Във вавилонската митология първоначално Мардук е богът на Слънцето, който се сражава с Тиамат. По-късно неговото място ще се заеме от сина му Бел.

Вследствие на тези унищожителни за Земята бедствия много често всичко е трябвало да започва отначало. Катастрофата или Потопът унищожавали не само материалната, но и духовната култура на човечеството - неговите знания.

Дървото на познанието е важен символ за всички известни древни народи и цивилизации - шумери, вавилонци, индийци, келти, китайци и др. Характерно за тях е, че дървото на познанието винаги е свързано с трите символа на бедствието - змей, вода и дърво. И за да се вкуси от плодовете на священото дърво, които носят висша мъдрост и свръхестествени познания, трябва да бъде убит водният змей.

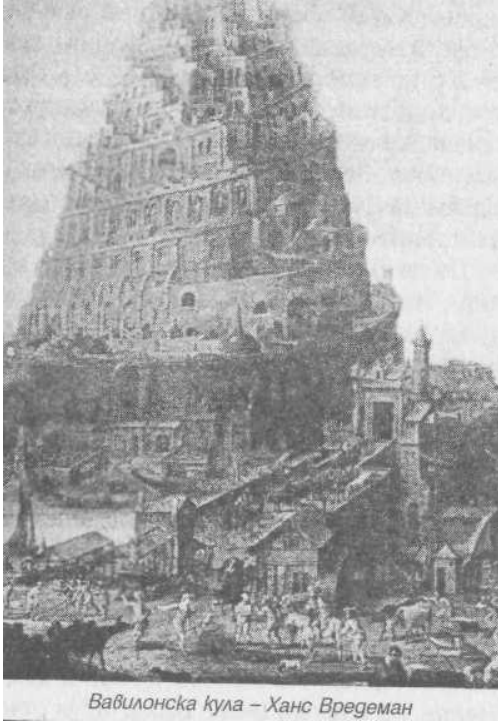
За това как хората са се опитвали да опазят своите постижения, като ги записвали, разказва и вавилонският историк и жрец Бероз (III в. пр. н. е.). По времето на цар Ксисутрус (десети цар на Вавилон) му се явява бог Кронос. Той му нарежда да напише историята на човечеството и да я зарови в града на

Слънцето Сипар. Ксисутрус трябвало да построи и голям кораб, в който да се качи с приятели и роднини. Корабът следвало да бъде подготвен и запасен с храна и вода и на него да бъдат доведени животни и птици от всички видове.

Царят на Вавилон спазил тези указания и успял да се спаси от Потопа. Корабът спрял в една планина в Армения. Едва ли е случайно, че библейският кораб на Ной също спира в Армения - планината Арарат.

След Потопа хората, които оцелели, се връщат във Вавилон, намират скритата история в Сипар, отново основават Вавилон, построяват много други градове и храмове.

Нека кажем няколко думи за Бероз - съвременник на Александър Македонски. Той живял през III в. пр. н. е. и успял да систематизира вавилонската религия и история. Според него бог Бал създавал от мрака небето и земята. За да създаде човека, Бал си отрязал главата. От тази кръв, омесена с глина, другите богове оформили човека. През V-VII в. учението на Бероз е

Вавилонска кула – Ханс Вредеман

особено популярно в Мизия, Тракия и Македония - земи, населявани от древните българи.

Съществуват редица древни сведения, че някога всички хора са говорили един език. Това твърдение се среща в свещените текстове на Близкия изток, в Америка, в древния Египет, в ранноиндийски и будистки текстове, в Библията. Нека отново се позовем на мнението на вавилонския жрец и историк Бероз: „Разказват, че първите хора се възгордели от силата и величието си, започнали да презират боговете и да смятат себе си по-горе от тях. Те построили висока кула на мястото, където се намира Вавилон. Кулата почти докосвала небесата, когато изведнъж ветровете дошли на помощ на боговете и съборили съоръжението върху строителите му. Развалините получили името Бабел. Дотогава хората говорели на един език, но боговете ги принудили да говорят на различни наречия.“

Юдеите наричали кулата Баб-или, а по-късно става известна като Вавилон. В превод изразът означава „Портата на Бога“. Точно с това наименование тя се среща в текстове на различни митове от Америка.

Ясно е, че тези събития не са случайно съвпадение и не могат да бъдат само резултат от сходните условия

за развитие, а говорят за древни връзки между народи и континенти. Това е мнението и на известния немски изследовател Хумболт.

Направените проучвания в областта на археологията и етнографията през втората половина на XX в. отидоха още по-нататък и констатираха, че древните цивилизации на Месопотамия, Египет, Крит, Индия и Китай водят началото си от една основа. С други думи, в основата на човешката цивилизация стои една цивилизация, която още в стари времена преди 10-12 хил. години прави огромен скок в своето развитие. Този извод се защитава с множество доказателства от редица учени като проф. Хагуд и др. За това говорихме в предишните книги „Древните българи и пирамидите“, „Загадките на Земята и древните българи“, ще продължим да излагаме доводи в подкрепа на казаното и в настоящата книга.

Да се върнем в земите на Вавилон и да видим какво е станало след „смесването на езиците“. Като извор, от който можем да почерпим сведения, се явява унгарска легенда, записана от хрониста Кезан - придворен секретар на унгарския крал Ласло VI Кун. В нея се говори за еднакъв произход на българите (наследници на Хунор) и унгарците (наследници на Мадяр), като отправна точка за тяхното движение и развитие се смята Вавилон: „Когато започнало смесването на езиците (падането на Вавилон), великанът Менрот се преселил в Евилатските земи, наричани Персия, неговата жена Енет му ражда двама сина, Хунор и Мадяр, от които водят началото си хунският и маджарският народ. Менрот освен съпругата си Енет имал и други жени, които го дарили с много синове и дъщери. Тези синове и техните потомци също живеели в Персия. По телосложение и цвят на лицето приличали на хуните, но езикът им се различавал донякъде от хунския. Веднъж по време на лов в степта пред Хунор и Мадяр изскочила кошута. Те я подгонили, но тя се скрила в меотидските мочурища (край Азовско море). Дълго я преследвали, но не могли да я открият. След като пребродили мочурището, видели, че мястото е подходящо за отглеждане на добитък.

Върнали се при баща си и получили неговото съгласие да се поселят в мочурището, наречено Меотида. Земите край Меотида граничат с Персия и с изключение на един тесен провлак всичко е обкръжено от море, няма никакви реки, но има в изобилие трева, дървета, риба, птици, дивеч. Влизането и излизането е трудно (полуостров Крим - Бел. авт.).

Обикаляйки местата, на едно пусто място се натъкнали на останалите вкъщи без мъжете си снахи и внуци на Белар. Те ги метнали ведно с богатствата им на конете и ги отвлекли. Заедно с децата заловили и двете дъщери на княз Дуло. За едната се оженил Хунор, а за другата - Мадяр. От тези жени водят началото си всички хуни и маджари...”

Потвърждение на тези сведения намираме в известието на Агатий Меренийски: „Хуните населявали в старо време земите на изток от Меотидското езеро и се простирали на север от река Танаис (Дон) ... Поотделно едно от тези племена се наричало котригури, второ - утигури, трето - ултизури, а друго - буругунди ... По-сетне след поколения те преминали в Европа, било, че наистина някаква кошута им посочила път... било, като са използвали някакъв друг начин.“

В текста вече ясно и конкретно като хуни (чието старо име е кимерийци) се посочват две от племената - котругури и утигури, участвали в създаването на държавите на Кубрат и Аспарух.

Връзката между изселниците от Вавилон и последвалите ги във времето Хунска империя и

преселенията на българите южно от р. Дунав е безспорна. А това предполага общи традиции и приемственост между постигнатото от нашите праотци и постиженията на най-древните цивилизации като шумерската, египетската, вавилонската и др.

Потопът в Черно море.

Варненската цивилизация и нейните небесни предци

В далечното минало Земята е изглеждала по друг начин. Релефът и повърхността на планетата са били променяни периодично, обикновено след различни природни бедствия, които са я връхлитали.

Изображение на потъналото парче суша от Гибралтар и на разпространението на маймуните от вида магот

През 1970 г. се извършват няколко сондажа по дъното на Средиземно море. Откриват се големи количества солни наноси, които са останки от солни езера. Установено е, че в определен период водната маса е изчезнала. Доказателство за това е и намереният пласт от безводен калциев сулфат, който може да съществува при температура с особено високи стойности - над 40 °С.

Тези данни говорят, че преди да се превърне във воден басейн с дълбочина от 1500 м, Средиземно море е представлявало пустиня. В района вероятно са живели редица сухоземни животни, които са могли да преминават почти безпрепятствено от Африка към Европа и обратно. Изследванията показват, че за Средиземно море сухият и пустинен климат е бил характерен най-много преди 10 000 години.

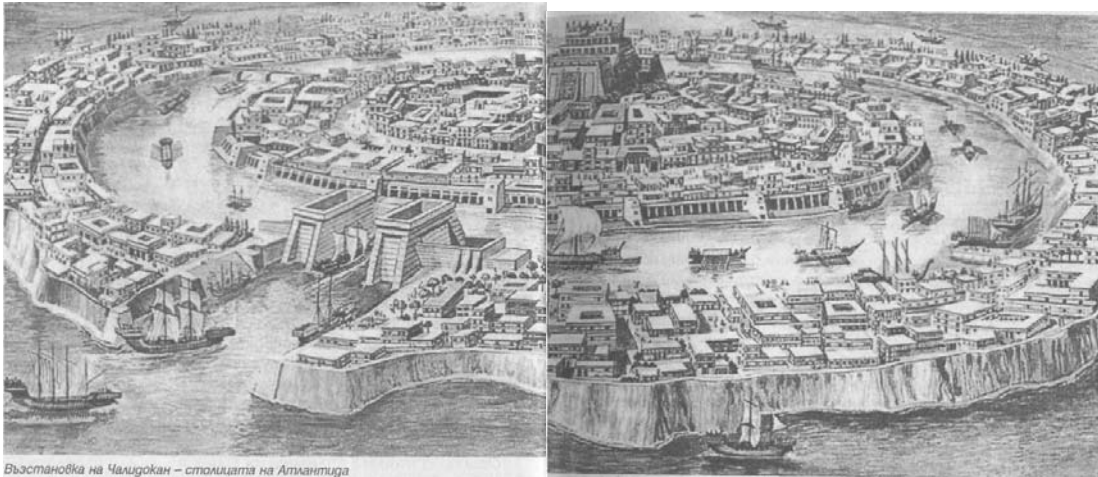
Всичко се променя с огромната маса вода, нахлула през разкъсания бряг на Гибралтар. Животни и хора бегат, защото са залети обширни територии от Северна Африка. Свидетелство за това са и днес живеещите на нетипично място за маймуни гибралтарски скали. Тезибозайници се родяват с маймуни от Африка. На по-големите средиземноморски

острови - Крит, Кипър и др., също са намерени странни останки от слонове и хипопотами, измрели преди около 10 000 години. Очевидно на тези острови те са търсели подслон от прииждащата вода.

В основата на това събитие стои последният ледников период от края на IX хил. пр. н. е., познат като Врюмски. Започналото затопляне довело до повишаване нивото на океаните. Голямо земетресение е причината да бъде унищожена сушата, свързваща Европа и Африка и да се образува Гибралтарският проток. В пустинята, която по това време е Средиземно море, нахлува значимо количество водна маса от Атлантическия океан.

Катаклизмът оказва влияние и на Балканския полуостров. Оформят се Дарданелите и Босфорът, наричан Тракийски Босфор. Постепенно водното налягане разкъсва дотогава съществуващия праг на Босфора, вследствие на което Черно море - някога почти пресъхнало, се издига със 120 м. Предполага се, че стихията е била около 200 пъти по-голяма от Ниагарския водопад, а нивото на водата всеки ден се е покачвало с 14-15 см. Унищожени са редица крайбрежни селища. Черно море от голямо сладководно езеро се превръща в солено море. Променя се флората и фауната в района. Доказателство за това са намерените останки от древни коралови рифове, типични за тропическия климат.

Още през втората половина на X хил. пр. н. е. и началото на IX хил. пр. н. е. потъването на Атлантида (намираща се между Европа и Северна Америка) принуждава атлантите да търсят нови земи за заселване. Част от тях достигат и до Балканския полуостров. Важно е да се отбележи, че Атлантида е населявана както от чернокожи, така и от население от бялата раса. Белите хора са имали кестенява права коса и светли (често сини очи). Те били високи и стройни, с дълги носове. Този физически портрет твърде много напомня на външния облик на кимерийците. Немалка част от тях след потъването на Атлантида живеят в района около Англия и Ирландия. В допълнение към казаното следва да посочим, че прочутата столица на Атлантида носи името Чалидокан - название очевидно свързано с древните кимерийци, известни по-късно като българи, както и с титлата „кан“, характерна за техните владетели.

Възстановка на Чалидокан – столицата на Атлантида

Все повече изследователи отбелязват, че Кимерийците са особен вид народ, който е носител на северноатлантическите традиции, свързани и с южните земи на Европа (Балканите и Средиземно море), и с далечния Североизток. При своето преселение тук, на Балканския полуостров, те пренасят своята високо развита култура и с праотците на траките (карите) полагат началото на протобългарския народ.

Между атлантите и древните българи съществуват множество сходства като култът към Слънцето, 12-цикловият календар, преклонението към водата, обработката на металите, уникалните строежи и др. От легендарната Атлантида е пренесена традицията върховният владетел да бъде първосвещеник и духовен водач.

Потопът в Черно море (VI хил. пр. н. е.) е причина част от населението от днешните наши земи да търси нови места за своите селища.

Някои тръгват на север към Балтийско море, което в древността се нарича Кимерийско. Друга група - главно древните българи, остават и продължават да развиват високата материална култура на Варненската цивилизация. Името на Варна можем да открием още в най-стародавните свещени книги - Ведите. На санскритски Варна е символ на първичното, на началото.

Легенди говорят, че тук в дълбока древност е кипял живот - буйна растителност, минерални извори, сечели се сребърни монети с лика на тракийския бог Дарзала. Интересно е да се опитаме да открием съставките на името. Първата част „дар“ ни отнася към познатата в Месопотамия титла за владетел, докато втората съставка „ала“/„ила“ трябва да се свърже с названието на бога. Следователно става дума за владетел, който е обожествяван.

Варна е бил оживен търговски център, откъдето се изнасяли метали, обработвани във вътрешността в посока земите на днешна Украйна. Тук е намерено и най-старото злато в света. Предметите се отличават с ювелирна изработка. Между тях е открит и златен жезъл (скиптър), което ни дава право да предполагаме, че владетелят е бил и първосвещеник (жрец).

В началото на XX в. в спокойни дни местни хора разказват, че са виждали във варненските езера ясно очертани силуети на подводни строежи. За съжаление при прокопаването на канала следите от тях са унищожени. Открити са множество съдове, които доказват наличието на древен град, но повечето от съдовете са разграбени.

Интересна е формата на скиптъра - няколко цилиндрични тела и пръстени, свързани с дръжка. Удивителни са сходствата, които могат да се направят с анкха - символа на живота в древен Египет, ако изключим неговата горна част. Те наподобяват антенно устройство, което

Скиптър на Варненския цар

вероятно е имало важно предназначение. Едва ли е случайно, че в гробниците на египетските фараони се откриват различни украшения от кехлибар, който от стародавни времена се добивал само по крайбрежието на Балтийско (Кимерийско) море.

В митовите и легендите на различните народи отличителните белези на царската власт (корона, жезъл и др.) са важни символи за предаване на управлението от боговете върху хората. Земният владетел се е явявал своеобразен

изпълнител на божията воля. Но затова по всяка вероятност са му били необходими комуникационни средства.

Заслужава внимание и друга находка от гроба на Варненския цар, носещ на гърдите си символа на Слънцето. Става дума за златен накрайник от кондом, който е служил навярно както за предпазване от евентуална зараза, предавана по полов път, така и за събиране на семенна течност.

На помощ може да ни дойде и числото четири при маите (кимерийци) - „кан“. Неговото значение е „семе“, „зрялост“.

На ръката на владетеля виса анкха – символ на живота в Древен Египет

Ликът на Варненския цар от неолитен некропол V хил. пр. н.е. – възстановка на проф. Йордан Йорданов

Древнобългарските владетели и произлиза от думата „ка“ - „жизнена сила“ и „ан“ - „небесна земя“. Любопитен е и произходът на думата „маи/с/“. По всяка вероятност означава „земя на звездите“. А от „маис“ стигаме и до миси (мизи), познати по-късно като българи.

В подкрепа на казаното са открити множество сведения за връзка между богове и богини - от една страна, и земни жители - от Друга. Изследователите Д. Чиликов и Хр. Протохристов отбелязват, че в редица тракийски гробници, свързани с орфическия култ, са намерени плочки, явяващи се като „своеобразни паспорти“ за другия свят. Преди да се прекрачи прагът на смъртта, често е следвало да бъде изречено: „Аз съм рожба на Земята и на звездното небе, но моят род произхожда от небесните обитатели.“ Двамата автори правят сполучлива аналогия с текст, смятан за дело на Енох, потвърден и от Библията (Битие, 6:1 -4): „Когато децата на човеците се бяха умножили, през онези дни им се народиха дъщери - стройни и красиви, - щом ангелите, деца небесни, ги видяха, влюбиха се в тях и си казаха един на друг да си изберем жени от расата човешка и да имаме деца от тях. И си избраха всеки по една жена, сблизиха се и заживяха с тях. Заченаха жените и родиха исполини.“

Нека припомним, че Енох е баща на Матусал, смятан за родоначалник на българите и дядо на митичния Ной. Енох запознава сина си с тайните на Вселената и с календар, идентичен с българския. Символ на този уникален 12-годишен циклов календар е космическата костенурка, върху чиято черупка са изобразени зодиакални съзвездия, рисувани като животни.

Изследванията сочат, че календарът е създаден в земите по Северното Черноморие.

Потопът в Черно море скрива във водите си много от постиженията на тази Варненска цивилизация. Постепенно климатът се променя, а вероятно и демографският взрив сред населението, което води уседнал начин на живот, са основателни причини за преселения. И ако първата група тръгва, както отбелязахме на север, втората предприема преселение на изток. Движението се осъществява през VI и IV хил. пр. н. е. към Южен Кавказ.

Посоката не е случайна - търсят се по-благоприятни условия в сравнително познати места. В древността планините, край които живеят траките - Стара планина, Рила, Пирин, Родопите, както и Таврическите планини на Кримския полуостров (където живеят родеещите се с тях кимерийци), носят общото название Кавказка планина. След Потопа в Черно море през 5600 г. пр. н. е. целостта им е нарушена и

вече се говори за Кавказки планини.

Кавказ, Египет, Шумер и Индия - важни цивилизационни средища по пътя на древните българи. Кои са шумерите?

Строителите на Варненската цивилизация (най-старата в Европа и най-значима след потъването на Атлантида) са принудени да напуснат Балканския полуостров и да тръгнат към Кавказ, Азия, поречието на Нил и Месопотамия. Но по-късно част от тях отново ще се завърнат в своята прародина.

Нека направим някои важни уточнения. Старите местни жители на Балканите първо са известни като пелазги (пелгари), а след това като траки и мизи. Македоните са познати в началото като пелазги, после мизи и накрая българи. Съществуват сведения, че мизите, наречени след това тракоилири, в стари времена се делят на кимери/ кимбри и скити (северни траки, наречени по-късно славяни), всички те принадлежат към голямата Древнобългарска общност.

Както отбелязахме, установено е, че от населението по Северното Черноморие и Кавказ водят началото си календарите на хуни (кимерийци), шумери и българи. Важно свидетелство за това е библейският апокриф „Книга на Енох“, където ясно личат месопотамските традиции. Енох е взет от ангелите на небето и му се разкриват тайни за живота във Вселената. Той живее преди Библейския потоп (прадядо е на Ной). В апокрифа годината, също като древнобългарската, се състои от 12 месеца и 364 дни, към които се прибавя нулевият ден. Има четири сезона - всеки по 91 дни.

Бащата предава на сина си Матусал („земя на планетата Земя, божествено спасена“) получените знания. Матусал - дядо на Ной, се смята от арабския летописец Ал-Масуди (893-956 г.) за родоначалник на българите.

Направените изследвания въз основа на природните описания показват, че авторът на „Книга на Енох“ говори за място, което трябва да се намира между 45 и 50 градуса северна ширина - т. е. в северните райони на Каспийско море (наречано в древността Българско море) или Черно море (Кавказ).

Областта край Кавказ се явява своеобразен продължител на уникалната материална и духовна култура на Варненската цивилизация. Важни свидетелства за това са производството на бронз, злато, както и откритите край Севастопол (полуостров Крим) пирамиди, залети с вода, датирани преди египетските.

Немалко изследователи са на мнение, че кимерите и шумерите са двата клона на един и същи народ. И ако кимерите са свързани с по-студения планински климат, шумерите населяват главно топлите южни области на Месопотамия.

Предположението се потвърждава и в древнобългарския епос „Джагфар тарихы“. След Потопа някои от самарците били недоволни, че корабът на Ной останал на върха на планината Самар и го смъкнали. Това е поводът самарците да се разделят. Заселилите се около полуостров Крим били наречени камирци (кимерийци).

Името „Самара“ е свещено название за древните българи. С него те наричали построените от тях пирамиди и храмове, създадените и владените от тях градове и области по пътя на своите мащабни преселения:

- Самар, селище в Хималаите, областта Мустанг (между Тибет, Непал и Бутан);
- Самара, град на река Тигър (Месопотамия);
- Самара, град в Русия (неговите жители шият знаме и участват в Руско-турската освободителна война);
- Самария, столица на Израилтянското царство след смъртта на цар Соломон.

В „Джагфар тарихы“ е записано: „А преселниците от Идел (древна арийска държава - обединение на седем племена - Бел. авт.), отишли най-далече от всички на запад и се нарекли българи. На новото място те издигнали като първо дело огромна планина в чест на Та Ра (върховното божество Танг Ра) и я нарекли - нея и своята страна - Самар. А своя разцвет тази държава на кавказките българи достигнала при царя Камир Батир. Но след неговата смърт

някои от самарците замърсили с нечистотии водата, забравяйки, че тя се смята за свещена, понеже отразявала тяхното божество Та Ра. Разгневеното божество решило за този грях да потопи цялата земя Самар, но отначало предупредило хората със страшен глас. От неговия глас се разтресла земята и изпадали всички листа на дърветата. Част от самарците, изплашвайки се, отишли още по-нататък, на запад и се назовали в памет на знамението „агачири" или хора на дърветата. Те достигнали Мис Ра (Египет), където също известно време живели и построили не малко планини - Самар или Джукетау (молитвена планина, храм)..."

Именно културата „Самара", заедно с културите „Хасуна", „Халаф" и „Обейд" са тези, които влияят върху развитието на праисторическа Месопотамия, в т. ч. и на Вавилония, заемаща нейната южна част.

Известният изследовател Хари Сагс в книгата си „Величието на Вавилон" отбелязва, че началото на праисторическия слой Самара следва да се търси около 5500 г. пр. н. е. (т. е. след Потопа в Черно море). Той се развива на територията на днешен Северен Ирак. Характерно за него е, че първи въвежда напояването, без което цивилизациите на Шумер и Вавилония едва ли биха достигнали тези висоти. Техни южни съседи са селища от така наречения период „Обейд" - по името на селището Ел Обейд в Южен Ирак, намиращ се недалеч от известния град на халдеите Ур. Обедийците продължават създадените традиции и също използват напояването, но тяхната задача е доста по-трудна, защото трябвало да укротят две от най-пълноводните реки по това време - Тигър и Ефрат.

Легенда сочи южния произход на шумерите. Но тогава естествено възниква въпросът: „Защо са се кланяли на божества, поставяни на хълмовете?" Това определено подсказва, че предшествениците им, носителите на така наречената обедийска култура, са не морски (воден), а планински народ. А може би едното не изключва другото?

Самуел Крамър - един от големите познавачи на шумерския език и култура, като изследва имената на най-известните шумерски градове - Ериду, Ур, Киш, Ларса, Исин и др., стига до извода, че те не са местни. Подобни са и названията на реките Тигър и Ефрат. В различни клинописни текстове те се четат като „идиглат" и „буранун". „Ид" е със значение на „река", „вода". По всяка вероятност от същия корен е и названието на р. Инд. В дравидските езици редуването на „н"/„нд" често се среща и пак означава „река", „вода". Доказано е, че черепите на обедийците са почти идентични с черепите на основателите на културата на Мохенджо-Даро и Харапа и по всички признаци спадат към „средиземноморската подраса", най-типични представители на която са обитателите на Кавказ. Изказването на английския изследовател Артър Кийт е ново потвърждение за това. Според него физиономичните черти на древните шумери могат да се срещнат все още на изток - в жителите на Афганистан, Белуджистан и поречието на Инд.

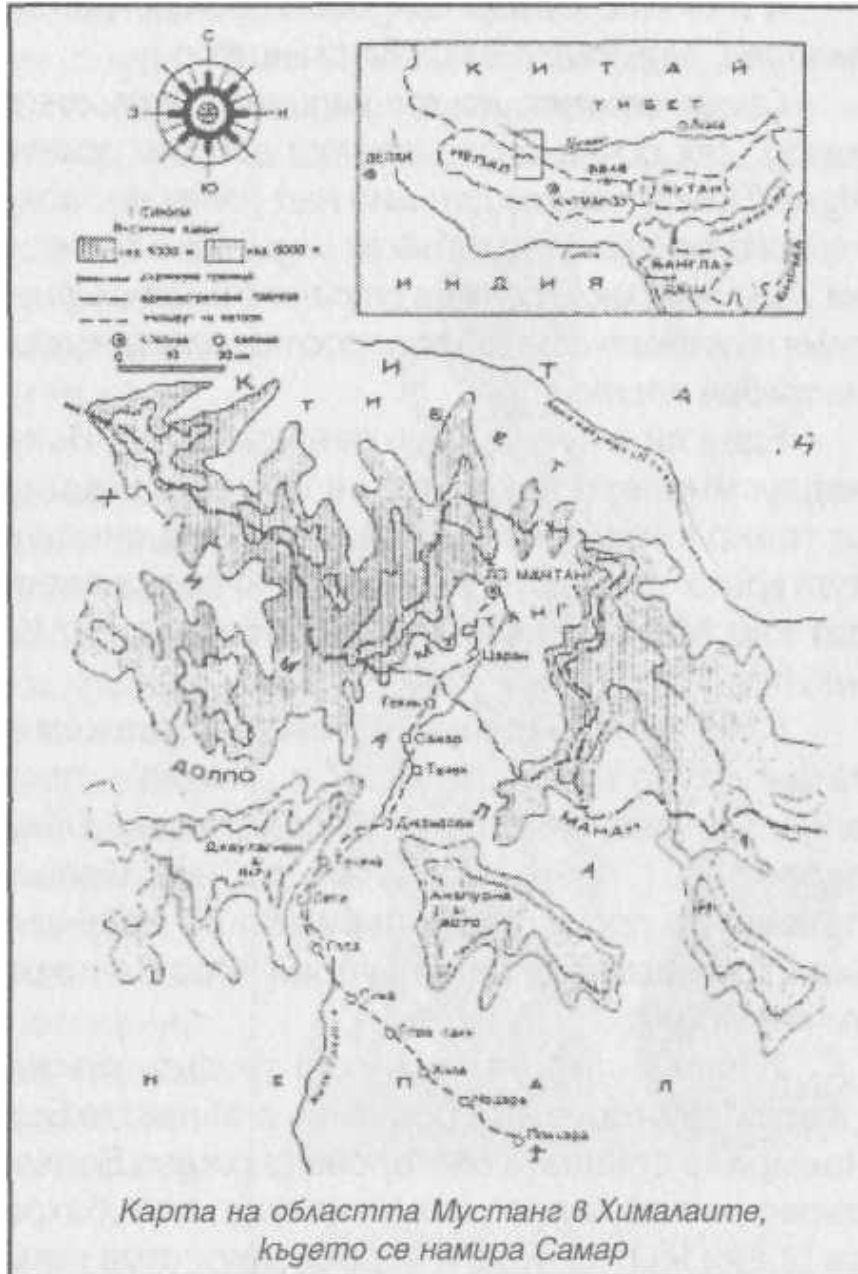
Тези сведения сочат едно - създателите на шумерската цивилизация са дошли от Афганистан (в древността част от Индия) и поречието на Инд. Възможно ли е това?

Разкопките, направени в земите на съвременен Афганистан, потвърждават тази теза. Открита е култура от месопотамски тип. Най-древните паметници са датирани най-малко през V хил. пр. н. е. Некрополите сочат, че населението е белокожо от европейден тип, като води уседнал начин на живот. Жителите обитават градове, използват поливното земеделие, развиват грънчарство, производство на накити, обработка на метали и др. Намерени са множество бронзови печати с рисунки на крилати лъвове - още едно доказателство за връзката с Месопотамия. Забележителни са откритите статуетки на седящи жени. За тях В. Масон пише: „изваяни като тъмни серпантини, а главите им - от светъл мраморовиден варовик. Тези фигурки носят явен отпечатък от художествените канони на далечна Месопотамия. Тази високо развита култура няма местни предшественици в Северен Афганистан като паметници на ранните земеделци. Тя се появява в Бактрийската равнина вече в завършен вид и е възможно пряко да заменя културата на ловците, носеща архаичния облик на неолита..."

Самар в Хималаите е смятан за важно свещено място, където двата клона от протобългарските племена - Кимерийците (наричани още именци по името на родоначалника Боян Имен) и синдите-арии (траки) се обединяват.

Графично те могат да се изразят като ипсилон (Y). Едното разклонение са Кимерийците - по-

клонници на Слънцето, а второто са синдите-арии - поклонници на Луната. В легендата на волжките българи (потомци на синдите-к/арии) се казва, че Кимерийците (именците) произхождат от техния клон. Спираме се на нея, защото тя не само поставя началото на българския Род, получил се от смесването на северните (Кимерийците) и южните (синдите), но и хвърли важна светлина върху произхода на шумерите.

„Кимерците са клон от синдийското племе. Когато синдийците започнали да правят идоли на своя бог Тара или Тангра, те се отделили от тях, отишли от Синд (Афганистан) на предишното си място при река Самар и планината Самар област, която се наричала Туран. Когато в Туран някои започнали да правят идоли от злато, а някои от глина, част от синдийците отишли в друга земя, която отново нарекли Самар. Тези преселници другите започнали да наричат самарци, а всички останали синдийци наричали масагети (вероятно мизи-гети - Бел. авт.).

А с името Самар синдийците наричали най-

високите и красиви планини, зад които изгрива слънцето.

Онези от тях, които наричали идолите си Тарвил, заминали на запад. Тях почнали да наричат аси или армани. А преселниците от Идел (Волга), които отишли най-далеч на запад, се наричали българи. На новото си място в Кавказ издигнали веднага висока планина в чест на Тара и нарекли своята страна с името Самар. А своя разцвет тази земя на кавказките българи достигнала при царя Камир-Батир - юнака направен от тесто."

Едва ли е нужен обширен коментар. Всички тези древни данни недвусмислено доказват, че шумерската цивилизация е основана от трако-кимерийците, наричани още синди и именци, носители на културата „Обейд" и „Самара". По всяка вероятност те се придвижват към Месопотамия от две посоки - и от Кавказ, и от поречието на Инд.

Като потвърждение на това нека кажем няколко думи и за третата култура (след „Самара" и „Обейд"), позната като „Халаф", повлияла в развитието на Месопотамия. Обикновено тя се датира около 5500 г. пр. н. е. до 5000 г. пр. н. е. Селищата от този период са пръснати в доста широк периметър - повече от 800 км (от югоизточната граница на днешна Турция през Банското езеро до Североизточен Ирак).

Изследователите все още трудно обясняват появата на името „Халаф". Интересно е обаче, че в областта Балх в Индия, където се е намирала древната българска държава Балхара, расте планинското дърво „хилаф балхи", известно още като „бахрам", „бахрама". От него се прави жълтокафяв и червеновиолетов пигмент. Думата „хилаф" е твърде сходна с „халаф". Некапомним, че част от древните българи са познати като „хора на дърветата" - акацири, агачири (агатириси). Те са наричани още самарци, преселници от древнобългарската държава Идел (от

района на р. Волга, чието старо име е Итил), строители на пирамиди. Всъщност българите - болгите, са кръстници на р. Волга/Болга. А другото название „бахрам“ ни води към свещениците от Индия - брахманите. Очевидно става дума за свещено дърво.

Листата на растението „хилаф балхи“ в Балх са познати като сиришк, по името на сока, който се извлича. Тази специална напитка напомня на вавилонския дракон, който винаги стои до бог Мардук - сируш. Вероятно приготвеният сок е бил познат като „малкият дракон“ - сиришк (сируш-ка).

Според проф. Александър Фол: „Българите са единственият народ в Евро-Азия, който носи ценностите и на трите ядра на исторически живот - на най-източното - в зоната на Памир-Хиндукуш, на степното и на равнинно-планинското, включително между Двуречието (Бел. авт. - Месопотамия) и Нил.“

Бих добавил, че редица съвременни изследователи твърдят за доказани сходства в различни древни цивилизации като шумерската, египетската, индийската, китайската, гръцката и т. н. Интересно кой ли е този народ, след като гръците никога не са били в територии, заемани от Китай, а древните българи хилядолетия са техни съседи?

Тези, които все още се колебаят, нека обърнат внимание и на следващата глава, където отново ще говорим за древните шумери и за Династическата раса.

Династическата раса. Шумерите и техните представи за света. Народът на Зиези

Основател на теорията за Династическата раса е Уилям Петри (1853-1942 г.). Едва ли има друг човек в света, който с пълно право може да се нарече лице на науката в областта на египтологията. Справедливо той носи почетната титла „баща на египетската археология“. Ученият е известен със своите радикални идеи, като безспорно най-голям интерес предизвиква неговата теория за Династическата раса, с която Петри се опитва да обясни произхода на древноегипетската цивилизация. Изследванията му сочат, че пришълци оказват силно влияние за създаването на бъдещата държава на фараоните.

Династическата раса се развива главно в Додинастическия период в Египет (3250-2850 г. пр. н. е.), където сред характерните и символи са: издълженият череп; изображението на бика - олицетворение на владетеля; соколът Хор; лазуритът, доставен от Афганистан. За тях и преплитането им с пътищата на древните българи говорихме в предишните глави. Ще добавя само, че издължаването на главата при българите с използването на специална превръзка е важен обичай с хилядолетна история, който служи за отделяне на управляващите (родовата аристокрация) от останалите. Край Девня беше разкопан масов гроб с такива черепи, принадлежащ на боляри от IXв, противопоставили се на насилственото приемане на Християнството.

Какво открива самият Петри? Нека тръгнем по неговите стъпки. През 1894-1895 г. при разкопки край малкото селище Накада, разположено на 26 км северно от Луксор на западния бряг на р. Нил, той попада на светилище на древния бог на плодородието от доисторическата епоха. Надписите позволяват да се изясни, че селището носи името Гебту (названието вероятно е свързано с бога на земята - Геб). На западния бряг на р. Нил край Накада е открит огромен некропол. Местността напомня лунен пейзаж, осяян с малки възвишения. Северно от Накада в пустинята са намерени развалини от храма на Сет, бог на хаоса, брат на Озирис. Разкритите надписи говорят, че тук се е намирал гр. Нубт (навярно свързан с богинята на небето Нут).

Стела от Накада с изображение на бог Сет

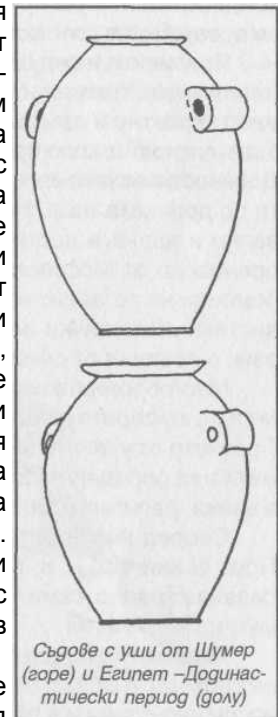
Като използва опитните работници, с помощта на своя колега Куибел, Петри разкрива повече от 2000 погребения от неизвестен тип. Тези погребения принадлежат към епохата на Първата династия, която учените наричат обикновено Додинастичен период. Направените изследвания позволяват да се установи, че в некропола могат да се видят две групи погребения.

По-ранните според Петри, се отнасят към Накадския първи период. Това са обикновени погребения, извършени в овални ями направо в пясъка. Тялото лежало върху плетена постеля на лявата страна в поза

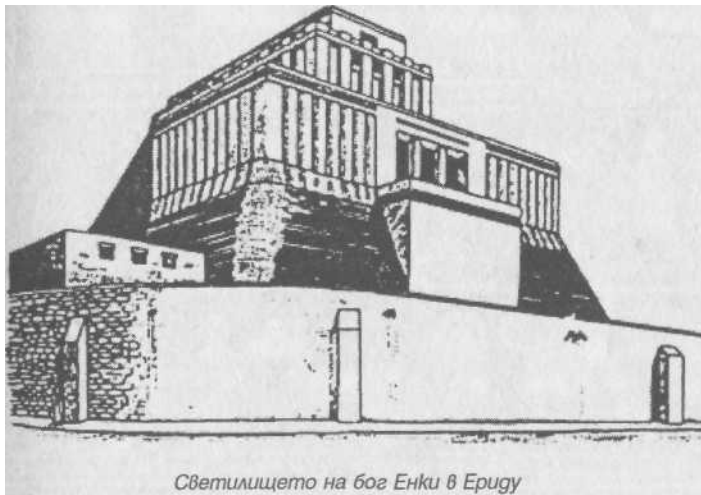
близка до тази на новороденото. Главата се намирала в южния край на могилата. Ямата се покривала с палмови листа, върху които се насилвал пясък, докато се образува малък хълм. Погребалният инвентар включвал превъзходно полирани червени керамични съдове, различни изделия в черно-червена окраска, характерна за началото на Додинастическата епоха. Открити са множество малки предмети, като керамични ножове, гребени от слонова кост и др. В този тип погребения не са открити надписи.

Очевидно втората група са по-късни погребения, които Петри отнася към втория Накадски период. Той в много отношения се различава от предходния. Най-интересната група погребения била разположена в особена зона, която откривателят нарекъл „Гробище Т“. Петри смята, че там са погребани аристократи. Важен елемент при тях е тухлената стена на могилата, имаща вече правоъгълна форма. Вътрешната конструкция с времето непрекъснато се усложнявала. Край положените била открита керамика от нов тип за Египет, която напомня за месопотамските традиции. Такива керамични съдове с уши, характерни за Урукския и Джемдетски периоди (Протописмен период). Тези уши дават възможност за функционално изменение предназначението на керамичните съдове и позволява те да се провесват на шнулове и тънки въжета. Интересното е, че през този втори Накадски период се появява лазуритът. Известно е, че такива находища е имало в Афганистан, на около 3700 км от Египет. Този екзотичен син камък се ценял много и в Шумер още в Протописмения период. Данните сочат, че неговото разпространение е първо в Шумер, а след това в Египет. Според Петри, с появата на лазурита в долината на Нил достига до края на Додинастическия период-началото на III хил. пр. н. е. След това този камък изчезва за дълго (около 6 века) при археологическите разкопки. Така постепенно се прекъсват контактите с историческата прародина и пришълците от Месопотамия се превръщат в потомствени египтяни.

Приликите между Египет и Шумер са очевидни и при цилиндричните печати, писмеността, езика. Началото на втория Накадски период вероятно е свързано с Потоп в Месопотамия, който трябва да бъде датиран около края на IV хил. пр. н. е. А с приключването на Додинастическата епоха се слага на практика началото на писмеността по долината на р. Нил. Това е писменост, която се появява внезапно и веднага достига пълен разцвет. По всяка вероятност тя е пренесена от Месопотамия и адаптирана към местните условия. С помощта на детайлни изследвания в областта на сравнителната лингвистика има всички основания да се смята, че древноегипетският език е повлиян от семитските езици в Шумер.

Съдове с уши от Шумер (горе) и Египет –Додинастически период (долу)

Светилището на бог Енки в Ериду

изследовател Хари Сагс е, че корените на системата от възгледи безспорно трябва да се търси в историята, но заедно с това и в природната и обществената среда. Тя е различна за отделните градове-държави. Северните планински селища се обитават главно от семитите, докато югът е заселен предимно с шумери, които налагат и изграждат градската среда в равнините.

Застъпвам неговата теза, но бих направил и едно красноречиво сравнение. Става дума за паралел между земите на Месопотамия и на днешна България. Археологическите разкопки по нашите земи показват, че в Северозападна България селищата се откриват повече на естествено укрепени (планински) места. В Южна България селищните могили преобладават в равнинните части. Данните се отнасят както за периода на новокаменната (VIII-VI хил. пр. н. е.),

Многобройните изследвания на антрополозите на останки от скелети на шумерите доказаха, че не може да се говори за отделна раса. Повечето от учените винаги изтъкват разликите между шумери и семити и ги определят като две етнически групи. Отлики се забелязват в езика, религията, обичаите и т. н.

Според някои автори в основата на деленето стои религията. През III хил. пр. н. е. в района на Северна Месопотамия (Акад) се развива главно семитска религия, докато в Южна Месопотамия -шумерска религия.

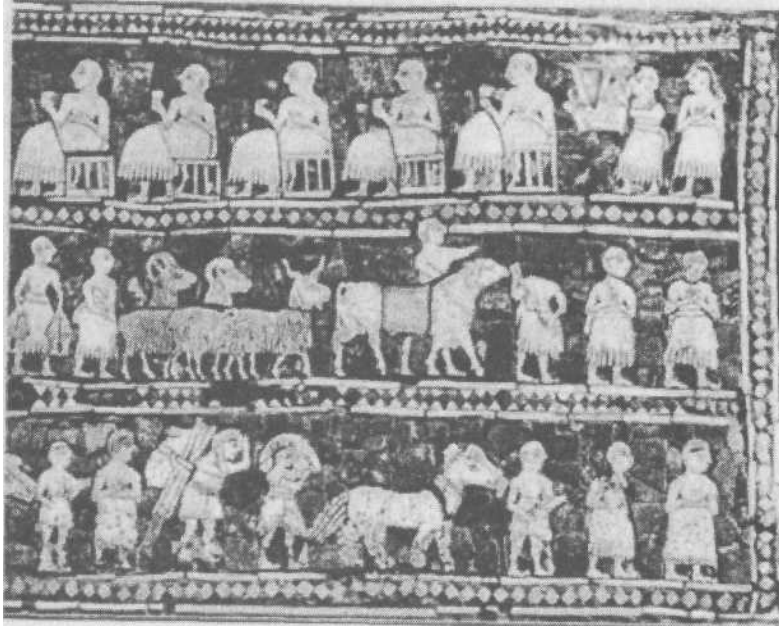
Мнението на известния

така и за меднокаменната епоха (V-IV хил. пр. н. е.), т. е. преди масовото заселване на Месопотамия. Остава да добавим, че става дума за мизите (известни в древността като кимерийци и скити) на север и траките на юг.

Днес редица сведения говорят, че шумерите са преселници в Месопотамия. Древно предание разказва, че човекът риба Оанес преплувал Персийския залив и донесъл множество знания и умения. Самите шумери също споменавали, че техните предци са се преселили през Персийския залив. Местните митове свързват постиженията на цивилизацията с Енки - бог на Мъдростта и неговия град Ериду. Това е бил най-южният град в Междуречието и смятан за първия град, основан още преди Потопа в Месопотамия (около 3100 г. пр. н. е.).

Други учени твърдят, че шумерите са дошли от Кавказ и са стигнали в Месопотамия по течението на р. Ефрат. Потвърждение за това са разкопките в Северна Месопотамия и Сирия, където са намерени останки от културата „Урук“, открита също и в Кавказ.

Вече уточнихме, че заселването вероятно става и от двете посоки. Създателите на шумерската цивилизация са траките и Кимерийците (мизи), носители на културите „Обейд“ и

Мозайки със сцени от живота на шумерите

„Самара“, населявали преди това както територията на днешен Афганистан и поречието на Инд, така и земите на Балканския полуостров (в т. ч. и България).

Културата „Урук“ е по-късно явление, свързано с използването на гърнчарското колело в керамиката, както и по-голямото разпространение на металите. Именно в Урук, намиращ се на мястото на днешното селище Варка, са открити характерни елементи, съществени и за керамичните съдове от културата „Обейд“, което говори за приемственост. В началото гр. Урук - символ на новата цивилизация, се

състои от две селища, около които се изграждат светилищата и други важни сгради - Кулаб и Еана.

Кулаб е познато име сред древните българи. В кавказката хроника „Дербент-наме“ се отбелязва, че строителите на стари български градове в Кавказ - Булкар Балк, Хумар (идентичен с Плиска), Кумух и др., идват от изток, от определени селища. Населението на Булкар Балк преди това живяло в Балх (днешен Афганистан), а на Кумух дошло от Кулаб. Петър Добрев сочи, че става дума за старинен град в днешен

Таджикистан, в подножието на Памир. Но това не означава, че Кулаб в Месопотамия следва да се пренебрегва. Сходството в имената ясно говори, че тези територии са населявани от едни и същи племена и народи.

Ако проследим етимологията на думата „кулаб“, ще видим, че тя се състои от две части - „кул“ и „аби“, които се използват от древните кимерийци (населявали областта Акад) в различни краища на света. С първата съставка на думата („кул“) се обозначават водоизточници, докато втората „аби“, в превод - „издигнат“, е част както от името на легендарната майка на камирците (Кимерийците) - Камар аби, така и от името на родоначалника на евреите Аврам - от вавилонското „Аби-раму“ - „издигнатият баща“. А бащата на Аврам е Тара, чието име безспорно напомня за древния бог на българите Тангра (Тара).

Още през 3500 г. пр. н. е. населението на Урук е приблизително 50 хил. души. Строителните традиции при изграждането на храмове носят белега на културата „Обейд“, но стават постепенно все по-големи и мащабни. Подобно е положението и при най-древния предпотопен град Ериду, където също светилищата са строени без промени върху останки от по-ранния слой на периода „Обейд“.

Всичко това говори, че племената и народите, обитаващи Междуречието през IV и III хил. пр. н. е., са се обединили в единно общество със своя политическа, социална и религиозна култура, позната като шумерска.

Периодът „Урук“ безспорно заема важно място в развитието на шумерската цивилизация. По негово време се появява зикуратът, величествена стъпаловидна кула (пресечена пирамида), която служи не само за религиозни обреди и ритуали, но и за наблюдение на небесните тела.

В представите на шумерите за света главно място заема преклонението пред Инана (Истар) - богиня на плодородието, наричана още „господарка на небесата“, по етимологията на нейното име. Обикновено неин партньор е богът на плодородието, наречен след това Думузи (Тамуз). През III хил. пр. н. е. в Месопотамия започва и провеждането на свещения брак, според който от съвкуплението на боговете - носители на женското (Инана) и мъжкото начало (Думузи), зависи плодородието на земята.

Когато говорим за шумерската цивилизация, не можем да не споменем за така наречения Списък на шумерските царе, управляващи през III хил. пр. н. е. Интересно е, че неговите съставители смятат, че от древността и Шумер (в него живеят траките), и Акад (обитаван главно от кимерийци и скити) са били управлявани от една династия.

Шумерите също като множество народи споменават за Потоп.

Те обаче са уверени, че историята им започва преди това. Като предпотопни градове в „Списък на царете“ се сочат пет града: Ериду, Бад-тибира, Ларак, Сипар, Шурупак. След Ериду царската власт преминава в Бад-тибира. А сред споменатите владетели там е и „божественият Думузи, пастир“, управлявал 36 000 години.

В „Списъка на шумерските царе“ като първо важно следпотопно селище, където се съсредоточава властта, е посочен Киш. Той се намира в Акад, недалеч от мястото, където по-късно ще израсне Вавилон. Повечето от царете на династията Киш са със семитски имена, които по-точно е да наречем кимерийски и скитски. Но те не са били възприемани като отделен етнос, а като част от шумерската общност. Използвали са титлата „цар на Киш“, синоним на владетел, който управлява Шумер и Акад.

Любопитно, а всъщност и показателно е сравнението между шумерския гр. Киш и думата „кишин“ - употребявана от Аспаруховите българи (записана върху Мадарския конник по време на управлението на Тервел) със значение на „селище“. Със словото „киш“ и до днес в Памир (обитаван от древните българи - Кимерийците) се наричат различни владения, главно полски имоти. Според Петър Добрев от този корен е и названието на гр. Кишинев (Кишиниу) - територия, владяна от древните ни предци и означаваща „селището“, „владението“. Подобна аналогия с руския, румънския и молдовския език е невъзможна.

В средата на III хил. пр. н. е. като важен град в Шумер се развива Лагаш. Съществена предпоставка за изобилна реколта и оживена търговия е построеният изкуствен канап. Предполага се, че населението на този град-държава е било около 100 хиляди души.

Прокопаният канал е свързвал в древността Лагаш с друг град-държава Ума. Интересното в случая е, че той е можел да контролира нивото на водата в Лагаш, което често е водило до ожесточени спорове. Понякога те са се решавали чрез война, както и чрез царя на Киш (владетел на Шумер и Акад), който договарял условията за сключването на мир между двата града-държави.

Вавилонска Иштар (Истар) –
около 1700 г. пр. н. е.

По време на първите селища в Месопотамия по всяка вероятност земята е принадлежала на общината, която предоставяла парцели на хората според нуждите им. Безспорно е обаче, че значителна част от земята е била предназначена за издръжка на светилището на бога, който покровителства общината, и за жреците. Свещените служители са се ползвали с голяма власт. Те насаждали у обикновените хора мисълта, че свещените неща не могат да се използват в делничния живот. Затова и земята, заделена за ползване от бога, била зачислявана като земя

Карта на Месопотамия

за вечно ползване към храма. От друга страна, влиятелните родове винаги се домогвали до най-плодородните парцели и веднъж придобили тяхната собственост, си ги предавали по наследство.

В Месопотамия държавата се представлявала от „енси" и неговото семейство. В превод „енси"/„енки" означава „господар на земята". Не случайно това име Енки носи и богът на Мъдростта. В началото „енси" са изпълнявали ролята на първожрец на бога покровител на града, като сред тях е имало и жени. Това му давало право да иска понякога и част от храмовите земи. Тези площи в средата на III хил. пр.

н. е. се делят на три основни категории:

- „ниви на бога", които задоволяват потребностите на храма;
- земя, раздавана на служещите, работниците и занаятчиите, наети от храма;
- земя, отстъпвана на изпозличари, които давали около 1/3 от реколтата.

Всичко това довежда до класови разслоения при шумерите и недоволства от страна на обикновените хора.

Първият реформатор в Шумер, който се опитва да промени статуквото, е Уру-иним-гина (Урукагина). В Лагаш, където той управлява, са уволнени множество данъчни чиновници и служители. Издадена е разпоредба за защита правата на обикновените граждани.

Едва ли е случайно, че името на този първожрец Урукагина твърде много напомня на думата „уарган"/„уаргин", с която древните българи наричат храма. Явна е връзката между жреческите прослойки в Шумер, Вавилон, при евреите и волжките българи, показваща приемственост и единство. В Шумер жреците се наричат „есеги". Храмът Есагил се намирал в Ериду - първият предпотопен град. По-късно храмът на вавилонския бог Мардук също се нарича Есагил. При бащата на Навухудносор II - Набопаласар, храмът отново е възстановен с кула и седем стъпала. Есеи се наричат свещенослужители (обявени неправилно за религиозна секта при юдеите), за които са характерни древните български традиции и обичаи. С името есегел е познато българското племе от Волжка България. То се преселва от района на есеите на север към р. Волга. Сведения за него дават арабски източници от IX-X в. Именно арабите Ибн Руста и Ал Гардизи съобщават, че българите се делят на три основни клона: Берсула (Барсил), Булгар и Есегел. В своята история друг автор - Гази Барадж, посочва, че българските пророци и ясновидци се наричали „бойр" и „аскал", което е производно от „есегел". Очевидно, че това са названия на жреческа каста, която изпълнявала важни функции. Аналогични имена, свързани с религията, са познати из цяла Месопотамия. Така звучи и Ешгал - храм в Урук от епохата на Селевкидите -III-I в. пр. н. е. (Селевк е този, който владее Вавилон след смъртта на Александър Македонски.)

Проведените реформи от първожреца Урукагина навярно не са достатъчни, за да донесат нужното спокойствие и стабилност в държавата, и той става жертва на традиционното съперничество между Лагаш и Ума. Вторият град-държава (Ума) взема връх в конфликта през XXIV в. пр. н. е., като успява да си осигури и подкрепата на друг силен град-държава Урук. Владетелят на Ума - Лугалзагеси, сваля Урукагина. В противовес на своя предшественик, новият управител не е първожрец. За това свидетелства и неговата титла „лугал"/„лу-кал" - означава „велик (божествен) човек". Думата е съставна и е производна от двете ѝ части - „лу" - „човек" и „гал"/„кал" - „велик" Втората съставка също може да се раздели на „ка" - „жизнена сила" и „ал" - „бог". Постепенно с течение на времето „лугал" придобива смисъла на „цар".

Загеси (Зиези) обявява за своя столица Урук и провежда завоевателна политика, като успява да превземе цял Шумер. Неговата империя включвала също Сирия, имала излаз на

Средиземно море, и Персийския залив, притежавала търговски колонии в Египет и по долината на р. Инд. Зиези е наричан „цар на света“ и „цар на четирите посоки на света“. Титлата е традиционна за всеки шумерски владетел - обединител.

Новият цар на Шумер управлява 25 години. За нас неговото управление представлява особен интерес, защото в Анонимния Хронограф от IV в. той е представен като родоначалник на българите, които в първия препис на Хронографа са наречени гимнософисти и бактрийци. Исторически сведения сочат, че гимнософистите са древни индийски жреци, водещи аскетичен начин на живот. Колкото до Балхара, известна по-късно като Бактрия, това са земи, населявани от древните българи хилядолетия преди новата ера.

Нека обаче се върнем на Зиези и неговия народ. През III хил. пр. н. е., както неведнъж посочихме, шумерската цивилизация се състои от своите две съставки - Акад (на север) и Шумер (на юг). По времето на Зиези и неговите предшественици властта обикновено е била в ръцете на шумеро-арийците, които можем да наречем още кари (синди-арии), или предшественици на траките. А това означава небесно ориентирани богове и космологичен светоглед.

За съжаление популярността на Зиези не е особено голяма, защото той не подкрепял култа към Луната, установен от южните шумеро-арийци. И това е обяснимо, новият цар е бил

поклонник на Слънцето, а произходът му, свързан със северната част Акад. Някои български автори като Йордан Табов и др. смятат, че в преписа на Анонимния Хронограф „Зиези“ е по-скоро неправилен прочит на „Мезий“, т.е. „Мизиецът“. Наистина, в множество стари хроники думата „мизи“ (мизи, миси, както и маис -т. е. маи) е заместена с думата

„българи“. Споменавам „маис“/„маи“ не случайно. Това е не само препратка към майте в Централна и Северна Америка, но и обяснява съставките на думата -„ма“ („земя“) и „ис“ („звезда“) - „земя на звездите“. В древността мизите са познати като кимерийци и скити. Заслужава внимание и нов прочит легендата за Херакъл (син на Зевс, който освобождава окования титан Прометей, дал огъня на хората). От змиевидната Ехидна Херакъл добива двама сина Агатирс: (Акадтирс) - „жезълът на Акад“, и Скит. За син на Зевс се смята и митичният Пеласг. Пелазгите са най-старите местни жители на Балканите, които по-късно са наричани траки или мизи. Между братята пелазги Египт и Данай се води епична битка в началото на IV хил. пр. н. е. за завоюването на Египет.

Всички тези древни сведения обясняват защо Зиези е поддържал търговски колонии в Египет и в поречието на Инд. На практика той се е опитвал да обедини своите сънародници, живеещи в тези земи.

Известни изследователи като Уилфорд, Уейдъл и Рол по различно време и независимо един от друг стигат до извода, че създателите на египетската цивилизация са били шумери. С изложените от нас факти и събития ние също потвърдихме това - шумерската и египетската цивилизация са дело на едни и същи племена и народи -трако-мизийците, познати и като българи. Към тези цивилизации следва да добавим и индийската. Ф. Уилфорд изследва индийските пурани и като ги сравнява с шумерски, египетски, гръцки и със старозаветното родословие на Адам, отбелязва, че всички те са варианти на една и съща древна традиция.

В Библията е посочено, че народът на Сем (най-големият син на Ной) е населявал Азия. В древността като част от този континент се е смятала и Северна Африка.

В „Падма Пурана“ е направено друго интересно уточнение. На Сем се падат земите на юг от Снежните планини. Според индийските представи това понятие е включвало както Хималаите, така и Кавказ.

А в стародавни времена - преди Потопа в Черно море - Стара планина, Рила, Пирин, Родопите и Таврическите планини на Кримския полуостров, както отбелязахме в предишна глава, носят общото название Кавказка планина. След Потопа (5700-5600 г. пр. н. е.) целостта им е нарушена и се говори вече за Кавказки планини.

Ще отбележим още нещо, казвано и в предишни мои книги, но съществено. Проф. Л. Уейдъл не само синхронизира шумерските и индийските династии, но е и първият учен, който свързва Зиези с народа хухунори („могъщи господари“). Изследователят стига до извода, че народът хухунори е идентичен с хаихия. Този народ произхожда от родоначалника си със същото име Хаихия, описан в стари индийски хроники. Нека отбележим трансформацията на отделните звуци в индийския език, която ни предлага Димитър Ил. Димитров:

Х	хс	КХС	С	З
Хаихия	Хсаихсия	Кхасаикхсия	Саисия	Заизия - Зиези

Или, с други думи, Хаихия е индийският вариант на Зиези и означавал народът на Зиези.

В Шумер този народ се е наричал ху-хунори. Името му е свързано с древните българи - най-важната част от Хунорската империя.

Потвърждение, че става дума за един и същи народ и неговото придвижване в различни земи, можем да открием в някои характерни за българите обичаи като бръсненето на главата и носенето на косата на плитка, особената почит към кучето - срещат се и в Шумер, и в Акад, и в Индия, а след това и в Китай.

Индийци, които извършват религиозен обред. Ясно се вижда прическата им, характерна за древните българи

Древните египтяни и китайците (вероятно първоизточникът са хунорите/хуните) отделяли специално място на лъка и стрелата, като го свързвали със системата на звездата Сириус, известна още с имената Кучешка звезда и Пан. Градът, от който е произхождал родът на Зиези, е известен като „важният град Бан“. Наричан е и „градът на лъка“.

В индийските „Пурани“ се говори за преселението в Египет на народ с неговия цар Кардама, който нарекъл столицата си Мандара (Мадара). Той бил известен като народът „Панис“/„Банис“ - в индийския език буквата „б“ преминава в „п“. Очевидно се споменава за народа на Зиези.

Връзката между шумери, хуни и древни българи може да се види и при проследяване на градовете, обитавани от тях. До древния шумерски град-държава Унуг (познат със семитското си име Урук) в библейско време се открива гр. Хун, а също и Вологезия/Бологезия. Това са названия, препращащи ни към оногурите - племето, участвало в създаването на Кубратова и Аспарухова България. Още преди заселването си на юг от Дунав българите са познати на византийците с името „оногундорои“, което вероятно следва да свържем с местността Онгъла. Арменските летописци също говорят за това племе. Егише (историк от V в.) ги нарича „хайландур“. Паралел можем да направим между „хайландур“ и свещената индийска планина Кайла (Хайла), а наставката „дур“ е близка до шумерската титла „дар“, позната и в Индия (цивилизацията на Мохенджо-Даро). Така „хайландур“/„хайландар“ може да се преведе като „небесните господари на свещените планини“. В други арменски източници от VI в. хайландурите са наречени „олхонтор-булгар“, „олхондур-булгар“ - височайшите бели (царствените бели) хуно-българи. Според византийски и персийски сведения „белите хуни“ (хефталитите) населявали територии близки до Индия - Бактрия и Согдиана до езерото Балхаш на север. За „свещенопланинци“ -сакромонтизиите, споменава хронистът Йордан през VI в. Те живеят по левия бряг на р. Дунав (около р. Прут - приток на Дунав в днешна Украйна) и са предвождани от Ирник - втори владетел от „Именника на българските кханове“, син на Атила - велик водач на Хунската империя. Смята се, че с Атила завършва последният етап от царуването на митичния Авитохол в „Именника“ (153 + 300 = 453 г). Името на хунския император по всяка вероятност произлиза от родоначалника на „белите хуни“ (хефталитите) - Хефтал (Хайтал, Хайтапа - арабско произношение в мн. ч.). Същност Итил/Атил е и древното име на р. Волга (Болга).

Саргон Велики

Саргон Велики и наследниците му. Управлението на кутиите

В края на XXIV в. пр. н. е. в Шумер на трона на владетелите се възкачва Саргон, който детронира своя предшественик Зиези. Новият акадски (семитски) цар е познат още с имената Сарукин и Азаркан. Баща му е неизвестен планинец, носител на характерните черти за културата „Самара“ и северната област Акад. Майка му

обаче е първожрица (енту) и по всяка вероятност родът ѝ е свързан с Шумер. В легендата за Саргон се казва, че майка му го е заченала и износила тайно, а след това го сложила в тръстикова кошница и пуснала по река Ефрат. Течението го отнесло при водоносеца Акки. Навярно Саргон наистина не е притежавал благородно потекло и по-късно неговата биография е подправена. За това свидетелства и „Списъкът на шумерските царе“, където се споменава, че баща му е бил градинар. В „Списъка“ е записано също, че Саргон е бил виночерпец на предишния цар на Киш (Зиези). Тази почетна благородническа длъжност - виночерпец, обаче едва ли е била дадена на Саргон. Изследователи подчертават, че сигурно става дума за длъжността „човек, който се занимава с напояване“, изписвана като „виночерпец“.

Коренът му се предполага, че е от средното течение на Ефрат, където баща му е бил чиновник по напояването. По-късно, когато семейството му се премества в Киш, Саргон вече се превръща в царедворец, който се грижи за такава важна дейност като напояването. Длъжността му е изисквала всекидневен контакт с множество хора, което по-късно ще му помогне да удовлетвори неговите големи амбиции и да заеме царския трон.

Столица на новия владетел става Акаде (Акад) - селище, намиращо се на един от притоците на Ефрат. Предполага се, че градът се е намирал в близост до Вавилон, който по-късно ще се яви своеобразен негов наследник. Саргон управлява 55 години (2316-2261 г. пр. н. е.). За разлика от своя предшественик Зиези той не се опитва да наложи вярванията на своите предци от северната част Акад, които почитат Слънцето. Напротив, той е използвал зреещото недоволство и дава категоричната си подкрепа за култа към Венера и Луната, чието отражение е преклонението към богинята Инана-Ищар. Интересно е, че нейното проявление е в различни области. Тя е богиня на плътската любов, на раждането, плодородието и войната. Един от най-ранните символи на Инана е от XXXI в. пр. н. е., открит в Урук, наричан „стълб с ленти“. Голямо е неговото сходство с характерната шапка на фригите, които също почитат богинята-майка.

Стела на Нарам-Суен

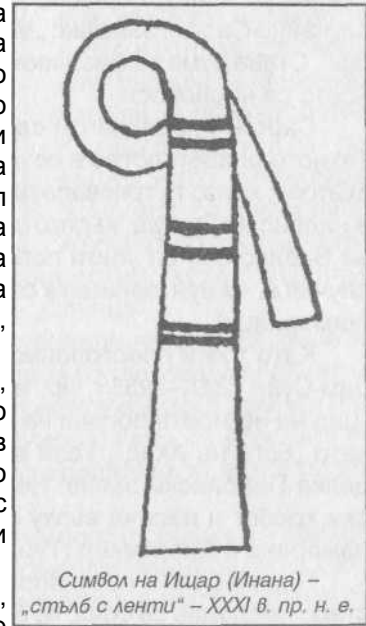
Саргон Велики провежда активна политика на централизация на властта. Той разрушава градските стени в Южна Месопотамия, за да може при необходимост бързо да потушава бунтовете на недоволните. По негово време шумерските божества придобиват политически характер, а храмовете - „зикурати“, стават „държава в държавата“. Поставя се началото на ерата на робството.

Царят дава силен тласък на търговията. Акад се превръща в важен пристанищен град, където хвърлят котва кораби от Дилмун (днешен Бахрейн в Персийския залив), Мелуха (поречието на Инд). Той предприема специален поход, за да защити колония на търговци от Месопотамия, намиращи се в Мала Азия.

Част от древнобългарските племена - кимерийци, са принудени да отстъпят на юг и стават наемници при Саргон, а други (познати като хунори) тръгват на североизток дълбоко във вътрешността на Азия към земите на днешен Китай.

Любопитно е, че Саргон Велики, който е приел и налагал винаги шумерския светоглед, характерен за Южна Месопотамия, не е забравял своя северен (акадски) произход. Някои изследователи определят името „Акад“ като „Ак-кад“ - „божествената горна (планинска) земя“. В надписите от епохата на Саргон се сочи, че гражданите на Акад са управлявали Южна Месопотамия. Дори Зиези, който е свален от власт, по-късно е назначен за управител на гр. Ума. Не случайно Саргон заявява: „Черноглави хора управлявах, над тях властвах“. Става дума за физическия облик на карите (праотци на траките), които са чернокоси.

Саргон е наследен от своите двама синове - Римуш и Манишусу. Тяхното владетелство е останало в историята главно с поредица от бунтове, които те трябвало да потушават. Важно свидетелство за това е надпис на Римуш, където се споменава, че в Казула (град в Северна Вавилония) са убити повече от 20 000 въстаници. Интересното в случая е, че бунтовниците са

Символ на Ищар (Инана) - „стълб с ленти“ - XXXI в. пр. н. е.

не от шумерски, а от акадски произход (кимерийци).

Като трети престолонаследник се явява внукът на Саргон - Нарам-Суен (2291-2255 г. пр. н. е.). Той също като Зиези носи титлата „цар на четирите посоки на света“. Нарам-Суен е бил известен още като „бога на Акад“. Този владетел на Шумер успява да завладее целия Персийски залив. На север достига до днешния Кюрдистански хребет и изсича върху скалите голям барелеф. Негова стела е намерена в Диарбекир (Турция).

Нарам-Суен е противоречива личност. Той е и хвален, и хулен. В старо предание се сочи, че богинята Инана изоставя столицата Акад

Избухва бунт, който обхваща големите градове в двете области - Шумер и Акад. Най-голямото провинение на Нарам-Суен очевидно е, че позволява войската му да ограби храма на великия бог Енлил в свещения шумерски град Нипур.

Следват години, свързани с многобройните набези на планинското племе гутеи (кутии), под чиито удари централната власт в Шумер пада. В историческа хроника за Месопотамия се казва, че кутиите в края на XXIII в. пр. н. е. нахлуват в Междуречието и успяват да завладеят съседните племена и народи за цяло столетие. Кутиите (познати по-късно като кутригури) всъщност са кимерийци, които почитат Слънцето и притежават уникални познания. Названието им „кутии“ вероятно идва от „ка“ - „жизнена сила“ и „ути“ - „Слънце“.

Управлението им се отличава от деспотичното отношение на шумерските и акадските владетели. Редица изследователи сочат, че тогава кутиите живели в северните земи между езерото Урмия и планината Загрос. Оттам те ръководели Шумер и Акад. Предполага се, че тяхното господство е осъществено с подкрепата на хуритите (траки) от държавата Мари.

Влиянието на кутиите се усеща най-много в северните области (Акад), докато градовете в Шумер, въпреки понесените щети, остават почти автономни. Едно от най-незначително пострадалите селища е Лагаш. Разрушен преди това от Зиези, той е изграден наново по време на Акадската династия. След сриването на гр. Акад, остава без съперник като град-пристанище за търговски връзки с Персийския залив.

Управителите на Лагаш съумяват да разширят значително властта си извън обсега на града и да оформят династията от 2230 до 2120 г. пр. н. е., която обаче не е упомената в „Списъка на шумерските царе“. Най-влиятелният цар от тази династия е Гудеа - четвърти по ред. Сред приоритетите на неговата дейност е търговията, по-важна дори от завоевателните походи. Той е посочен като цар, чиито владения стигат до Нипур и Урук. По негово време търговията в Персийския залив отново процъфтява. С кораби се докарват различни стоки като кедрово дърво от Ливан, злато от Мала Азия и мед от Иран. По вода се пренасят и строителните материали, нужни за изграждането на храма на Нинригсу.

Особеното в строежа на този храм е, че самият бог се явява в съня на царя на Лагаш и му начертава плана, по който трябва да бъде съграден. При вдигането на храма много важно място заема церемониалното пречистване. То не се ограничава само с основите на постройката, а се отнася до цялото населено място. За целта се организират празненства, познати и в Римската империя, наричани Сатурналии. Празникът се провежда обикновено непосредствено преди зимното слънцестоене - 22 декември (древнобългарската Нова година). На него се издига в култ свободата и онази древна епоха, характерна с равенство и братство между хората. Сатурналиите очевидно следва да свържем с предшумерската култура „Самара“, чиито основатели и носители са древните българи - кимерийците, населяващи северната област Акад.

За Сатурналиите по времето на Гудеа е записано: „...князът на града му даде напътствия, сякаш е един човек; Лагаш го последва единомудно, както дете - майка си... Майката не гълчеше детето, детето не казваше нищо, с което да ядоса майка си, господарят не удряше по главата непокорния роб, господарката не биеше по лицето робинята, извършила някаква беля...“

Важно сакрално действие е полагането на първата тухла на храма. Това е задължение, което следвало да се изпълни лично от царя в щастлив ден и добър месец, като владетелят се

Статуя на цар Гудеа

съобразявал с различните поличби. По всяка вероятност това време от годината е бил краят на май и началото на юни. Формата за тухлата се изработвала от специална дървесина и по-късно се съхранявала като реликва в храма. Строежът не се започвал, докато не изсъхне първата тухла или, както се казвало, „Богът на Слънцето се възрадва на тухлата“ и се направят и другите тухли. Понякога тези ритуали траели няколко месеца.

Ценните стоки и суровини, които пристигат в Лагаш от други страни, дават важен тласък и за развитието на други градове-държави в Шумер. Две десетилетия преди края на XXII в. пр.н.е. владетелят на Урук-Утухенгал (2120-2114 г. пр. н. е.) сваля последния цар от династията на кутиите, обявен е в Нипур за „цар на четирите краища на света“ и включен в „Списъка на шумерските царе“. Започва възраждането на централизираната държавна власт.

Нов тласък в това развитие дава Ур-Наму (2113-2096 г. пр. н. е.), който основава Третата династия на Ур, просъществувала до 2006 г. пр. н. е. Въпреки огромната бюрокрация епохата се характеризира с мащабна строителна програма и значително материално благополучие. Основателят на династията построява и реставрира цяла поредица от храмове в Урук, Нипур, Лагаш, Ериду. В Ур той изгражда отново в чест на бога на Луната - Нана, зикурат, висок 21 метра със светилище на върха.

Ур-Наму по време на своето царуване възстановява реда и сигурността (т. е. йерархията) от преди управлението на кутиите.

В Шумер обаче кутиите все още владеят определени територии. Сред техните царе се среща и едно твърде показателно име -Тирикан, управлявал в самия край на XXII в. пр. н. е. (2109 - неизв. г. пр. н. е.). Названието открито напомня за върховния владетел на древните българи - кан. Интересното е, че и сглед като отминава този век, победените воители на Тирикан продължават да живеят, но историците вместо кутии ги наричат вече хурити.

Древната държава Мари и възходът на Вавилон. Кодексът на Хамурапи

Части от племената на хуритите (траки) овладяват Северна Месопотамия и Северна Сирия. Отново, както при своите сродници хиксосите (в Северен Египет) и кутиите (в Северен Шумер), те се настаняват трайно главно в северните области - свидетелство за общия им корен.

За хуритите, които заемат земите на Сирия и Палестина, сведенията са ограничени. Те създават своя център около гр. Харан. Възможно е и изписване Кхаран, защото това е средище на наследниците на карите (известни и като критяни). За това може да се съди и от факта, че след изригването на вулкана на остров Санторин (Тара) критяните възстановяват двореца в Кносос, чиято архитектура, казахме, удивително напомня за двореца в Мари.

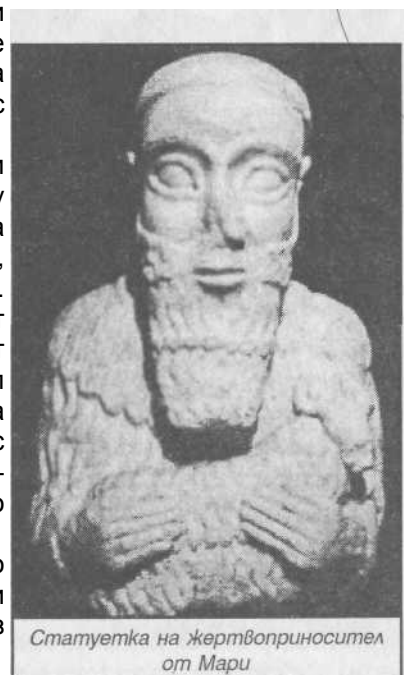
Друга част от хуритите, заедно с присъединилите се към тях кутии, в края на III хил. пр. н. е. се обособяват в Северна Месопотамия -държавата Мари, която заема средното течение на р. Ефрат и притоците Хабур и Балих. По това време Шумер и Акад вървят към залез, победени от Мари и Елам. Тяхното място се заема от две малки царства- Исин (на север) и Ларса (на юг). Постепенно второто царство става все по-могъщо и настъпва на север, за да положи основите на митичния град Вавилон.

Древни предания разказват, че дворецът на царя на Мари представлявал „чудото на света“. Споменава се, че Мари е десетият град, основан след всемирния потоп. Държавата поддържала постоянни връзки с островите Кипър и Крит, с господарите на Средиземно море по онова време - критяните.

През лятото на 1933 г. при погребение на един уединен хълм Тел Харири - близо до р. Ефрат, на 11 км северно от гр. Абу Кемал, случайно е открита каменна статуя. В началото на декември на мястото пристига цял екип от учени, архитекти, художници, водени от френския археолог проф. Андре Паро. Хълмът се фотографира, изследва се ехото, вземат се проби от почвата. На следващата 1934 г. още първите разкопки попадат на интересна находка. Намерена е красива фигура на владетел върху пиедестал, чиито ръце са поставени миролюбиво една върху друга Върху дясното рамо се вижда вдълбан текст с клиновиден шрифт, който е преведен от проф. Паро: „Мамги-Мари съм аз... Цар ...на Мари... великия... Исаку... който посвещава ... своята... статуя... на Истар!“

По-късно е разкрит и храм на богинята на плодородието Истар (Ицар). Но разкопките вървят трудно и мудно поради големите тропически горещини. Работи се главно през дъждовния период (от декември до края на март) до 1939 г.

И все пак усилията си струват. Открит е мащабен строеж - комплекс от 260 зали и дворове, храм на бог Даган, зикурат-характерна месопотамска

Статуетка на жертвоприносител от Мари

стъпаловидна кула. Колони от товарни коли са необходими, за да се превозят плочите с клиновидно писмо - 23 600 документа, които са извадени от дворецовите архиви.

За да се добие по-пълна представа какво представляват разкопките на двореца в Мари, са направени снимки от самолет и тяхното публикуване във Франция предизвиква всеобщо удивление. „А инсталациите на двореца - пише проф. Паро - в кухните и в баните биха могли и сега, четири хилядолетия след разрушението, да бъдат поставени отново в действие, без да е потребна за това някаква поправка.“

В двореца едно от крилата е служило главно за религиозни обреди. Дългият път на процесията за дворецовия храм е минавал през няколко зали. В храма се е издигала свещената фигура на богинята-майка, от чието блюдо в ръцете ѝ струяла „вечната вода на живота“ Големи стенни изображения са придавали на двореца особен колорит и красота. Това са едни от най-старите картини в Месопотамия. Техните краски и до днес са запазили своята сила и блясък.

Много ценни са дворецовите архиви. Цялата дворецова свита е живеела под един покрив с царя. Вероятно повече от 100 души са се грижили за входящата и изходящата кореспонденция. Мари се е явявал значим средищен пункт за дългите кервански пътища както от запад на изток, така и от юг към север. Множеството описания върху глинени плочки изграждат у нас - съвременниците, представата, че царство Мари е добре организирана и управлявана държава до XVIII хил. пр. н. е. Благосъстоянието на страната се е дължало не само на оживената търговия, но и до голяма степен на развитата и широкоразклонена напоителна система, за която са се полагали особени грижи.

Стенна живопис от Мари

В Царството преброяването на населението се утвърждава като важна практика. По този начин се събират данни и за облагането с данъци, и за подлежащите на военна служба. Моделът за набирането на новобранци (поименно и по области) ще бъде използван от редица империи и държави - Вавилон, Асирия, Рим и др.

Населението на Мари по всяка вероятност следва да свържем с хуритите (траките), които по произход принадлежат към ариите (арийците). Свидетелство за това е и самото име - Мари от „ма“ - „земя“ и „ари“ - „арийци“. Територията на царството и по-скоро богатите пасища и ниви често е трябвало да бъдат защитавани от живеещите наблизо северни племена (кимерийци и др.), познати като семити. Хронологически таблици от Мари говорят, че последният владетел преди падането под вавилонска власт - Зимрилим (Зимри-Лим) е воювал с племето на вениамините (прокълнатото коляно при евреите), родеещо се с другата част на древните българи - Кимерийците.

Обикновено вениамините търсели в Мари хляб и бира срещу данъчно облагане и военна служба, което често ставало повод за конфликти, защото тези северни племена обичали свободата повече от всичко (принадлежат към Самарийската култура).

Хамурапи

Между царя на Мари - Зимрилим, и Хамурапи - царя на съседната държава Вавилон, която ставала все по-могъща, имало договор за взаимопомощ. Не след дълго обаче той е нарушен. В 1759 г. пр. н. е. господството на Вавилон става факт и гр. Мари е сринат до основи.

Съседните източни земи - около реките Хабур и Балих, продължават да бъдат обитавани от другия клон на хуритите. След нашествието на Хамурапи те се съсредоточават около гр. Харан (Кхаран), който също е влизал в пределите на държавата Мари. Построен е и нов град с твърде красноречивото име, говорещо за съжителство между кутии и хурити - Вушукани (Висукани), напomniaщо за титлата на върховния повелител на древните българи-кан (Висш кан).

Когато говорим за Висукани, аналогията с Волжка България идва естествено и закономерно. В миналото волжките българи са известни като добри търговци, които контролират пътищата между Европа и Азия. Те са били важни посредници за осъществяване на търговията в Европа и Близкия изток.

„Те (волжките българи) имат много търговци - пише Ибн-Фадлан (арабски пътешественик от X в.), които ходят в земята на тюрките, при което докарват овце в страната, наречена Вису, а носят със себе си самури и сребърни лисици...“

Описанието наистина говори, че волжките българи (главно от тракийски произход) са се

занимавали с прекупваческа дейност. Закупените от тюрките стада овце са били закарвани на север към близкия народ Вису (живеещ край Ладожкото и Онежко езеро), от които са купувани ценни дивечови кожи - самури, златки, сребърни лисици и др.

Различни източници отбелязват, че през епохата на Римската империя кораби от Западна Европа пътували до северната страна Тел (Идел - предшественичка на Волжка България). Със сигурност ако не целият, то поне значителна част от този морски път, който минавал през Норвегия, е създаден от волжките българи. Той просъществувал до края на XIII в., когато нахлуват монголите.

На картата и днес на север около границите на Европа и Азия се срещат имена като Карско море (морето на карите - праотци на траките), а на запад от него полуостров Канин (Кан-ин). Пак в този ареал - южно от Мурманск, се намира и залив с названието Кандалакша, където р. Канда и р. Кана се вливат в море с твърде познато име на Балканския полуостров - Бяло море. Всички тези имена са безспорен белег за мащабните преселения на древните българи.

Древната държава Идел в Урал (създадена след Космическата катастрофа -11 650 г. пр. н. е.) е известна като обединение на седем племена. Иделците наричат себе си още синди-арии, както и блъкар (булгар). Първи неин цар е Джам от рода Хазан (Казан), име идентично с Казанското царство, което последно от Волжка България отстоява своята независимост. Градът е превзет от цар Иван IV Грозни през 1552 г. Избито е почти цялото население, а страната е приобщена към Московска Русия в 1584 г.

На територията на Волжка България срещаме и ценното дърво хаданк. От него са се изработвали много ценни стрели, познати в Персия като Тир-и-хаданк („стрела от хаданк“). Названието твърде много напомня на името на владетеля на кутиите, владели през XXII в. пр. н. е. Шумер - Тирикан („стрела от кана“).

След шумерското господство в Месопотамия започва така наречената от историята Старовавилонска епоха, чието времетраене е от 2000 до около 1600 г. пр. н. е. Важно е обаче да се отбележи, че дори и при най-големия си разцвет вавилонското царство всъщност се опира на постиженията на предхождащата го шумерска култура, редица изследователи сочат, че разликата между шумери и вавилонци най-добре проличава в езика и географското местоположение. По време на господството на шумерите (траките) най-развити са предимно южните градове, докато при вавилонците най-важните са северните. Центърът на цивилизацията се премества на север към Акад. През Старовавилонската епоха в Междуречието се говорило главно на езици, които спадали към семитската група.

През втората половина на III хил. пр. н. е. в този ареал успява да се наложи племето наричано марту, а по-късно амуру(амореи). То се спуска от Палестина през Сирия по р. Ефрат и достига до Южна Месопотамия. Езикът, който говорят амореите, спада към западно-семитския. Първите заселници са малки групи, които успяват да се приспособят и стават

Траурна процесия – релеф от Ур

наемни работници в големите градове. Постепенно броят на амореите става все по-голям. Придвижването им става не на семейства, а на цели родове. В отговор през 2034 г. пр. н. е. е изградена „Аморейска стена“, но и тя не е в състояние да ги спре. Във властта на амореите попадат множество търговски средища, разположени по продължението на р. Тигър, р. Ефрат и техните

притоци. Още по времето на Третата династия на Ур вече са известни отделни владетели-амореи както в Южна Месопотамия, така и по границите на Елам до Сирия.

На север първият утвърдил се владетел е Ишби-Ера от Исин, царедворец при последния цар на Ур. Ишби-Ера успява да се наложи в Нипур, а след това и да прогони от Ур еламците. Той се смята за продължител на династията на Ур и се нарича „цар на Ур“, въпреки че владее главно Исин и територии на север от него.

На юг се появява друг град-държава - Ларса. Разположен на р. Ефрат в Южна Вавилония, той става съперник на Исин по времето на Гунгунум (1932-1906 г. пр. н. е.). Както този владетел, така и следващите негови наследници непрекъснато настъпват на север и намаляват влиянието на Исин.

Първоначално Бабил (Баб-или - Вавилон) е малко населено място. В превод името му, вече

казахме, означава „Порта на боговете“. Първата династия на Вавилон е, когато там се провъзгласява за цар аморейският владетел Сумуабум (1894-1881 г. пр. н. е.). Неговото име напомня както за скитите (уманманди), така и за Зиези (владетел на гр. Ума). Сумуабум успява да укрепя Вавилон и да го наложи с помощта на различни военни и дипломатически средства. Така на картата се открояват три значими центъра - Вавилон на север, Ларса в Южна Месопотамия и между тях Исин, който постепенно губи позиции.

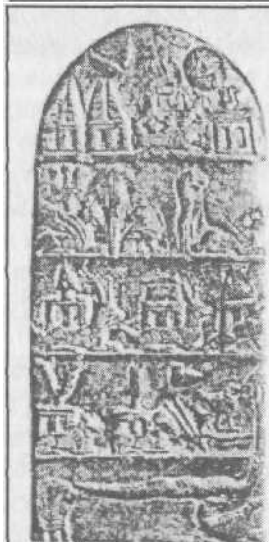

Част от Кодекса на Хамурапи, застанал пред Шамаш (бог на слънцето)

По време на своето царуване през 1793 г. пр. н. е. аморейският владетел на Ларса Рим-Син (1822-1763 г. пр. н. е.) слага ръка на Исин и овладява Средна и Южна Вавилония. Липсва му северът - Вавилон Там година по-късно престолът се заема от шестия цар на Първата династия Хамурапи (1792-1750 г. пр. н. е.). Интересно е, че името му се е произнасяло като Камурапи. Но това едва ли трябва да ни изненадва, като знаем, че произхожда от северните племена - амореите. А те се родяват с камирците (Кимерийците), чиято легендарна майка е познатата Камар аби.

Хамурапи наследява сравнително малко царство. Неговият диаметър е не повече от 150-160 км. За няколко десетилетия обаче той преобразява Месопотамия и създава значима империя. През първите години Хамурапи се опитва да развие инфраструктурата на царството си - извършва стопански реформи, защитава правата на жените, отделя голямо значение на напояването.

По онова време - Старовавилонския период, търговията се осъществява от прослойка, наречена тамкарум - в превод „търговец“, въпреки че този човек можел да бъде и банкер, лихвар, посредник, държавен чиновник. Важно е да се каже, че сделките се реализират не само в страната, а и в чужбина. Една от търсените стоки са робите, съхранени са множество клинописни плочки, от които се вижда как търговците купуват и продават роби, организират

„Кудуру“ – камък за дарение и собственост от Каситския период

търговията на добитък, зърно, бира, дрехи, вълна, дървен материал, метали и др.

Хамурапи не е поощрявал прекалено високите лихви и понякога тамкарум е бил изправен пред реалната опасност за конфискация на капитала. Основно изискване за повечето от търговски сделки е наличието на писмен договор, заверяван с отпечатък от цилиндричен печат.

Някои от изследователите обръщат внимание, че във Вавилон започва началото си една непозната религия - става дума за личната религия. Вавилонците почитат богове, към които се обръщат при осъществяване на всекидневните си дела. Подобни молби обикновено са за личен успех и за опростяване на греховете. От тази нова религиозност се смята, че води началото си възникналото по-късно християнство.

Важна черта на вавилонската култура е развитието на математиката. Писарите в храмовете около XVIII в. пр. н. е. използват не само таблици за умножение и деление, но изчисляват квадрата и кубичен корен. Познавали са и Питагоровата теорема - в правоъгълния триъгълник сборът на квадратите на катетите е равен на квадрата на хипотенузата. Вавилонците са тези, които делят денонощието на две половини по 12 часа, както и първи разделят часа на 60 минути и

минутата на 60 секунди.

Управлението на Хамурапи е характерно с това, че лично се е нагърбвал с много отговорности. По негово нареждане в календара се включва още един допълнителен месец. Приемал е пратеници на чужди държави, организирал е дворцови церемонии, преглеждал е войската, раздавал е правосъдие.

И все пак Хамурапи е познат преди всичко като „Цар на справедливостта“. Той издава най-стария запазен сборник със закони, известен още като „Кодексът на Хамурапи“. В него са включени 282 закона, които се основават на шумерските (тракийски) принципи, Допълнени и обогатени с някои текстове на северните племена и народи, към които е принадлежал и самият

владетел. Кодексът е открит върху стела, намерена през 1901 г. в Суза, столицата на древен Елам (днешен Югозападен Ирак).

Интересно е как царят описва получените нареждания от боговете, записани в неговите закони. „Хамурапи богоязлив и почитителен Владетел, да наложи на земята справедливост, да унищожи злото и покварата така, че силните да не потискат слабите, да се извиси досущ бога на Слънцето над Черноглавите (траките - Бел. авт), за да даде светлина на земята.“

В края на III хил. пр. н. е. и началото на II хил. пр. н. е. в Месопотамия неравенството и облагодетелстването на богатите за сметка на бедните се шири навсякъде. Различните бедствия - глад, суша, наводнения, болести влияят главно на дребните земевладелци. За да оцелеят, те често са принудени да вземат заеми от едрите търговци при непосилни заробващи условия. В „Кодекса на Хамурапи“ тази търсена справедливост обаче е преди всичко намерение. Ясно личи разликата в подхода към робите и благородниците. За едно и също провинение те се санкционират с различна строгост. Обикновено робите са безправни и получават жестоки наказания.

Любопитно е, че както и при Саргон Велики, по времето на Хамурапи е налице етническо противопоставяне между северните племена и народи (обявени за семити) и южните (черноглавите). Но докато Саргон, въпреки пренебрежението си към черноглавите, приема тяхната религия, то Хамурапи се явява поклонник на Слънцето. В тези негови религиозни убеждения вероятно се крие враждебността към държавата Мари, а също и към рода на Аврам. Бащата на Аврам - Тара, напуска столицата на шумерите Ур, защото почита бога на Луната.

В Кодекса най-характерни са двата принципа: „Око за око“ и Купувачът да внимава“. На пръв поглед изглеждат доста примитивни. Но сборникът от закони става по-разбираем, ако се види разликата между тогавашното и съвременното правораздаване. Хамурапи налага закони главно, за да се спрат побоищата и насилието в Месопотамия. Кодексът не допуска случайно нанасяне на вреда и настоява за адекватно причиняване на болка и унижение за извършителя: „Ако някой извади някому окото, неговото око ще бъде извадено.“ Очевидно незабавното правораздаване е трябвало да изиграе възпиращ ефект. Не са се разглеждали мотивите и обстоятелствата за извършеното деяние, за да не може умишлени престъпления да останат ненаказани, когато извършителят е знаел как да се защити. Вторият основен принцип - „Купувачът да внимава“, също е имал за цел да сведе до минимум саморазправата между хората. С него купувачът е бил известен, че няма права и ще бъде наказан, ако извърши престъпно деяние, независимо от обстоятелствата.

В „Кодекса на Хамурапи“ са заложили и някои морални принципи, свързани с уважението на децата към родителите. Закон 195 гласи: „Ако син удари баща си, да му се отсече ръката.“ Интерес представлява и друг закон, според който, ако бъде извършен грабеж и крадецът не е открит, градът, където е извършено престъплението, възстановява загубената собственост на потърпевшия.

Силата на този сборник от закони е, че представлява не абстрактни декрети, а различни практически решения в конкретни правни казуси. Любопитно е, че принципите в „Кодекса на Хамурапи“ са спазвани повече от хилядолетия след смъртта му.

Касити, хурити, митанийци и урартци.

Асирийската империя и династията на худоните

Синът на Хамурапи Самсу-илуна (1749-1712 г. пр. н. е.) не притежава качествата на баща си и губи голяма част от придобитите територии. По средното течение на р. Ефрат се образува държавата Хана (другото име на Митани), а в Южна Вавилония избухва въстание, след което идва на власт Династията на Крайморската страна - Приморие. На тримата наследници на Самсу-илуна също им липсват управленски качества и царството продължава да се смалжава.

Царски хемски печати

След Хамурапи Вавилония е важна сила не повече от едно столетие. Като съществена причина за упадък се сочат не само чуждите нашествия, но и промяната в условията и начина на живот. Настъпва засоляване на почвата, което нанася тежък удар по развитието на икономиката. За преодоляването на тези пречки местното население хвърля сериозни усилия чрез извършване на специални дренажи, отглеждане

на култури като ечемик и др., растящи по-добре в новите условия (солената почва). Вавилонците се опитвали да запазят плодородието на земите си, като част от тях оставяли незасяти.

В началото на II хил. пр. н. е. от района на днешна азиатска Турция се спускат индоевропейски племена. Най-многобройни сред тях са хетите, които образуват държава. През 1595 г. пр. н. е. техният владетел Мурсилис I (Муршил I) нахлува от Мала Азия и по р. Ефрат стига до Вавилон. Градът е опожарен, след което нашествениците бързо се изтеглят на север, откъдето преди това са дошли. Свален е последният наследник на Хамурапи - Самсудитана (1625-1595 г. пр. н. е.). Управлението преминава първо в ръцете на южната Династия на Крайморската страна, а по-късно се поема от каситите. Така за около 300 години земите на Месопотамия потъват до известна степен в забрава. Това е време, през което Акад и Шумер се владеят от каситите, а на север господстват различни враждуващи племена.

Още при царуването на Първата династия във Вавилония живеят касити. Хамурапи влиза в спор с тях на изток от р. Тигър. Постепенно каситите успяват да се заселят в Североизточна Вавилония и по средното течение на р. Ефрат. Някои изследователи посочват, че тези племена са сродни с кутиите (т. е. и те са от древнобългарски произход), които населяват Кутиум, като към тях се присъединяват и други племена от Балхара. Интересна е етимологията на името „касити“ - от „ка - „жизнена сила“ и „аси“. По всяка вероятност названието означава „жизнената сила на асите“. Каситските царе възприемат и езика, и клинописа на Вавилон. Това е напълно естествено, защото вавилонската култура продължава да влияе в Близкия изток и Предна Азия.

В периода, през който Вавилония се владее от каситите, в Асирия и южната част на Предна Азия важна роля играят хуритите. Тези древни племена започват своето преселение от Азия в края на IV хил. пр. н. е. За това спомага поредното застудяване около 3000 г. пр. н. е. Огромни територии - Западната Сибирска равнина, земите на запад от Урал, представляват своеобразни ледени пустини още от предишното застудяване - 4200 г. пр. н. е. Новата климатична аномалия и рязкото спадане на температурите принуждават древните праотци на българите, които дотогава са владели земите около езерото Балхаш, пустинята Такламакан, поречието на Сърдаря, Амударя, Инд, както Памир и Каракум, да търсят пътища на юг. За кратко време те заемат обширни пространства, като северна граница им става връх

Арарат в Армения, а южно стигат до днешен Багдад и Техеран. На запад граница се явява р. Тигър.

Движението на югозапад на хуритите (наричани и хорейци) е всъщност завръщане на траките и други сродни племена, изселили се от Балканския полуостров и съседните земи около Черно море на изток към Азия още в най-дълбока древност. Една от основните причини за това е и Потопът в Черно море (5700-5600 г. пр. н. е.).

Езикът на хуритите е известен още като „език на субир“. В шумерски текстове още от III хил. пр. н. е. се споменава често субир. Очевидно това е население в Северна Месопотамия, което се е приемало за местно.

В историята хуритите са познати като племена, чиито родоначалници са Уц и Хул. Техният произход е от най-големия син на Ной - Сем. Обединени в земите на изток от р. Тигър, те са познати като хулите/хурите-балхарис. Впоследствие те се разделят на три части.

Първите са известни като кутии. Заемат горното течение на р. Тигър - на север до езерото Урмия, а на юг до горното течение на р. Диала (напомняща за името на митичния род Дуло), извираща от Загроските планини. Изследователи като Кр. Мутафчиев и др. предполагат, че кутии е съкратено название на кутригури. Има се предвид, че тези племена са потомци на гурите, населявали пустинята Такламакан. Оттам произлиза и името гури/хури. Смесването на неконните племена на гурите и древните конни български племена, които успяват да се наложат, слага начало на името „бала гури“, означавало „могъщите гури“ (близко до звучене с балгури, българи). В миналото „гур“ се употребява и в смисъл на род.

Както вече отбелязахме, кутиите управляват около столетие (XXIII-XXII в. пр. н. е.) Шумер с помощта на хуритите от държавата Мари.

Другите две части от племената, познати като хурити (траки), овладяват земите на Северна Месопотамия и Северна Сирия. Хуритите, които населяват Сирия и Палестина, създават свой център около гр. Харан (Кхаран). Заслужава да се отбележат древните имена на Сирия - Хару (Кару) и на Палестина - Ханаан и Паканан (имена, свързани с праотците на траките - карите и с името титла кан/кхан при древните българи). Тези хурити основават държавата Ямхад, а по-късно през XVI в. пр. н. е. и Митани- двете в Северна Месопотамия.

По всяка вероятност днешните българи произхождат от хуритите и присъединилите се кутии,

Митанийско изкуство

които населяват Северна Месопотамия. Още през III хил. пр. н. е. те създават силната държава Мари - по средното течение на р. Ефрат и притоците ѝ Хабур и Балих. След превземането на Мари от Хамурапи част от тях участват в оформянето на мощната хуритска държава в поречието на Хабур - Митани.

Митани е създадена от хуритите (траки), смесени с амореи (кимерийци). Името се появява от карийците, владели и Каркхемъш/Каркемис - каро-кимерийци, които се наричали мита, по названието на един от техните царе. Под Каркемис р. Ефрат тече в югоизточна посока и се получават два леви притока - Хабур и Балих, свързани с поселенията на древните българи. Сведения за Митани се откриват във важните центрове на културата - Нузи и Арапха. Държавата била известна с отглежданите елитни породи коне.

През втората половина на XVI в. пр. н. е. Митани може вече да съперничи успешно на Хетската империя и Египет. В 1595 г. пр. н. е. хетският владетел Мурсилис I воюва не само с Вавилон, но и с Митани. През XV в. пр. н. е. владетелите на Египет прогонват митанийците зад р. Ефрат, но Северна Сирия с излаз на Средиземно море остава владение на Митани.

От историята е известно, че много митанийски принцеси (дъщери на царе) стават жени на египетските фараони. Такава е и прочутата царица Нефертити, съпруга на Ехнатон. Но това не означава, че спорът между двете страни е решен. При Аменхотеп III и сина му Ехнатон връзките между Египет и Асирия укрепват, докато Митани и Вавилон се противопоставят на този съюз. Когато е на върха на своето могъщество през XV в. пр. н. е., Митани успява да превземе за около 50 години Асирия - държавата, намираща се на север от Вавилон, владее територията от Банското езеро до средното течение на р. Ефрат и от Загроските планини до крайбрежието на Сирия.

Постепенно, под натиска на хетите силата на Митани започва да отслабва, а това допринася за възхода на Асирия в Северна Месопотамия. Тези промени обаче не водят до сериозни сътресения в региона, защото историята и културата на Асирия са тясно свързани с Вавилония.

Около средата на III хил. пр. н. е. в средното поречието на Тигър вече е утвърдено Асирийското царство с главен град Ашур. След това то става част от Акадската империя, а по-късно влиза в империята на Третата династия на Ур. Своята независимост Асирия извоюва в началото на II хил. пр. н. е. Освен Ашур на юг, още два града - Ниневия на север и Арбайл - на изток, очертават границите на държавата.

Тук следва да отбележим, че редица изследователи сочат хуритите за създатели на Асирия и отново хуритите (субареи), основали Мари, Митани, Урарту (днешна Армения) и др. Става дума за два клона на едно и също племе.

Във Вавилония повече от градовете са разположени на р. Ефрат и притоците ѝ и съседната р. Тигър се явява естествена преграда срещу набезите на планинските племена. Докато Асирия е защитена от север и изток от планини, но няма преграда като р. Тигър. Нещо повече - най-плодородните ѝ площи са на изток от Тигър. Затова щом бъде прибрана реколтата, асирийците нахлуват в Загрос и водят всяка година завоевателна политика срещу планинците, преди да застудее.

В началото на XIII в. пр. н. е. асирийците осъществяват цяла поредица от военни походи на север. Ададнерари I (1307-1275 г. пр. н. е.) предприема нападения в Митани. Той разгромява митанийските войски и превзема столицата Вишукани (Висукани). Така асирийският цар

присъединява към своите земи и част от Митани, известна като Ханигалбат, и стига до владенията на хетите. На югоизток Ададнерари I измества границата с Вавилония до р. Диала.

Около 1270 г. пр. н. е. неговият син Салманасар I (1274-1245 г. пр. н. е.) разбива окончателно митанийската армия и ослепява около 15 000 войници. След този удар Митани не успява да се съвземе и се разпада на

Релефно изображение на бог Халзи в Мусасир (IX в. пр. н. е.)

малки княжества, които попадат под асирийска власт. Разбити на север са и войските на урартците и Салманасар I достига до Банското езеро.

През XII в. пр. н. е. в съседство с хуритите се настаняват групи племена, наричани от асирийците „мушки“ (мизи, фриги) и „уруме“ (навярно от скитски произход). Държавата Урарту се формира като съюз от различни племена, говорещи език, сходен с хуритския (тракийски).

Затова и урартците са смятани за трако-фригийски (трако-кимерийски) племена. Страната е известна и като Наири. Населението живее около езерата Ван и Урмия и непрекъснато воюва с асирийците. Между двете езера е разположен гр. Мусасир - център на култа към общохуритския бог на небето Халди. По всяка вероятност оттам идва названието на Южна Вавилония - Халдея.

Наследникът на Салманасар I - Тикулти-Нинурта I (1244-1208 г. пр. н. е.) продължава завоевателната политика с походи на север и запад. Северните племена умеели да обработват металите, имали много коне и добитък. Решен да завладее богатствата им, асирийският владетел провежда мащабна операция в планините и разбива около 40 царе от Наири. По-късно Тикулти-Нинурта I воюва и с царя на Вавилония - царя на каситите Каштилиаш. Завоевателят разгромява войските на противника си и разграбва Вавилон. Взета е в плен статуята на бог Мардук. Така Вавилония за първи път е покорена от северната си съседка Асирия.

След превземането на Вавилон Тикулти-Нинурта I напуска Ашур и строи друг царски дворец Картукулти-Нинурта на другия бряг на р. Тигър. Напрежението расте и то е свързано и със статуята на Мардук, която засилва културното влияние на Вавилон сред асирийците. Извършен е преврат от сина на царя и благородниците на Ашур. Тикулти е свален от престола и убит.

Вавилония възстановява независимостта си, но отново е принудена да се справя с поредица от набези, главно на племената в Елам. През

Бронзова глава на еламец

1157 г. пр. н. е. еламците побеждават каситите, които владеят Вавилон. Статуята на Мардук пак е открадната.

Тогава на преден план излиза нов център - Исин. Създава се Втората династия на Исин, която дава начало на царското коляно на худоните (кимерийци). Те са обособили се част от хуритите (траки), потомци на цар Зимрилим и държавата му Мари. В превод името „худони“ е еднозначно с „хухунори“ и се превежда като „могъщите господари“ или „могъщите водни“. С тази династия е свързан и владетелският род Дуло. След гибелта на Мари худоните участват и в

управлението на Митани. По-късно те се преселват към Приморие - южна провинция на Вавилонското царство, управлявана от династиите Ларса и Исин.

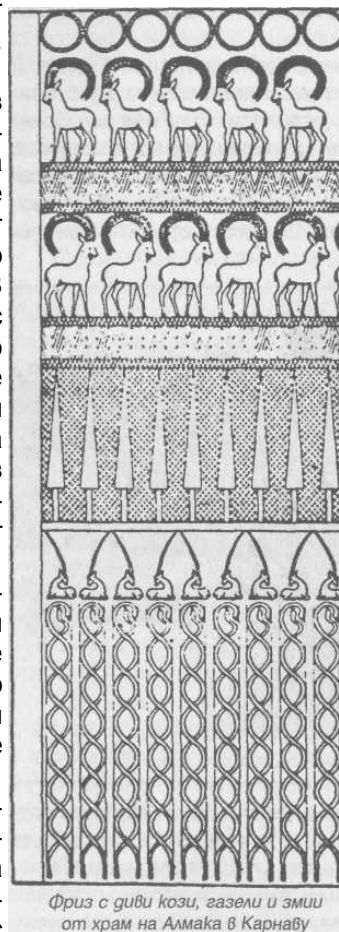
Четвъртият владетел от династията на Исин е цар Навухудоносор I (1126-1103 г. пр. н. е.), познат и като Набу Кудури Уцур I. Той успява да овладее цяла Вавилония. Новият цар разбива еламците и продължава да се разширява на север, като завзема главно асирийски територии. По това време Навухудоносор I е владетел не само на древните българи (худоните), но и на хиксоите (хуритско-семитски племена), арийското племе субареи и др.

Какво е значението на този велик владетел, откриваме в летописа на българската държавност „Именник на българските кханове“ (в текста след Умор, в превод на П. Добрев): „Преди така назованите асирийски царе царува, както казахме, и Навухудоносор.“ Явно е, че българите са свързвали своя произход с династията на худоните.

Неговата смърт води до разпадане на сформирания племенен съюз. Хиксоите поемат към старите си поселища в Средна Азия, а други племена тръгват на запад.

Цар Давид – художник Рембранд

Фриз с диви кози, газели и змии от храм на Алмака в Карнаву

Това не е пречка художниците още дълго време да продължават да играят значима роля във Вавилония. Около век след Навуходносор -1036-1034 г., пр. н. е., държавата е ръководена от Набу Шуму Алибур от династията на художниците. През периода 979-944 г. пр. н. е. начело на Вавилон застават също художници - Набу Мукин Апли и Нинурта Кудури Уцур.

Въпреки превратностите на съдбата, художниците успяват да устоят на непрекъснатите сблъсъци с други племена и държави благодарение на своите ясни и категорични правила в държавното устройство. При тях също е имало смесени бракове с други народи, но те са били преди всичко за укрепването на династията.

Подобно нещо се случва при въстанието на северните бели евреи, познати като израилтяни. Бунтът се води от сина на цар Давид - Авесалом, и е насочен срещу хегемонията на племето иуда. Недоволството е подкрепяно и от египетския фараон, но въпреки това привържениците на Авесалом трябва да напуснат библейските земи, да прекосят р. Ефрат, където попадат във владенията на художниците. Между художниците и коляното на цар Давид се осъществява династичен брак, след което тези племена тръгват към Кавказ и стигат до източното крайбрежие на Черно море. Походът продължава до устието на р. Дунав, а по-късно и до земите на Странджа и Сакар планина. В тези територии те престояват няколко десетилетия.

Преди да напуснат Балканския полуостров към Мала Азия, тяхната царица Калиностра избира за военачалник Худоносор. Той бил от художниците, наричани още балхарис, и взел жена от коляното на цар Давид. От този брак в Странджа-Сакар се родила дъщеря им Бастет, която умира много млада около 920 г. пр. н. е. Интересно е, че малко преди смъртта на Бастет египетският фараон Шешоник I (Сусахим) нахлува в иудейската държава и ограбва Ерусалимския храм, където се е съхранявал кивотът. По всяка вероятност той е принадлежал към кимерийците, родствени със северните евреи - израилтяните, за което свидетелства и самото му име Сусахим.

Последното желание на Бастет е да бъде погребана в земята, където се е родила.

Изпълнител на волята ѝ е баща ѝ Худоносор. Участници в траурната церемония са българите художници, израилтяни, египтяни, асирийци. В специален кораб, според преданието, била сложена мумията и нейното копие от злато на царица Бастет. Били натоварени златната чаша на цар Давид, много дарове и писмената история на народите, подвластни на Бастет. Корабът акостира на р. Марица.

За тези събития говори и самата пророчица Ванга. Дошлите са носители на

богата материална култура от долината на р. Нил и Месопотамия. Те оставят важни и значими следи в нашите земи. Такова е и названието на р. Марица, носела името Мари, идващо от царство Мари на хуритите-балхарис. Бастет е позната като египетска богиня на Луната, плодородието и любовта. Тя е тази, която пръска светлина в мрака. Днес Бастет е пряко свързана с известния у нас празник Сирни Заговезни.

Към хуритите-балхарис принадлежи още една позната личност-Савската царица. В историческа хроника е записано: „Хуритите са и химарити, а сред химаритите се натъкваме съвсем неочаквано на българското племе балхарис, а така също и на името на царица, носеща същото име Балкис, така наречената Савска царица от царството Саба.“

Сведението е важно, защото сочи, че хуритите (от голямата тракийска общност всъщност произхождат от по-древните химарити/ кимарити (кимерийци). Името на царицата Балкис в превод означава „звездата на Балк“ и ясно говори за принадлежността ѝ към древните българи. Нека напомним, че Балк (Балх) е столицата на Балхара-държава на нашите предци в Индия (днешен Афганистан). Колкото до другото ѝ название - Савска царица, явно става дума за главния град на хуритите в Сирия Цоба (Саба - Сава), на който тя е владетел.

Етиопците я смятат за своя митична родоначалничка. Родното ѝ място е неизвестно, въпреки че някои изследователи сочат югозападната част на Арабския полуостров (територията на днешен Северен Йемен). Мариб - един от градовете-оазиси, се предполага, че е бил резиденцията на Савската царица. Чрез система от канали савейците напоявали своята

земя. Като световно чудо е сочен язовирът на Мариб, дълъг около 600 метра. За негова строителка в легенда е обявена Савската царица.

Смята се, че царицата произхожда от египетски фараонски род, владетелка е на Етиопия, Арабия, както и на южноегипетската област Мерое. Тя носи титлата кандазе. А племето кандазе откриваме в земите около поречията на Сърдаря и Амударя, населявани хилядолетия от древнобългарските племена, живеещи около Каспийско море.

През 1951 г. са открити части от храма на Савската царица. От пясъка изскачат руините на елипсовидно оформен кръгъл храм със стени високи 9 метра и широки 4 метра. В строежа очевидно личи влиянието на вавилонската архитектура. Най-впечатляващи от целия

комплекс са останките от храма на Алмака-осем големи монолитни стълба, важно свидетелство за култа към звездите в Мариб, съхранен до IV в.

Интересна е етимологията на името Алмака (Балмака - „в чест на Алмака“). В него следва да посочим савейската дума „светя“. Алмака (Ал-ма-ака) сигурно означава „божествено издигната земя“. Това е звездно божество, което се отъждествява с Луната и с Венера. Богът е изобразяван като бик и като див козел. Алмака е наричан „Господар на дивите козли“. А те са култови животни при северните народи, кимерийци, скити, израилтяни и др. Техни изображения са често срещани в областта Акад в Шумер. Като „козари“ са известни и акацирите (агачирите, агатирсите) - древно българско племе, участващо в строежа на пирамидите.

Твърде любопитни са ислямски легенди за Балкис (Билкиз), където като нейни животински предци са сочени диви кози, газели (сърни). Майката и свекървата на Савската царица произхождали от царството на газелите. Майка ѝ се превъплъщавала като газела (сърна). Това е добре познато явление при древните българи; те са смятали, че в трудни времена праотецът или прамайката са се явявали в образа съответно на елен и сърна, за да поведат народа си към нови земи.

Многозначителен е фактът, че Балкис има свои поклонници както сред езичници, така и сред християни, мюсюлмани. В Африка и Америка тя е важен символ в борбата на чернокожите за свобода и равни с белите права (добре познатата „Самарийска култура“).

Интересен е нейният портрет в подовата мозайка от XII в. на християнската църква в Отранто (Италия). В дясната си ръка тя държи златно кълбо - подарък за цар Соломон. Десният ѝ крак прилича на копито и вероятно е препратка, че царицата се явява свещена прамайка в образа на газела, това животно се вижда под Савската царица. Вижда се ясно и словосъчетанието GRS. Изследователи предполагат, че е част от думата ONAGRS - онагра (нецифтокопитно животно от рода на конете). Названието открито напомня за оногурите - племето, което заема средищното, централно място в държавата на Кубрат -Стара Велика България.

Стари народни предания от Йемен лежат в основата на книгата „Химярската Касидех“, писана през XII в. от арабския хронист Нашван Ибн Са'ид. В книгата произходът на Савската царица се извежда от владетелския дом на царете (владетелски род) Тоба, чието господство олицетворява легендарната епоха от савейската история. Родоначалникът на династията Раис I Седед стигнал до Индия, а следващите владетели, до Китай. Същият род Туоба (Тоба) срещаме при хунорите/хуните (кимерийците са познати и като хуни), които владеят Северен Китай до 468 г, а хилядолетия преди това, и Египет. От историята е известно, че Ирник (син на Атила), посочен като втори легендарен владетел в „Именник на българските кханове“, поддържа добри взаимоотношения със същия този род.

За посещението на Савската царица при цар Соломон няма да говорим. Ще посочим само, че смъртта му е причина евреите да се разделят на две враждуващи царства в 932 г. пр. н. е. - Израилтянско (на север) и Юдейско (на юг). Древните българи подкрепят северната държава, като свидетелство за това е и името на нейната нова столица - Самария, название, използвано често при преселенията на българите в нови земи.

Във времето след царуването на Соломон (началото на IX в. пр н. е.) българите худони са заплашени от асирийско нашествие. Цар Ададнерари II (911-891 г. пр. н. е.) ги принуждава да напуснат владенията от тях територии. Водени от цар Тимоти - брат на Савската царица, и

Савската царица и газела. Погова мозайка в катедралата на Отранто

следвани от хуритите на Савската царица, те се движат на север. Така двамата владетели от рода Дуло и хората им преминават Кавказките планини и навлизат в територии на изток от р. Дон. По-късно, начело с цар Тимоти, продължават на изток и се заселват в своите стари поселища в Таримската котловина и Джунгария. Това са предците на Кубратовите българи.

Другият клон на хуритите-балхарис, предвождани от Савската царица, се обединяват с други родствени племена - главно сармати (скити) и алани. Има сведение, че на пределна възраст сестрата на цар Тимоти отново тръгва на поход на запад, срещу течението на р. Дунав, за да достигне със своите подвластни до земите на днешна Австрия.

Според старо предание (на Дарий) оттам те стигат до Южна Италия, територии обитавани от етруските, и по-късно участват в основаването на Рим.

Халдеите и новоасирийците

В началото на I хил. пр. н. е. в Южна Вавилония прониква племе, което спада към северните народи, наричани семити. Това са калду, известни преди всичко като халдеи.

Названието безспорно е свързано със споменатия вече гр. Мусасир (между езерата Ван и Урмия) - център на култа към общо хуритския (тракийски) бог на небето Халди. Аналог вероятно може да се търси и със скалдите (скандинавски жреци-певци), които предават историята на поколенията чрез своите песни. В техните балади се говори за хипербореите („асите“), а това е легендарен народ, здраво свързан с традициите, митовете и фолклора на българите. Освен че легендарното крилато същество Борей е родено в Тракия и обитавало нашите земи - пещера в Стара планина, така се нарича и старото име на гр. Стара Загора - Боруй (Борей). Последните изследвания показаха, че с хипербореите се родее и истинското название на стария скален гр. Перперикон край Кърджали, чиито сравнения с известния (но доста по-млад) Мачу Пикчу в Перу се налагат сами.

Важни са и проучванията, направени от Петър Добрев. Според него „бори“ е старинна памирска дума, употребявана със значение на камък, каменна преграда. Това е и слово, познато на Аспаруховите българи. С него се назовават крепостите - бори. А оттам идва и титлата бори-таркан (бори-таркхан) - управител на крепост.

В ромейски летописи, когато се отразява сватбата на цар Петър с византийската принцеса Мария, се говори и за друга, по-малко срещана титла на таркхан - калу-таркхан. Думата „калу“ се среща при кавказците като „калум“ - „кълна се“. Идентична като значение и изписване е тя отново в Памир - „калам“ Близка до тях е и използваната персийска титла колу, давана на лицата, които съблюдават реда. Очевидно главната функция на калу-таркхана е била да надзирава спазването на определен ред.

Прилика може да потърсим и между „калду“/„халду“ и „кадуцей“. Втората дума е всъщност названието на жезъла на Хермес (Тот) - кадуцей, познатата ни българска сурвачка. Любопитно е, че древният кадуцей е известен и като тобахон. Словосъчетанието е многозначително, защото се състои от две познати съставки. Първата „Тоба“ е древнобългарски владетелски род, който владее Китай, от който произлиза и Савската царица, свързан преди всичко с Кимерийците. Втората съставка „хон“ е често използвана в Кавказ, където с нея наричат северните склонове на планините.

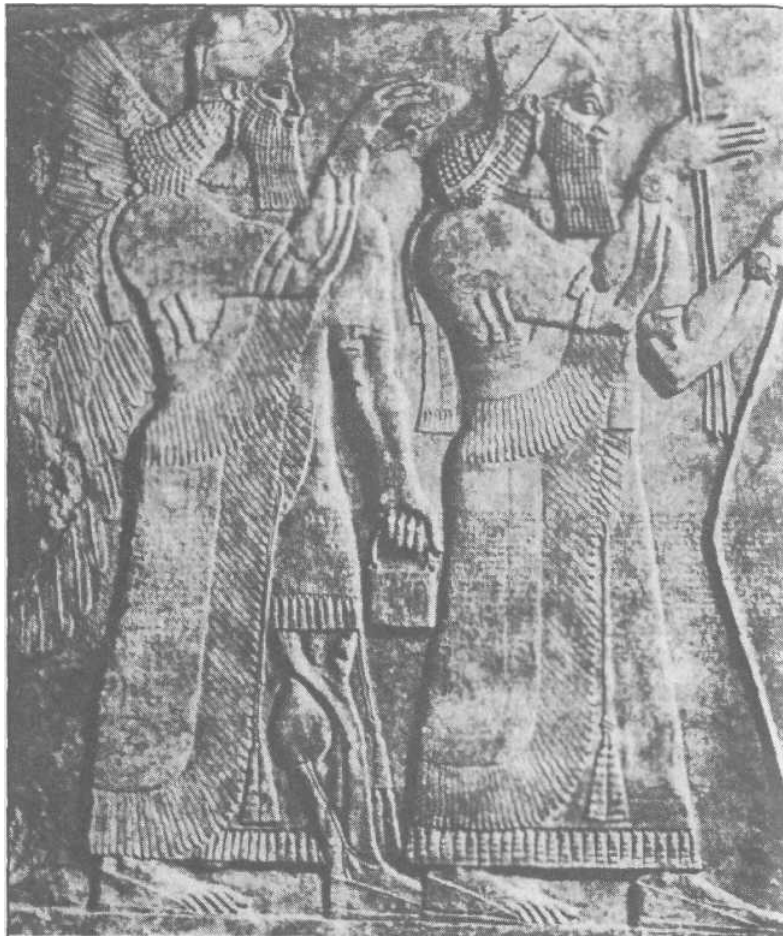
Кадуцейът е един от най-древните символи. Той се вижда върху купата на цар Гудеа, който е един от владетелите в Месопотамия през III хил. пр. н. е. и е от династията на гутеите (кутиите). Това представлява пръчка, около която са увити две змии в противоположни посоки. Според някои автори като Атенагора, Макробий, Курт де Гебейн, Милош Сидоров и др. пръчката се явява небесният екватор, а змиите са пътеката на Слънцето през дванадесетте зодии в годината, с четирите важни точки - пролетното равноденствие, лятното слънцестоене, есенното равноденствие, зимното слънцестоене.

Понятието „калду“/„халду“ (халдеи) вероятно е свързано и с шумерското „гал“/„кал“ - в превод „велик“, от двете си части „ка“ - „жизнена сила“ и „ал“ - „бог“. В началото халдеите живеят в селища около обширните мочурища в Южна Вавилония. От времето на асирийския цар Ададнерари II (911-891 г. пр. н. е.), който завоювал големи части от Вавилония, тя

Българската сурвачка и жезълът на Хермес

се нарича Кардуниаш.

Част от релеф на Ашур-нацир-апал II (Ашурнасирапал II), открит в Калах

През IX в. пр. н. е. асирийските царе оставят надписи, в които дълго и подробно се говори за превзетите селища и покорените владетели. Един от тях е Ашур-нацир-апал II (883-859 г. пр. н. е.) - основател на Новоасирийската империя. Както своите предшественици, той води завоевателна политика и въпреки че разширява значително границите на Асирия и влиянието на цивилизация с богата материална и духовна култура, Ашур-нацир-апал II не се ползва с добро име в историята заради извършените жестокости в покорените територии. Под неговите удари попадат арамеите около р. Хабур и средното течение на р. Ефрат, Кюрдистан, Източен Тавър, държи в зависимост Вавилония. След това той успява да осигури на Асирийската империя излаз на Средиземно море чрез използване на пристанищата на Финикия.

Ашур-нацир-апал II (Ашурнасирапал II) придобива популярност с изграждането на новата столица Калху (Калах) през 879 г. пр. н. е. Хвърлени са много средства за превръщането на града във важен притегателен център на империята - прокопани са канали, оформени са градини с екзотични растения и цветя, има и зоопарк. Любопитно е, че Калху е заселен преди всичко с пленници. Навярно, за да бъдат премахнати вътрешните етнически граници в Асирия.

Синът на Ашур-нацир-апал II - Салманасар III (858-824 г. пр. н. е.) не променя следваната политика. Той утвърждава влиянието на империята. Контролират се търговските пътища за Мала Азия, което противоречи на интересите на държавите в Сирия и те се обединяват в съюзи. Начело на Южния съюз стои дамаският цар Азаил - цар на непреселилите се със Савската царица и Тимоти хурити-бапхарис.

Той обединява Тир, Сидан и Израилското царство. Водещи в Северния съюз са древните българи от арамейското княжество Бит Адини със столица гр. Тил Барсиб. Но въпреки съпротивата Салманасар III разбива Бит Адини („Дома Едонов“) и от васална държава я превръща през 856 г. пр. н. е. в провинция от Асирийската империя. След 16 похода срещу Южносирийския съюз цар Азаил е разбит и Съюзът се разпада. Завоевателна кампания е предприета и към Урарту заради производството на желязо. Бавно, но сигурно се завладяват все повече от ресурсите на Предна Азия.

Сирийски войници се завръщат победоносно след битка с противника

В годините на Салманасар III Вавилония се управлява от Набу-апла-идина, които царува и при Ашур-нацир-апал II. Помежду им е сключен договор за взаимопомощ. Това ще помогне по-късно на наследника на вавилонския цар Мардук-закир-шуми I да потуши избухналото въстание в Северна Вавилония.

Южна Вавилония, населявана от калду (халдеи), се облагородява. Започват да се строят укрепени градове. Халдеите се опитват да играят важна роля в търговията с Персийския залив. За да спечелят благоразположението на Мардук-закир-шуми I, те му изпращат богати дарове - злато, слонова кост, абанос и др.

Любопитно е, че асирийският престолонаследник Шамши-Адад V (823-811 г. пр. н. е.) идва на власт

Релеф от двореца на Тиглатпаласар III в Калах

едва след помощ от Вавилония. На практика това става срещу унизителен договор, превръщащ го във васал. Обидата не е забравена и когато се утвърждава на север, асирийският цар се устремява в наказателен поход. Опустошена е Източна Вавилония. Въпреки яростната съпротива и подкрепата на племенните вождове на арамеите, халдеите и еламците Асирия взема връх. Настъпват тежки години за Вавилония, която около два века е управлявана от своята северна съседка.

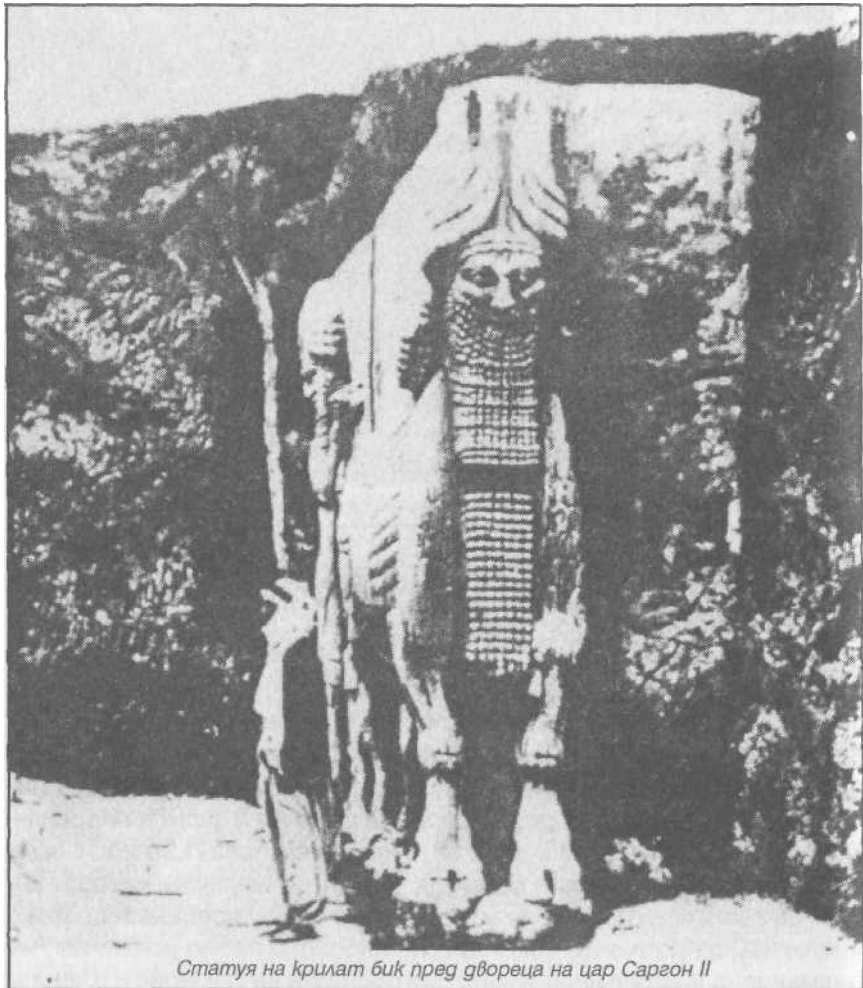
Проблеми съпътстват и развитието на Новоасирийската империя. Владетелите на Урарту изтласкват асирийците северно и западно от Каркемис. Загубени са не само територии, но и важни стопански ресурси, нарушена е търговията, което води до недоволства и бунтове.

Тогава престолът на Асирия се заема от Тиглатпаласар III (745-727 г. пр. н. е.) и империята започва да възвръща мощта си. За новия цар се знае, че е управлявал Капах и вероятно е потомък на Ададнерари III (810-783 г. пр. н. е.). Тиглатпаласар III въвежда множество промени с цел по-доброто

управление. Териториите на провинциите са намалени, за да не може наместниците да съсредоточават голяма власт в ръцете си. Създадени са своеобразни пощенски станции из цялата империя, което способства за по-бързото предаване на вестите. Буферните държави, намиращи се в близост до асирийските провинции, се контролират с твърда ръка от Тиглатпаласар III и наследниците му.

Царят реформатор ограничава влиянието на Сирия, Урарту, като стига до земите на мидийците в Северозападен Иран. На юг с вавилонския владетел Набунацир, който провежда просирийска политика, той поддържа добри взаимоотношения.

През 734 г. пр. н. е. обаче Набунацир умира и Вавилон е завзет от водача на халдейското племе битамукани - Укин-зер. Самото название битамукани говори, че те са свързани с древните българи. Това проличава и в действията им, насочени открито срещу асирийците. Като опитен ръководител Тиглатпаласар III използва срещу Укин-зер не само военна мощ, но и хитрост. Асирийският цар успява да разедини халдеите и привлича на своя страна друг техен водач от племето битякин (също родеещи се с древните българи) - Мардукапла-идин (Меродах Валадан).

Статуя на крилат бик пред двореца на цар Саргон II

При последвалите действия Вавилон е превзет. Укин-зер е принуден да се крие в мочурищата по долното течение на р. Ефрат. През 729 г. пр. н. е. на тържествена церемония във Вавилон Тиглатпаласар получава официално царската власт от бог Мардук - покровител на вавилонците. Две години по-късно той умира, но оставя след себе си силна и стабилна империя.

В продължение на пет години Асирия се управлява от Салманасар V (727-722 г. пр. н. е.). Империята е превзела крайбрежието на Палестина чак до Египет и затова нейният владетел се опитва да организира антиасирийски фронт с помощта на васални княжества в Палестина и Южна Сирия. Срещу Асирия се включва и царят на Израил -Осия. Това е повод Салманасар да го нападне и през 722 г. пр. н. е. да бъде превзета и столицата Самария. Малката планинска крепост успява да устои в продължение на три години срещу превъзходящия я Многократно противник. Текстове с клиновидно писмо разказват, че Салманасар V умрял неочаквано при обсадата на Самария и градът е превзет от наследника му Саргон II (721-705 г. пр. н. е.). „В първата година от царуването ми- предават летописите на Саргон - аз обсадих и завладях Самария... Нейните жители, на брой 27 290 души, отведох със себе си." Налице е противоречие. Губи се една година от падането на Самария до обявяването на новия владетел на Асирия и това е така, защото Саргон II си приписва чужди заслуги. Нещо, което личи и от Библията - Четвърта книга Царства (17:5-6).

Възкачването на Саргон II на престола (смятан от някои изследователи за брат на Салманасар) е свързано и с някои други важни събития. По това време най-древното религиозно средище в Асирия е Ашур и неговите жители получават значителни привилегии. Салманасар иска да промени съществуващото статукво. Избухва бунт, който помага на Саргон II да завземе царската власт.

Във Вавилония познатият ни Мардук-апла-идин (Меродах Валадан) - водач на племето битякин, използва размириците и успява да си осигури подкрепата на всички халдеи. Когато Саргон II става цар на Асирия, той влиза във Вавилон и се обявява за законен престолонаследник. Новият цар на Вавилон обаче не смята да продължава да бъде съюзник на империята, а да води самостоятелна политика. Той привлича на своя страна еламската армия и с нейна помощ отблъсква войските на Саргон II.

Меродах Валадан/Баладан управлява Вавилония 10 години. Противоречиви са сведенията, стигнали до нас, за него. Големите вавилонски градове, които са настроени проасирийски, непрекъснато молят Саргон II да ги защити от племенните вождове на халдеите. Докато други смятат, че Меродах Валадан е добър цар, който е упорит противник на асирийците, нанесъл им множество загуби в продължение на десетилетия. Интерес днес представляват някои от увлеченията на този владетел. Вавилонският цар е бил голям любител на градините, като е създавал не само великолепни паркове, но и се е занимавал с отглеждане на различни плодове и зеленчуци от Месопотамия, за които е оставил подробно описание.

Главен противник на Саргон II, както и при повечето от предшествениците му на трона, е северната държава Урарту. Царят на урартците Руса I (733-714 г. пр. н. е.) постига с племенните вождове на мидийците споразумение за съвместно поддържане на важни търговски пътища на изток в ущърб на Асирия. Въз основа на сходни орнаменти изследователи предполагат, че в Урарту са идвали кервани с коприна чак от Китай. Това всъщност едва ли трябва толкова да ни изненадва, като се има предвид родствената връзка между урартците (смятани за трако-фригийски племена) и хунорите (кимерийци и др.), които хилядолетия населяват земите около Китай.

През 714 г. пр. н. е. Саргон II организира мащабен поход срещу Урарту. След себе си той оставя опожарени и плячкосани градове.

Руса I трябва да напусне престолния град Тушпа и се оттегля в планината, където умира.

Асирийският цар все още не е удовлетворен, защото Мусасир -религиозният свещен град на бог Халди, покровител на урартците, не го признава. В отговор Саргон II предприема наказателна операция с група отбрани воители, които той сам предвожда. Труднодостъпният град пада в ръцете на завоевателите и населението му е изселено. Към Асирия тръгва богата плячка, сред която е и изображението на бог Халди.

Съюзник на Урарту е царството Мушки, познато като Фригия. Двете държави привличат някои васални княжества на Асирия, където започват бунтове. По-късно Саргон II решава, че трябва да се разправи и с Вавилония. През 710 г. пр. н. е. той настъпва решително. Халдеите се оттеглят, градовете в Северна Вавилония бързат да засвидетелстват своята почит и широко разтварят вратите си. Завзети са и земите на халдеите, но Меродах Валадан остава на свобода.

Обстановката се усложнява от нахлулите от север кимерийци. Най-неочаквано Мушки, която е нападната откъм провинция Киликия (Ке) в Югозападна Мала Азия, минава на страната на Асирия. Саргон II е доволен от подкрепата, но през 705 г. пр. н. е. влиза в сражение с кимерийците и е убит. Въпреки победата северните племена на кимерийците напускат територията на Асирия в посока към Мала Азия.

Престолът на асирийските царе се заема от сина на Саргон II - Синахериб (704-681 г. пр. н. е.). Той възстановява разрушения гр. Ниневия и го обявява за своя столица.

Вавилония продължава да е разделена. Търговските интереси на северните градове не съвпадат с тези на Южна Вавилония, която се владее от халдеите. В много случаи южната държава Елам също подкрепя халдеите.

Синахериб се опитва да задържи там властта, като използва вестни проасирийски настроени царе. През 703 г. пр. н. е. обаче Меродах Валадан сваля този владетел и отново се обявява за цар на Вавилон. Радостта му е кратка, защото асирийските войски разгромяват предвожданиите от него части. Земите на халдеите са покорени, множество техни крепости - сринати, назначени са управители асирийци. Северна Вавилония се управлява от Белибни -местен княз, обучен от Асирия, където живял като пленник. По-късно той е заменен от един от синовете на Синахериб - Ашур-надин-шуми.

По това време се губят следите на Меродах Валадан, който вероятно умира. Но неговото племе битякин продължава да е трън в очите на Асирийската империя, подкрепяно от съседен Елам. През 694 г. пр. н. е. районите в Елам, където се укрива бунтовното племе, са нападнати и по суша, и по вода. Разрушени са и плячкосани еламските градове, пленени са и вождовете на племето битякин.

Съпротивата срещу завоевателя не е сломена. На следващата година - 693 г. пр. н. е., друг племенен вожд на халдеите - Мушезиб-Мардук, вдига въстание и става цар на Вавилония. Владетелят на Елам се съюзява с него и обединените войски влизат в бой с асирийците. Според летописите на Синахериб победата е негова. Но очевидно е, че и Асирия понася големи загуби, защото около година ѝ трябва, за да възстанови силите си.

Разправата с Вавилон става през 689 г. пр. н. е. След деветмесечна обсада войската на халдеите се предава. Синахериб нарежда да се извърши истински погром. Съборени до основи са къщите и храмовете. Статуята на бог Мардук е откарана в Асирия и асирийският владетел си присвоява титлата „цар на Шумер и Акад“.

Краят на Синахериб идва през 681 г. пр. н. е. от ръката на собствените му синове, които бягат в Урарту. На престола се възкачва друг негов син - Асархадон, който след 689 г. пр. н. е. е наместник на баща си във Вавилония. Вероятно още докато Синахериб е жив, започват строителните работи по новото изграждане на Вавилон.

Асархадон е принуден да се бори с племето, станало пословично с непокорността си, битякин. Споменава се и още едно племе от халдеите, което воюва срещу асирийците -

битдакури. Заплахата обаче е не само от тях, но и от новите племена, нахлули в Мала Азия. Това са скитите, известни като асенази, както и като уманманди.

Въпреки натиска на скитите асирийският цар провежда и мащабен завоевателен поход към Египет. Пясъчна буря осуetyа плановете му, но през 671 г. пр. н. е. Мемфис е превзет, а фараонът Нехо се

признава за васал на Асархадон. Владетелят е толкова горд от победите си, че се обявява за цар на Горен и Долен Египет - нещо, което не отговаря на историческата истина. Щом като асирийската войска се изтегля, Мемфис отново е освободен.

През 669 г. пр. н. е. Асархадон започва нов поход към Египет, за да възвърне загубеното, но по пътя се разболява и умира.

Наследява го Ашурбанипал. Новият владетел на трона на Асирийската империя продължава делото на баща си. Силна войска навлиза в Египет и превзема Мемфис. Фараонът Нехо е пленен и откаран в Ниневия, но след дадената васална клетва пак поема властта в Египет.

Междувременно кимерийците, прогонени от своите земи от скитите, превземат царство Мушки (Фригия), заплашват и съседна Лидия. Това кара царят на лидийците Гигес да иска помощ от Ашурбанипал. С обединени усилия кимерийците са отблъснати.

В Египет Нехо умира и за негов заместник асирийците поставят сина му Псаметих (663-609 г. пр. н. е.). Новият фараон е основател на XXVI египетска династия и по произход е кариец (принадлежи към голямата Древнобългарска общност). С помощта на своите сънародници от Балканите и Мала Азия той извоюва независимостта на стражата си, като прогонва асирийските гарнизони. Псаметих освобождава Долен Египет от нубийците (потомци на чернокожите атланти) и негова столица става гр. Саис. По времето на тази династия има масово преселение от Балканския полуостров към делтата на Нил. Интересно е, че сред съюзниците на Псаметих е и лидийският цар Гигес, който очевидно този път се противопоставя на Асирия.

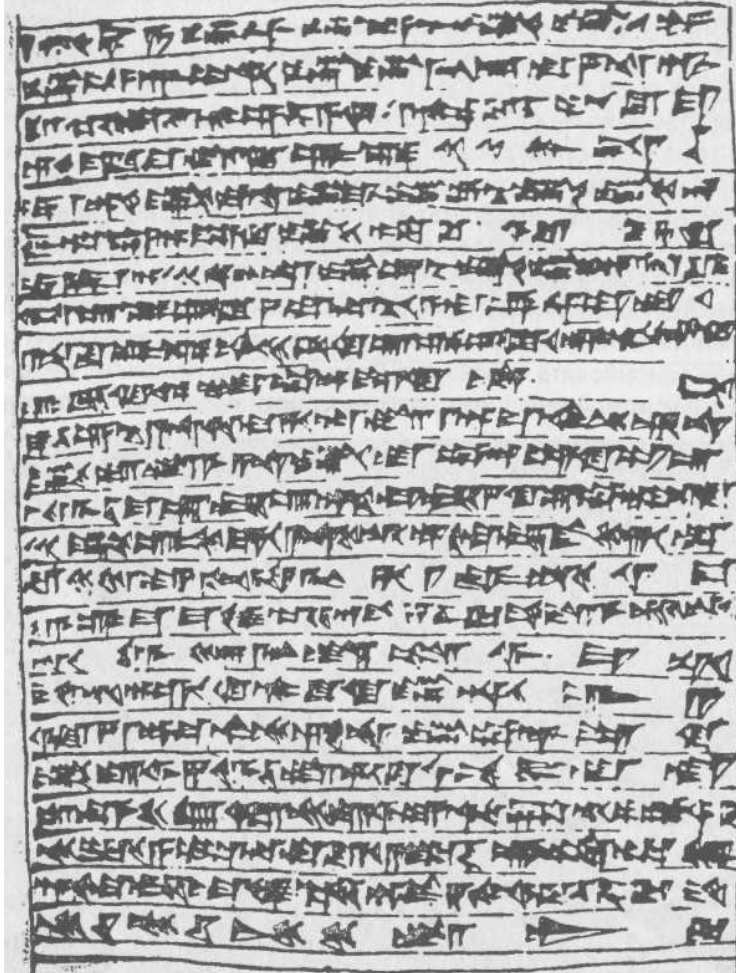
Цар на Вавилония е братът на Ашурбанипал - Шамаш-шум-укин. Това вероятно не го удовлетворява, защото асирийските гарнизони са на пряко подчинение на Ашурбанипал. Появява се конфликт между двамата братя, който бавно започва да тлее. Той се разпалва и избухва с пълна сила през 652 г. пр. н. е., когато Шамаш-шум-укин атакува асирийските войски във Вавилония. На помощ му се притичат и еламците. Асирийците разбиват противника и като прогонват халдеите от Южна Вавилония, обсаждат Вавилон. Дългата обсада на града кара неговите защитници да се предадат. Шамаш-шум-укин се самоубива, за да не попадне в ръцете на победителите.

Въпреки предателството на брат си Ашурбанипал нарежда тялото му да бъде погребано с всички почести.

Поражението не може да спре недоволството сред халдеите. Сега техните действия са ръководени от внука на Меродах Валадан -Набубел-шумати. Елам също продължава да подкрепя бунтовниците. Съпротивата кара Ашурбанипал да премине към крайности - разрушава всички еламски градове и опустошава столицата Суза. Нещо повече, местните храмове са осквернени, а гробниците на еламските царе - разбити. Извършено е масово изселване, царското семейство е пленено и изпратено в Асирия. Така земята на Елам - една от основните опори на халдеите, се превръща в пустиня.

Ашурбанипал на лов за лъвове – детайл от релеф в Ниневия

Развит клинописен цилиндър на Ашурбанипал. На тринадесетия ред царят съобщава, че е положил основите на един храм: „Тъкмо по това време аз построих наново Емах, храма на богинята Нинмах в Бабил (Вавилон)“

Нововавилонската империя и Навуходносор II. Падането на Вавилон

Събитията във Вавилония по време на управлението на цар Ашурбанипал сякаш с нищо не предизвестяват близкия край на Асирийската империя. Неговото царуване завършва през 627 г. пр. н. е. На престола се качват последователно синовете му Ашур-етел-илани и Син-шаришкун, успял да удържи властта до 612 г. пр. н. е. Наследниците очевидно не притежават

качествата на своя баща. Само една година след смъртта на Ашурбанипал във Вавилония се налага един от водачите на халдейските племена - Набопаласар. За да се справи с асирийците, той търси помощта на мидийците.

Почти десет години са нужни на новия цар на Вавилон, за да прогони от страната си асирийските гарнизони. Той избягва открити сблъсъци с все още силната войска на противника и си служи главно с бързи набези. Набопаласар укрепва властта си преди всичко в северозападната част на Месопотамия, където векове наред живеят българите худони. Царят възстановява прочутия храм Есегал, наречен Дома на основаването на небето и земята, с голяма кула и седем стъпала - важно свещено число, свързано с вярванията и светогледа на вавилонци и българи.

Мидийски конник – VII-VI в. пр. н. е.

Съпротивата на официалната власт и тези, които я подкрепят, е силна, понякога и ожесточена. Един от проасирийските центрове е Урук, където през 614 г. пр. н. е. избухва въстание. На страната на Асирия е и Египет, който не иска ново преразпределение на сили и територии.

И все пак през 614 г. пр. н. е. съвместните действия на халдеи и мидийци водят до успех. Превзети са няколко града в Асирия, между които и Ашур. На следващата година има нов сблъсък на противниковите войски. Асирийците минават в настъпление, избухва и бунт срещу Набопаласар по средното течение на р. Ефрат. Този път халдеите воюват сами. Мидийците не участват в бойните действия навярно поради страха от нападение на северните племена на скитите. В

Част от фасадата на тронната зала на двореца във Вавилон

стигналите до нас вавилонски клинописни плочки те са наричани уманманди.

Царят на мидийците Киаксар успява да привлече някои от скитските вождове и това наклонява везните в полза на новата коалиция - халдеи, мидийци и уманманди. През 612 г. пр. н. е. те тръгват в общ поход срещу столицата на Асирия Ниневия. След тримесечна обсада силно укрепеният град пада. При превземането му умира асирийският цар Син-шаришкун. Ниневия е опустошена и мнозина са отведени в робство. Войските на победените се прегрупират и изтеглят към Харан, където за цар е обявен Ашур-убалит.

Владетелят на Вавилония използва това размирно време, за да завладее централната част на Асирия и земите по средното течение на р. Ефрат. Оформя се Нововавилонската империя.

Племената на скитите се оттеглят на север с богата плячка. След две години обаче те отново се завръщат и атакуват асирийците в Харан. Към тях се присъединява и Набопаласар. Във военния конфликт са въвлечени и други държави. Новият египетски фараон Нехо II (610-595 г. пр. н. е.) е съюзник на Ашур-убалит. За да бъде отвлечено вниманието

му, под въздействието на халдеите, в Палестина избухва въстание, а царят на иудеите (юдеите) Носия препречва пътя на египетските войски.

Въпреки това фараонът Нехо превзема Юдея, Сирия и силите му се обединяват с асирийската армия. Следва известно затишие, но през 605 г. пр. н. е. военните действия се подновяват. Начело на вавилонците стои Навуходносор II - син на Набопаласар, който успява да обърне в бягство силната египетска армия. Преследването, продължило до границите на Египет, е прекратено поради смъртта на Набопаласар.

Царуването на Навуходносор II (Набу Кудури Уцур II - 605-562 г. пр. н. е.) го превръща в една от най-ярките личности в Древния свят. По негово време Вавилон става естествен

притегателен център на множество народи и племена и всички съседни владетели бързат да засвидетелстват своето уважение към Навухудносор II. Царят на Юдея Йехония се признава за негов васал, но по-късно отново ще се опита да търси помощ от Египет. Двучието на юдеите кара Навухудносор II да обсади столицата Йерусалим и да превземе града първо през 597 г. пр. н. е., а по-късно и през 586 г. пр. н. е., когато го срива до основи. Седекия, който е последен цар на Юдея, е ослепен и откаран в плен заедно с населението на Йерусалим във Вавилония.

Владетелят на Вавилон е известен като един от най-големите строители в историята. По негово време в града и околностите му живеели около 500 000 души. Главната улица, по която минавали процесии в чест на бог Мардук, била широка 23 метра. Навухудносор II изгражда огромна градска стена около столицата си с височина 16 метра, великолепно изрисувана със свещени животни - жълто-бели лъвове, бикове, дракони на яркосин фон. Порталът представлявал две гигантски сгради с издигнати кули, украсен с изображение на бик и с митичния звяр - грифон на Мардук. Четириногото чудновато животно, познато като „сириуш“, имало дълги крака и люспесто тяло. Задните му крака приличали на нокти на граблива птица. Главата му била змийска и върху нея стърчал рог.

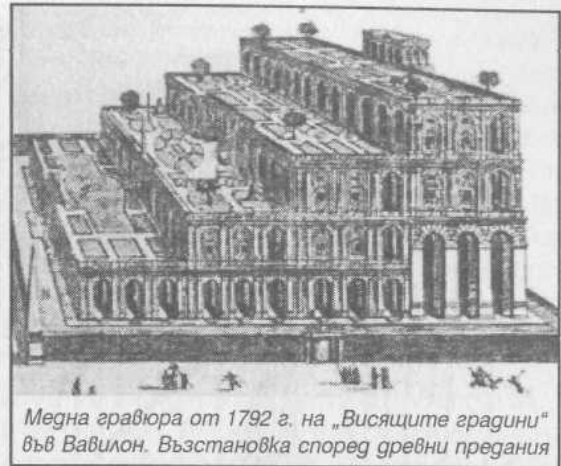
С Навухудносор II свързваме и едно друго чудо - „Висящите градини“. Сведенията говорят, че тях той построил като дар за жена си Аметида. Те представлявали градини с пищна растителност по бреговете на р. Ефрат. Немският археолог Роберт Колдевей през 1899 г. попада на тях, когато започва разкопки. Това били първите открити подземни помещения във Вавилон. Намерен бил кладенец, образуван от разположени по необикновен начин шахти, свързани със система от подемници за непрекъснато подаване на вода.

Интересно за този вавилонски цар е, че докато неговите предшественици строят с непечен кирпич, той използвал преди всичко печените тухли. И ако от по-старите сгради са останали днес малко следи, причината не е в нетрайността на вложения материал, а защото са рушени и разграбвани за друго строителство.

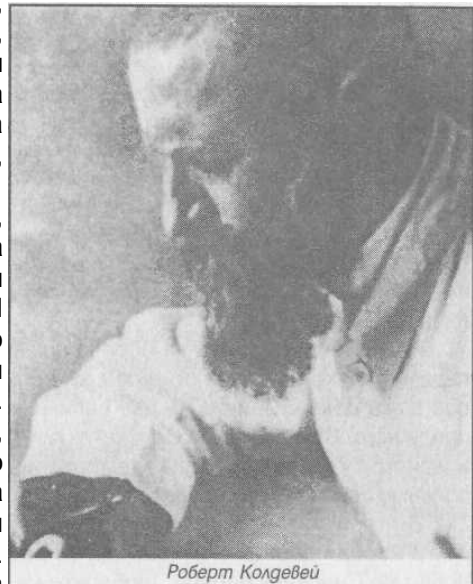
Сред „чудесата на Вавилон“ безспорно е и легендарната Вавилонска кула (Етеменанки)-грандиозно творение, символ на човешкия дух, устремен към все по-големи върхове. Този огромен зикурат с височина 90 метра и широчина в основата също 90 метра е бил многократно срутван, но винаги наново издиган и възвеличаван от Цяла поредица владетели, в т. ч. Набопаласар и сина му Навухудносор II. От Набопаласар са останали думите: „По онова време Мардук ми заповяда да изградя вавилонската кула, която по времето преди мен беше разклатена и доведена до събаряне, да укрепя здраво основите ѝ върху гръдта на подземния свят, а върхът ѝ да е устремен към небесата.“ Навухудносор продължава делото му: „Аз се заех да достроя върха на Етеменанки, та да съперничи на небето.“ Очевидно е, че царете строяли не само за себе си, но и за поколенията, идващи след тях.

Каква е била силата на образа на „царя на царете“, можем да съдим по някои легенди от еврейски произход, където Навухудносор II е в обкръжението на две велики жени, живели 3-4 столетия преди него. Става дума за Савската царица, наричана негова майка, и асирийската владетелка Семирамида, определяна за негова съпруга, смятана и за създателка на „Висящите градини“.

В стари митове и предания на сирийци, персийци, арменци и други народи царица Семирамида се радвала на голяма почит, подобно на Савската царица. Любопитен е фактът, че имената на бащите им са еднакви - Хадат. И двете жени били властни и се качили на трона, след като премахнали съперниците си. Смятани са за добри ездачки, като понякога са се обличали в мъжки дрехи. Цариците са познати строителки на храмове, дворци, използват изкуственото напояване. В религиозно отношение Савската царица и Семирамида (на вавилонски Самурамат) познават култа към различни религии. Първата владетелка, живяла през X—IX в. пр. н. е., била и езичничка, почитаща Слънцето, смятана и за

Медна гравюра от 1792 г. на „Висящите градини“ във Вавилон. Възстановка според древни предания

Роберт Колдевей

предвестничка на исляма. Втората владетелка през IX в. пр. н. е. дала на асирийците ново божество - бог Небо (Набу), символ на обединението между асирийци и вавилонци, чиито поклонници са главно във Вавилон. Нека припомним, че така са наричани древните жреци магове при израилтяните. Набу е име титла, която срещаме и при Навухудоносор II (Набу Кудури Уцур II).

Дори в смъртта си цариците си приличат. Като напускат земния свят, те сякаш изчезват и се скриват. Тези, които създали образите им, очевидно не се интересували от строгите конкретни факти. По-скоро е изграждан определен тип жена, внушаваща уважение и респект с делата си, доминираща над мъжете, надхвърляща определените исторически рамки.

Когато Навухудоносор II умира през 562 г. пр. н. е., с него като че ли си отива и част от могъществото на Вавилония. Наследява го на трона синът му Амел-Мардук (Евилмеродах), който управлява само две години, преди да бъде убит по време на бунт. Цар става Нергал-шарусур (Нериглисар), зет на Навухудоносор, който се захваща с широкомащабен поход отвъд Тавър. Намеренията му обаче са осуетени, защото през 556 г. пр. н. е. войската му е разбита и той умира. Законният престолонаследник Лабаши-Мардук бързо е свален и за владетел на вавилонците е обявен Набонид.

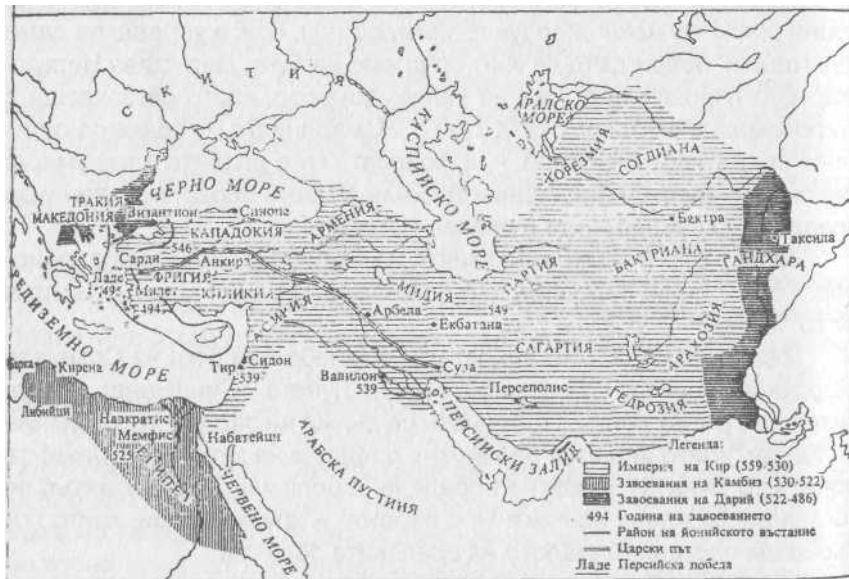
Новият цар не е от династията на Набопаласар и Навухудоносор. Той е син на сановник и на първожрица на бог Син в познатия ни гр. Харан.

Това е време, когато владетелят пренебрегва бога на Слънцето Мардук и се опитва да възвърне бога на Луната - Син (Нана), покровител на Ур и на Харан. Промяната се дължи на засиленото влияние на Харан, който винаги е бил важно средище на хуритите (траки) за почит към Луната. Вероятно определена роля изиграва и фактът, че тогава са засилени контактите с евреите и други народи, които по-късно ще поставят началото на арабската общност.

Главен проблем във Вавилония се явява изхранването на хората. Той води началото си още от времето на Навухудоносор II, когато отклоняването на значима част от работната ръка за огромни строителни работи (дворци, храмове и др.) понижава производството в селското стопанство. Положението се утежнява и от факта, че мидийците контролират важни търговски пътища на север и изток.

Набонид решава да се оттегли в посока запад и да остави за свой наместник във Вавилон сина си. В оазиса Тейма в Северозападна Арабия царят изгражда своята нова резиденция. Там той живее от 549 до 539 г. пр. н. е. и достига до вътрешността на Арабия - Медина, който след хилядолетие ще се превърне в свещения град на Мохамед.

В региона ситуацията е променена. Голяма сила придобиват персите, настанили се в Елам в средата на VII в. пр. н. е. след неговия погром от Ашурбанипал. Царят на мидийците Астиаг жени дъщеря си за персийския владетел Камбиз I. От техния брак се ражда Кир, който става цар и на перси, и на мидийци. Упорито и целенасочено той поставя основите на своята империя. През 547 г. пр. н. е. силната държава в Мала Азия - Лидия, е превърната в персийска провинция.

Карта на Персийската империя

Владетелят печели новите си поданици с хуманното си отношение към тях и с религиозната си търпимост. Така той спечелва и жителите на Вавилон, които все още не могат да забравят своя бог Мардук и не признават бога на Луната. Поддръжниците на Набонид непрекъснато намаляват и след обсадата на гр. Сипар е превзет и Вавилон, почти без бой.

Падането на Вавилон принуждава всички западни държави до границите с Египет, подвластни на българите худони, да се подчинят на

цар Кир. След убийството на Бел-шар-Уцур (Валтасар) худоните, под водачеството на Заир Набу Уцур, напускат Месопотамия и се отправят на север, по пътя на своите сънародници, водени около три столетия и половина преди това от Савската царица и брат ѝ, цар Тимоти. Преселниците се настаняват в земите на Азовско море и по долното течение на р. Дон. По-

късно те завладяват и горното течение на р. Волга и нейните притоци.

Угасва блясъкът на Вавилонската империя, превърнала се в символ на могъщество, уникална материална и духовна култура в продължение на близо две хилядолетия.

Част Втора **Пелазгите - траки и мизи (македони) на Балканите,** **в Европа и Азия. Древните българи владетели на** **Бавария, Испания, Британия и Вавилон**

Въпреки настъпилите природни катаклизми като Потопът в Черно море, свързани с поредица от преселения към Северна Европа, Близкия изток, Египет, Америка, Волго-Уралието и Азия, част от Протобългарската група- пелазгите, остава в своите стари поселения на територията на Балканите и днешна България. Тя е в основата на цивилизацията по тези земи.

От съвременна Северна Гърция през древната Троя в Мала Азия, като се стига до територията на Палестина и Израел, навсякъде е този ареал живеят сродни племена, известни като пелазги (пелгари), а по-късно, както отбелязахме - траки, мизи или македони. Те са наречени от гърците варвари.

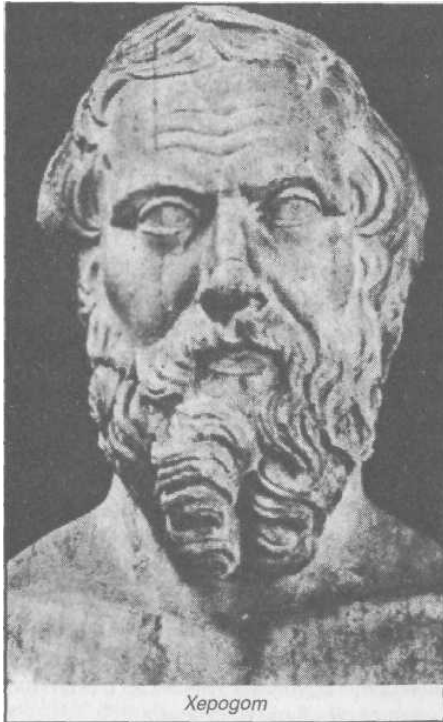
През III хил. пр. н. е. пелазго-траките владееят земите между Стара планина и Бяло море, както и от р. Струма до Черно море. Оттук те предприемат походи на юг до Пелопонес и се заселват там. Създадени са множество селища, между които Микена и Спарта.

В науката пелазгите (познати и като пеларги) са известни като коренното население на южната част на Балканския полуостров. Важни сведения за тях оставя Аполодор (II в. от н. е.): „... Пелопс ... покорил страната, която по-рано се наричала ... Пеласгиотида и я нарекъл на своето име Пелопонес.“ Аполодор говори, че пелазгите обитават и областта Тесалия, която се намира на север от Атина. Друг автор - Тукидид (V в. пр. н. е.), споменава за древна „пелазгическа стена“, опасвала Акропола. Тя е известна още от XIII в. пр. н. е. с името Пелазгикон.

Пелазгите се сочат като най-старото население на територията на днешна Гърция. Те са потомци на митичния Пеласг, син на Зевс, роден в Аркадия.

Историческа хроника за борбата за власт в края на IV хил. пр. н. е. в Горен Египет отбелязва спора между двамата братя близници - Египт и Данай, споменат в предишна глава. Победител излиза Египт и Данай е принуден заедно с привържениците му да напусне Египет в посока Либия. Те се заселват в Западна Мала Азия, а по-късно поемат към североизточната част на Пелопонес.

Някои наши изследователи справедливо извеждат произхода на думата „българ“ от „пелгар“. Още повече, че в гръцкия език няма звуковете „б“ и „ъ“ и техните естествени заместители са „п“ и „е“.

Според „бащата на историята“ - Херодот, пелазгите са тези, които първи използват мистериите. Известният наш учен проф. Ап. Фол смята, че думата „траки“ произхожда от сродната дума „трескайя“, използвана най-рано също от Херодот и означаваща „култови церемонии, религиозни обичаи“. С тази дума очевидно са се назовавали непонятните обреди на затворените (орфически) общества.

И така, вече казахме, че старите местни жители на Балканския полуостров са известни като пелазги, а по-късно като траки или мизи. Македоните обикновено са познати като пелазги, после мизи и накрая българи. Съществуват сведения, че мизите, наречени по-късно тракоилири, в стари времена се делят на кимери (кимбри) и скити.

Според Св. Попов кимерите произхождат от индоевропейския корен „ким“/„хим“, който има значение на „зима“ и се свързва винаги с посока север. Това е естествено, защото в древността този многоброен народ населява северните части на Евразия. Омир говори за тях в „Одисея“ и оприличава страната на кимерите с царството на Хадес (царството на смъртта и мрака). В древни източници се отбелязва, че те живеят в Северна Германия, близо до днешна Дания, както и на изток в Русия. На 100 километра северно от Москва се намира гр. Кимври.

Плиний споменава, че те населяват и земите до Балтийско море, което се е наричало Кимерийско.

Кимерите обитават и Средна Азия. Близо до Памир живеят племената утигури и кутригури, важни съставки на българската народност, на държавите на Кубрат и Аспарух. У Херодот те са познати с имената утии и кутии. А по-късно в историята са известни като хуни (по-точно влизат

в състава на Хунската империя). За Прокопий Кесарийски утии (утигури) и кутии (кутригури) също са наследници на кимерийците - един от най-старите народи, който живее северно от Памир. Има сведения, че кимерийците са населявали Средна Азия още през II хил. пр. н. е.

Движението на този многоброен народ става както на изток, така и на запад - към Европа. Но винаги част от него остава в старите си поселения, за да черпи сили от своите корени.

Вече отбелязахме, че кимерийците са известни като кимбри (кибри). Ако махнем първата част на думата „ким“ - „север“ ще остане „бри“, което е твърде близко до бриги. Или, с други думи, кимбри е възможно да означава „северните бриги“. В потвърждение на това ще напомня, че и двата народа бриги (фриги) и кимбри се родят с мизите, известни като българи.

Разбира се, не всички кимери следва да бъдат свързани с древните българи. В продължителните си странствания и преселения те се смесват с различни племена, приемат техните традиции, език и култура и придобиват различен народностен облик.

Една от отправните точки от кой клон на кимерийците произхождат българите, е летописът на Георги Раковски „В кратце от болгарословенском народе“. В него се посочва, че българите са от ранен клон на кимерите и са едни от най-старите народи в Европа. Техен родоначалник е Болг, управляващ източните земи, които по всяка вероятност са териториите между Черно море и Волга. Всъщност името на народа Болг става название и на река Волга (Болга). „Българският народ излезе в древността от Черното море до река Волга от Великата Скандинавия и зваха се тамо гимери и кимери, където се умножиха и още преди Александър Македонски дойдоха първи в тази страна ...“

Около VII в. пр. н. е., когато скитите прогонват кимерите от Северното Черноморие, са датирани редица златни и сребърни съкровища в Австрия, Бохемия, Германия. Предполага се, че те са дело на кимерийците, които тръгват към Европа. Откритите от археолозите находки говорят за важната роля на кимерийците в тези земи, за формирането на келтската народност по горното течение на р. Дунав. В келтски предания се споменава за народа болг, който преди да се пресели в Европа, е живял в Средна Азия, източно от Каспийско море.

След като са прогонени от района на Северното Черноморие, отишлите най на запад кимерийци заемат земите на днешна Бавария. Това става неколкостотин години преди болгите, друго племе от древнобългарската група, да се засели там, а по-късно да премине на Британските острови под името кимври. Мнозина изследователи смятат, че народът на Уелс днес е техен наследник. Знамето на тази държава - две хоризонтални ивици (бяла и зелена) и между тях червен дракон, наподобява националния ни трибагренник.

Причината за това движение на болгите е, че след похода на Ал. Македонски се води война с Индия, която се управлява от Туптите. През III-II в. пр. н. е. започва масово изтегляне от Балхара към Европа. Част от българите се заселват трайно на Британските острови (в териториите на Англия, Шотландия и Уелс).

Названието на островите вероятно идва от бригите - важна съставка на древнобългарската народност. Във втори том на „Всемирная история“ откриваме интересна карта. На нея край делтата на р. Дунав е посочено, че живеят бриктолаги. Древни автори ги определят като келти, които живеят в тези земи през I-II в. от н. е. От историята е известно, че в този период на Балканите и в близост до Дунава живеят множество келти. От названието на тяхната страна „Бриктолагия“ лесно се стига и до названието „Британия“.

Многозначителни са съпоставките, които прави Йордан Табов, между заселването на саксите (обявени за германски племена) в Британия през V в. и на българите, водени от Аспарух, в книгата си „Старите българи“. И сакси, и българи са принудени да напуснат земите си и да се движат на запад. Намират подслон на остров, който носи латинското име „Ангулус“. Става дума за датския Огул при саксите и местността „Онгъл“ при българите, която на гръцки се изписва „Огглюс“. Това тяхно временно убежище служи за изходна точка за завладяването на обширни територии в Британия и от Византия. Изследователят обръща внимание и на сходството между изписването на Дания и р. Дунав („Danube“).

Ако се върнем назад в историята, можем да открием нови доказателства за движението на древните българи към земите на днешна Западна Европа и Британия. В „Книга на завоеванията“ - келтски сборник от XI в., основан на стародавни митове и легенди, се описва как Ирландия претърпяла няколко нашествия след Потопа (Потъването на Атлантида - 9570 г.

пр. н. е.). Интересното е, че тези нахлувания се извършвали главно от Испания. В третото нашествие участвали три сродни групи: Галион, Фир Домнан и Фир Болг, които били известни общо като Фир Болг („Хора на Болг“). Още по-любопитно е, че Фир Болг се родеели с първите дошли след Потопа. Те представлявали странна раса - гиганти, доста често с едно око и с един крак и станали известни като фомори. Сведенията говорят, че те са потомци на библейския Хам.

Въпреки че пристигнал от Испания, народът Болг не е нейно коренно население. Според „Книга на завоеванията“ той дошъл от Балканите. В този ред на мисли интригуваща е литовска легенда от XIV в., в която се говори за княза мизийски или български, отгледан от сърна, както и за първия испански крал Болгорос: „Астиаг, кралят на мидийците, казал на Хаспарг, своя писар, да умори Кир, за да не царува след него. Хаспарг обаче го съжалил. Също така и най-първият испански крал - Болгорос, казал да хвърлят неговия внук и син в морето, но морските вълни го изхвърлили жив и здрав на брега, където една дива сърна го отхранила с вимето си. После той станал втори испански крал, наречен Гобис. Така също и князът мизийски или български бил отхранен от сърна, след като го захвърлили в горския пуцинак, за да загине...”

В Северна Испания и част от Южна Франция и днес живее сравнително малобройният народ на баските (около 1 милион души), които се отличава от своите съседи. Смята се, че те са потомци на най-старото население в Европа. Удивително е сходството на някои думи в баския и българския език: гайта - гайда; бакар - бекяр (ерген); батзар - базар (пазар). Това е обяснимо, ако си спомним, че най-старото население на Испания носи името ибери, което по всяка вероятност идва от кибри (кимерийци).

В края на II в. пр. н. е. кимерите застрашават опасно Римската империя, която по това време е в разцвета на силите си. От хрониките нападението е известно като „кимбрийска паника“ у Рим, по римското название на кимерите - кимбри. По-късно част от атакуващите Рим също се заселват в Британия.

Пауталийска монета с образа на император Гета, открита в античното селище Германия (днеш. Сапарева баня - Кюстендилско) IV-V в.

Интересно е, че след това започва и обратният процес - Рим се бори да овладее Британия. През V-VI в. на островите нахлуват и англи, сакси (саки), готи, фризи (фриги), смятани за германски племена. Те са по-близки по дух до британите и това едва ли е случайно, защото това са главно кимерийци и скити, които обитават тази част на Европа. Още Плутарх отбелязва, че кимбрите са високи и синеоки мъже, поради което римляните ги оприличават на германци (тевтонци). Заслужава да се спомене един не много известен факт. Германия е укрепено антично селище на територията на днешна Сапарева баня (Кюстендилско). Названието е тракийско. Герман е тракийското име на бога на знанието Хермес (Ермис). От него навярно произлиза и жреческият род Ерми, от който е Гостун, управлявал България преди Кубрат. Намерени са монети от IV и V в. Пауталийска монета (Пауталия е древното име на Кюстендил) с образа на император Гета е открита в Германия. Върху монета на едоните - октодрахма, съхранявана в Британския музей, личи надписът „Номисма едонеон басилеос

Гита“. Има и други по-късни емисии с надпис, чиито смисъл е ясен: „Гета, цар на едоните.“ А това е белег за родство между гети и едони. От историята е известно, че едоните са тракийско племе, обитаващо долното течение на р. Струма (Югозападна Тракия). Те са съседи на бригите (фригите). Под това име е известно и едно от немските племена, нахлуло в Британия - фризи (фриги).

Според местни хроники Баварското кралство и династията на Крал Балгер са създадени от преселници от Азия. В прастари времена този род е живял в земите на север от Индия, където бил известен още по времето на персийските царе Астиаг и Кир, т. е. през VI в. пр. н. е. След това, около II в. пр. н. е., той се преселил в своите най-стари земи в съседство с най-източните краища на Армения, откъдето нови битки и премеждия го насочват към последната му родина - Бавария.

Интересни проучвания прави изследователят Иван Митев. Династията на баварските крале - родът на Крал Балгер управлява до XIV в. В друга хроника - на Констанцкия събор (по името на гр. Констанц в областта Баден-Вюртемберг), който се провел от 1414 до 1418 г., е записано, че по това време владетелят носел титлата „Цар на българите“ (Keiser von Bulgarien) и „Цар на халдеите“ (Rex Caldeorum). В текста се отбелязва: „Българският цар, който трябва да има за пълномощие и един представител на Ордата, и владее също царството на халдеите.“ Сочи се също, че България е земя източно от Дамаск (Сирия) и западно от Индия, т. е. древната

Балхара. По това време Дунавска България (XV в.) е под турско иго.

Любопитен е и гербът, нарисован на заглавната страница на хрониката на Констанция събор - три лъва, които са един над друг. Почти идентичен е гербът на Второто Българско царство. Многозначителен е паралелът, който се прави в хрониката между българи и вавилонци. Редица изследователи сочат, че „влъхва“ е форма на думата „българин“. А „влъхва“ означава също „звездоброец“, „мъдрец“, названия характерни за древните жреци халдеи от Вавилон. В подкрепа

на казаното достатъчно е да си спомним и записаното в летописа на българската държавност „Именник на българските кханове“ (в текста след Умор): „ Преди така назованите асирийски царе царува, както казахме, и Навухудоносор.“

При разкопки в старата столица на Дунавска България Плиска бе открита бронзова седмолъчна розетка. Тя представлява своеобразно космическо дърво със своите седем разклонения (седем планети, които се виждали на небосклона още в дълбока древност). За тази розетка историкът В. Бешевлиев пише: „Тези звезди (Слънце, Луна, Марс, Меркурий, Юпитер, Венера и Сатурн) са играли важна роля в древната магия и по името на всяка от тях са наречени седемте дни на седмицата в Асирия, Вавилон и Рим, а също и у старите германи.“

Шумерските и асиро-вавилонски жреци са познати като магове. Към тях арабският хронист Ал Масуди присъединява и българите: „Борджаните (българите) са от вярата на маговете“. Едва ли е случайно, че свещената за българите река Дунав, в стари времена Истър, носи името на вавилонската богиня Истар (Ищар).

Древните българи (бригите) към Мала Азия и Индия, фригийци, лидийци и македонци

Още Херодот уточнява, че балканското племе бръгои (бриги), които се срещат и с имената фръзи (фризи/фриги), както и връгарои и др., са най-стар народ на света. Факт, признаван и от създателите на една от най-древните цивилизации и култури - в поречието на Нил.

Според Петър Добрев коренът БЛГ (БЪЛГ) произлиза от БРИГ, защото обикновено индоевропейското РИ преминава в ЪЛ.

Безспорно бригите са племената, които заемат особено място във формирането на древнобългарската история. Те обитават различни области в Северен Епир и Югоизточна Албания, земите около езерото Лихнида (днешното Охридско езеро). Техни съседи през I хил. пр. н. е. са медите, едоните, дарданите. Това са важни сведения. Ще напомним, че от племето на медите е Спартак, който застава начело на 100 000 роби в борбата им за независимост срещу Римската империя.

Дарданите са племето, което с други сродни племена участва в създаването на митичния град Троя в Мала Азия. Троя е важно средище, чието начало трябва да търсим още през III хил. пр. н. е. Населението се е състояло от различни тракийски, фригийски и други племена.

Историческите данни сочат, че след преминаването си в Мала Азия в края на II хил. пр. н. е. бригите са познати вече като фриги. Запазено е сведение за техния цар Мидос (Мидас), който ги превежда през Хелеспонта в Мала Азия. Или, с други думи, по-точно е да се отбележи, че те се преселват в западните области на Мала Азия при свои сънародници мизите, познати като „мушки“, наследници на цар Приам, където след падането на Троя и по-късно на Хетската държава създават Фригия.

За кратко време новосформираната държава се превръща в огромна сила. Самата Фригия е наричана „страната на мушките“ (страната на мизите). Техният най-важен противник са асирийците, които ги спират в района на Горен Ефрат.

Фригийски култов паметник – гробницата на цар Мидас

При Гордий I (около средата на VIII в. пр. н. е.) Фригия достига своя разцвет. Владетелят е познат като „цар на Изтока и Запада“.

Столицата на държавата също носи неговото име - Гордион. Интересното е, че в храма в Гордион царят слага каруца, чийто ярем е скрепен със сложен възел - „Гордиев възел“. Според легендата който успеел да развърже този възел, щял да стане владетел на цяла Азия.

Главният поминък на фригийците е земеделието и скотовъдството. Те умеели да добиват и обработват злато и други метали. В края VIII и началото на VII в. пр. н. е. цар Мидас (става дума за друг владетел с това име) провежда активна външна политика на изток. Съществува предание, според което до каквото се докоснел Мидас, всичко се превръщало в злато. Заслужава внимание фактът, че той подарява златен трон на светилището в Делфи.

Сблъсъкът на фригите с асирийците, водени от Саргон II, завършва с неуспех и Мидас (наричан Мита) е принуден да плаща годишен данък. Името Мита всъщност е идентично с владетеля на Митани (Мита), на чието име е наречена страната, наследила Мари - съседна на Вавилон държава.

По-късно от североизток нахлуват сродните кимерийци (прогонени от скитите) и фригите са разгромени. Цар Мидас се самоубива. Държавата се разпада и земите ѝ стават част от съседна Лидия в началото на VII в. пр.н.е.

Фригийците полагат основите на самобитна култура, която оказва влияние на древните гърци, римляните и други народи. Уникален е техният музикален лад, както и уменията на фригите да пришиват златни нишки и да отглеждат декоративни рози. Те развиват и обогатяват финикийското писмо, като създават знаци не само за съгласните, но и за гласните звуци.

В религията на този народ основна роля играе Великата майка - богинята Кибела (Кубаба). На особена почит е и бог Атис, умиращ и възкръсващ за нов живот. В превод името му означава „земя на звездите“.

Запечатан е и външният облик на фригите - с къси бради и обици на ушите. Носят пискюлчета на своите поли и са обути с високи ботуши. За главите си използват плетени шлемове и са въоръжени с малки щитове и къси копия.

Лидия поддържа добри съседски отношения с Фригия. Тя заема централната част на Западна Мала Азия. Държавата е съюзник на Троя във войната. Основен град е столицата ѝ Сарди.

В началото на първото хилядолетие преди новата ера Лидия е част от държавата на фригите. През VII в. пр. н. е. започва нейното възраждане, като се превръща в една от най-силните държави в региона.

Лидийският цар Гигес (685-652 г. пр. н. е.) успява да присъедини към държавата си значителна част от Фригия, както и земи на Кария, Троада, Мизия. Митографската традиция смята етнонимите Лид, Миз и Кар за братя. Техните народи - лиди, мизи, кари, се родяват и към тях очевидно

Фригийската богиня Кибела, придружена от музиканти – VI в. пр. н. е.

следва да добавим и фригите. Те са и племената, които в края на II хил. пр. н. е. до падането им под властта на персите населяват Мала Азия.

Лидия упражнява контрол върху най-важните търговски пътища в Причерноморието. Царството води явна антисирийска политика и се опитва да се противопостави на напирещите от изток свои сродници - кимерийците.

При цар Крез (560-546 г. пр. н. е.) Лидия изживява втори разцвет. Страната е прочута с

коневъдството, керамиката, металургията. Лидия е смятана за една от родините на монетосеченето. По времето на Гигес те са от електрон (сплав от злато и сребро), а при Крез се сечат и златни монети. В античния свят цар Крез се смята за най-богатия владетел, а името му става синоним на богатство.

През 546 г. пр. н. е. при Сарди лидийските войски са разбити от персите, водени от своя цар Кир. Така Лидия е принудена да сложи край на своето самостоятелно съществуване и населението ѝ става част от Персия.

Историята и на фригите, и на лидите е свързана с Троянската война. Основен източник за нея е произведението на Омир „Илиада“. Поетът нарича троянците „конеукротители“, каквито са всъщност споменатите вече два народа. Твърде важен е и един многозначителен факт, споменаван от гърците, но подминаван с лека ръка. Има данни, че поетът Дарет е написал преди Омир фригийска „Илиада“.

Войната за Троя между защитници и нападатели е всъщност борба между сродни племена. Според известния наш изследовател проф. Ганчо Ценов, който анализира творчеството на Омир, Троянската война е сблъсък между елини (предгръцко, тракийско население) и мизи, носещи още от IV в. пр. н. е. името българи. Затова и при срещата си с латинците цар Калоян многозначително заявява, че българите са чували как е разрушена Троя повече от всички други.

Византийският летописец Йоан Малала (починал около 578 г.) отбелязва: „Казаният Ахил заминал с Атридите, като Водел своя собствена войска от три хиляди души, наричани мирмидонци, а сега българи.“ Малала определя българите като племена от траки и скити.

Мирмидоните, предвождани от Ахил, са част от една голяма племенна общност, в която влизат и едоните - съседите на бригите (фригите).

В „Илиада“ се откриват и други едони - мигдоните, свързани с фригите. За тях Страбон пише, че са преселници от Европа в Мала Азия с трудно определяеми граници.

За едони се смятат и македоните, като според езиковедите тяхното название означава „високи“, „стройни“. Според мен етимологията на „македон“ може да се търси и в трите нейни съставки - „ма“ - „земля“, „Акад“ и „дон“ - „вода“ - т. е. „земята и водата на Акад“. С думата Акад се обозначава северната област в Шумер, владяна от кимерийци и скити, познати по-късно като мизи.

Очевидно с такъв произход е и Александър Македонски. Затова точно през Гордион и храма, строен от фригите (бригите - кимбрите или кимерийците), минава великият пълководец в началото на своя завоевателен поход на изток. Не случайно много от воините на Александър Велики носят така наречения фригийски шлем. С един удар на меч си пълководецът успява да разреже Гордиевия възел. Така македонският цар се явява своеобразен наследник на владетеля на фригите. И в това няма нищо случайно. Достатъчно е дапомним, че бригите (известни по-късно като фриги) обитават земите на македоните около Охридското езеро и оттам започват своето преселение към Мала Азия. Точно тези фриги и мизи са изселени от своите земи от Александър Македонски в посока на техните сънародници в Бактрия. Закономерен в този смисъл е и бракът му с местната принцеса Роксана. На произхода на името Бактрия може да се погледне и от друг ъгъл - Балк-тракия, т. е. българската Тракия.

От историята са известни имената на няколко фригийски града: Кидрий, Кидрара в Мала Азия, Бругида по горното течение на река Еригон, Бригезез близо до езерото Болбе и др. Названията на някои от градовете (Кидрий, Кидрара) сочат, че появилите се по-късно кидарити са наследници на бригите. А кидаритите в средата на IV в. успяват да възстановят с помощта на ефталитите („белите хуни“) голяма част от Кушанската империя, чийто основен противник е империята на персийските Сасаниди. Кидар (Чдар) на китайски се произнася „Тци-Доло“, което означава син на Доло (Дуоло), („син на владетеля, поставен от Вселената“). Името на този клон произхожда от основателя Кидара, който създава нова държава и успява да овладее земите на юг от Хиндукуш.

Тези земи кидаритите (бриги) обитават още по времето на Александър Велики. Пълководецът останал много изненадан, когато ги срещнал в района на днешната област Читрал (Читрал) при похода си към Индия. Любопитно било и тяхното твърдение, че са наследници на

Дионис.

Лингвистични проучвания показват, че и днес в района на планините Хиндукуш живее народът йидга или брегейо (твърде близко с името бриги), който в езика си има много названия, сходни с българските. При брегейо се запазва и така характерният в говора ни звук „ъ“.

Присъствието на древните българи в района с имената балхи, балхики, врики (брики) е засвидетелствано още през II хил. пр. н. е, в някои индийски писмени паметници от X в. пр. н. е. В гръцката литература името Балх става известно като Бактрия през IV в. пр. н. е. Има

предположение, че названието води своето начало от другото име на Дионис - Бакхус. Не случайно легенди говорят, че Александър Велики е смятан за син (духовен) на Дионис.

По всяка вероятност Дионис е реална историческа личност. В своето произведение „Историческа библиотека“ Диодор Сицилийски през I в. пр. н. е. разказва, че Дионис завладява цяла Индия, създава много градове, учи местното население на различни неща като съхраняване на плодовете, приготвяне на вино и др. По-късно той разделил Индия на много царства, които да ги управляват синовете му. Любопитен е фактът, че във войската на Дионис имало и много жени от Тракия, които навярно са били известните амазонки.

Постепенно кидаритските царе, сечащи златни монети, попадат под индийско културно влияние. И все пак чак до XI в. в Северна Индия управляващата династия свързва своя произход с Балх (Балхара).

Походът на Александър Македонски към Азия. Вавилон - столица на неговата империя

През 334 г. пр. н. е. Александър Македонски минава през Хелеспонта (Дарданелите) и на малоазийския бряг спира близо до гр. Троя, където отдава почит на гроба на Ахил. Този основен герой от Троянската война всъщност е идеалът на македонския цар по време на похода му към Индия. Вече отбелязахме, че македоните и мирмидоните, водени от Ахил и наречени българи, са част от една голяма племенна общност.

Ще добавим, че според древни автори (Хеланик и др.) македоните живеели с мизите. Други сведения говорят, че мизите обитавали Олимп, като езикът им бил полуфригийски и полулидийски.

Интересни сведения за Александър Македонски откриваме в животоописанието на Плутарх за великия пълководец: „... Когато Александър тръгнал на поход, сред знаменията, които му известило божеството, било и ето какво: през тези дни от намиращата се 8 Либетра дървена статуя на Орфей обилно капела пот. Всички се плашели от това знамение, но Аристандър призовал да не губят мъжество, казвайки, че Александър ще извърши подвизи, достойни за песни и предания, и с това ще застави да се потят и трудят певците и съчинителите на химни...“

Същественото тук е, че Александър Македонски и обкръжението му са търсели благосклонността от статуя на Орфей, което е явен белег, че древният певец е бил обожествяван от тях. Когато река Сис съборила стените на Либетра и издавила жителите му, именно македоните от Дион (названието е почти идентично с името Дионис - „звездата на Дион“) занесли като скъпоценна реликва костите на Орфей в своя град.

До нас е достигнало и едно твърде любопитно историческо сведение. В него се казва, че българите около 500 г. от н. е., предвождани от Либерт I (име почти идентично с гр. Либетра), завладяват Мизия и се заселват в нея.

В предишната глава споменахме за духовното родство между Александър Македонски и Дионис, когато мнозина противопоставят на Орфей. Възможна ли е тогава тази търсена близост на македонския цар с Орфей?

Почитта към Дионис е сходна с елинското мислене и те лесно и умело успяват да го нагодят към своята култура и божествен пантеон. Не така обаче стои въпросът с Орфей и тракийския Орфизъм. Затова елините (предгръцко население) противопоставят Дионис на Орфей. Разкъсването на Орфей от Дионисиевите вакханки е едно твърде явно послание, което трябва да бъде недвусмислено разчетено - надмощието на елините. Интересно е обаче, че при траките преклонението към двамата - Дионис и Орфей, не се противопоставя, а по-скоро се допълва, като част от вечния кръговрат на живота. Важно е мнението на Страбон, който в „География“ отбелязва, че от фригийските тържества водят началото си и орфическите празници.

Като тракиец (по-точно е мизиец), а не елин и още по-малко грък, естествено е Александър Македонски да почита и Дионис, и Орфей. Предполага се, че величествената гробница на

Орфей сред тракийски настири

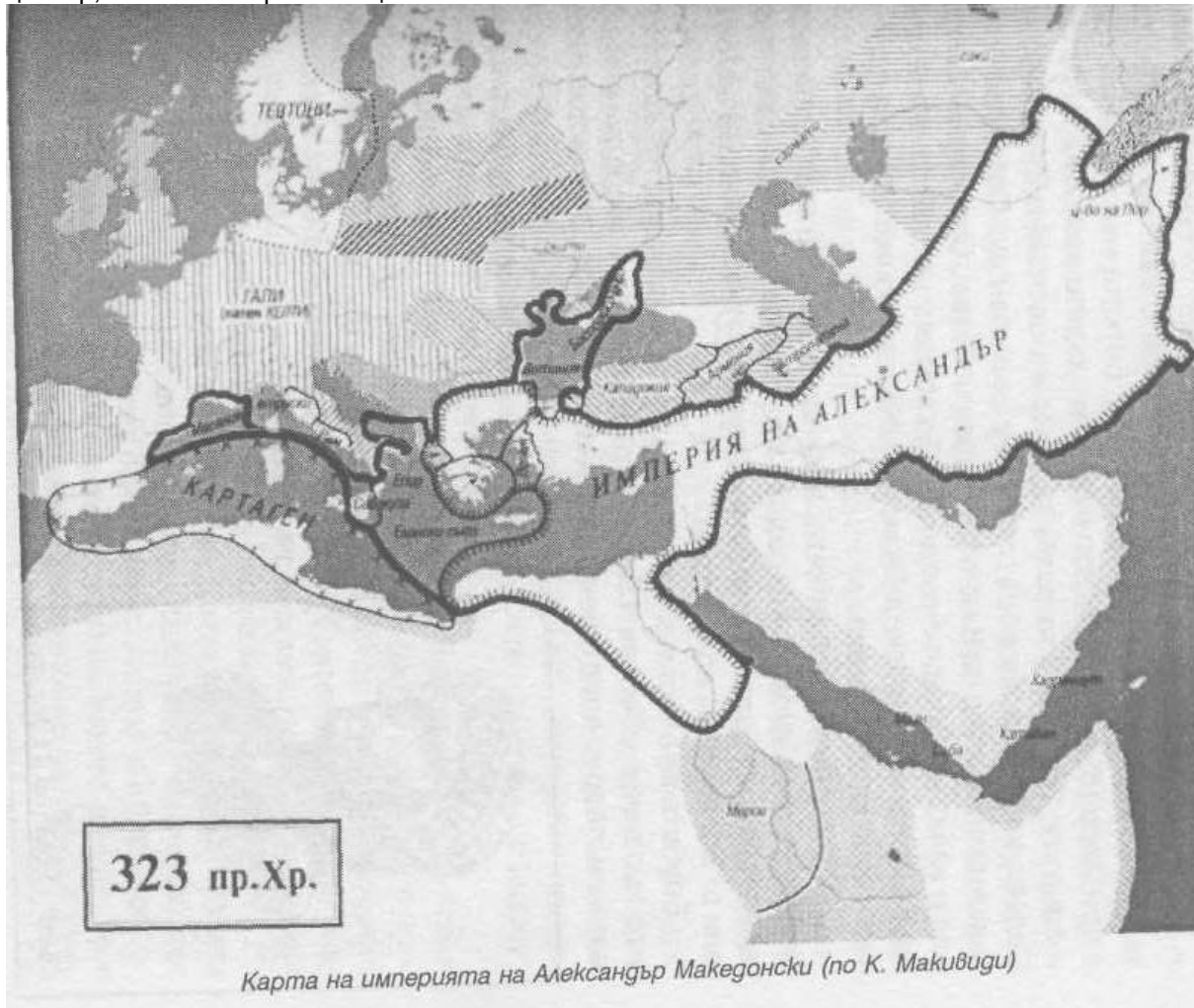
Дионис

карийския цар Мавзол в Халикарнас (едно от седемте „чудеса на света“) не е завършена от неговата жена Артемизия, която очевидно трябва да се причисли към мизите, а от Александър Македонски през 333 г. пр. н. е.

Вавилон отваря вратите си пред македонския цар в края на 331 г. пр. н. е., който защитава местните религиозни традиции. Великият пълководец спечелва доверието и с дейността си по възстановяване на храмовете и преди всичко на прочутия зикурат Етаменанки. Във Вавилон Александър Македонски престоява около месец, преди да продължи на югоизток към Суза - лятната столица на персийските владетели.

През зимата на 324 г. пр. н. е. след множество битки македонският цар отново е във Вавилон. Там той приема различни пратеници и продължава строителната дейност - възстановен е полуразрушеният храм на Бел - Мардук.

На следващата година Александър Македонски извършва във Вавилония огромни строителни работи. Част от блатата са пресушени и земята се използва за земеделие. В същото време старите канали са поправени и се копаят нови. Неговият замисъл е да свърже по вода Средиземно море и Индийския океан, като се прокопаят множество канали по поречието на Ефрат. Така Вавилон - новата столица на империята, ще стане не само голям търговски център, но и важно пристанище.

Плановете на Александър Македонски пропадат, защото се разболява и след кратко боледуване умира през лятото на 323 г. пр. н. е., преди да навърши 33 години.

Със смъртта му започва разпадането на огромната империя. Вавилония се поема от Селевк, който носи прякора Победител. Той взема участие в целия поход на Александър Македонски и е част от обкръжението му. Също като своя цар, Селевк се жени за бактрийка. Легенди говорят, че Селевк слага на главата си лента за коса, носена от великия пълководец. При Пердика - наследник на македонския цар, той стига до висшата военна длъжност хилиарх. Неуспешният поход на Пердика в Египет е последван от заговор и убийството му, за което се смята, че важна роля изиграва Селевк.

В разделянето на империята на Александър Велики през 321 г. пр. н. е. участва и Селевк, който получава Вавилония. Отначало той не се ползва с голям авторитет, но постепенно неговата завоевателна политика довежда до завладяването на Месопотамия, Армения, Партия, Согдиана, Бактрия, Хиркания и др. Влиянието му се простира и до земи по поречието на Инд.

С Чандрагупта - индийския цар, Селевк поддържа добри взаимоотношения.

Всичко това му позволява през 307 г. пр. н. е. той да носи вече титлата цар. През 301 г. пр. н. е. Селевк е част от съюза на Лизимах, Птолемеи и Касандър, които се противопоставят на Антигон (смята се за върховен управител на Азия). Битката между двете страни е при Ипса (Фригия) през 301 г. пр. н. е., където войските на Антигон и сина му Деметрий са разбити. Заслуга за това определено има Селевк, който вкарва в боя добре обучени слонове. Победите позволяват на владетеля на Вавилон да получи Сирия, Северна Месопотамия и излаз на Средиземно море. До устието на р. Оронт той основава своята нова столица Антиохия, смятана за част от така наречената селевкидска Сирия.

Селевк I Никатор (Победител)

Селевк следва политиката, водена преди това и от Александър Велики - строи множество градове и се опитва да обедини местното население с неговите традиции и култура с тази на дошлите завоеватели от Балканския полуостров.

Борбата за власт и влияние изправя един срещу друг доскорошните съюзници - Селевк и Лизимах. Амбициите на последния порастват неимоверно след пленяването на Деметрий от Селевк и смъртта му през 283 г. пр. н. е. Лизимах се обявява за цар на Македония, като изгонва цар Пир. През 281 г. пр. н. е. той нахлува в територии, които се владеят от Селевк. Срещата на армиите става при гр. Куропедион (Лидия). Войската на Лизимах е сразена, а нейният предводител - убит.

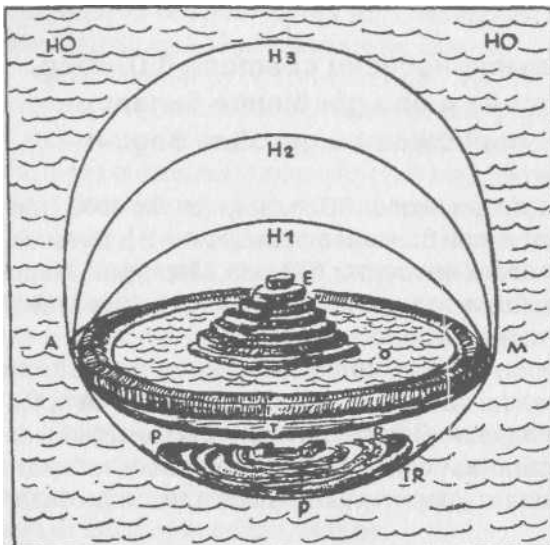
Победата на Селевк го подтиква да предприеме поход към европейските владения на Лизимах - Тракия и Македония. През септември 281 г. пр. н. е. близо до Лизимахия (намираща се на Тракийския Херсонес) той намира смъртта си.

Религията на седемте небесни светила в Шумер, Вавилон, Палестина и при древните българи. Владетелят - първожрец и духовен водач

В дълбока древност - преди около 6000 години (около 4000 г. пр. н.е.) шумерите забелязват някои особености, свързани с движението на небесните тела. Пет от тях не трептят (Венера, Меркурий, Марс, Юпитер, Сатурн) и ако към тях се добавят Слънцето и Луната, те стават седем светила, които са известни като планети.

Продължителните астрономически наблюдения давали възможност да се предвижда движението на звездите, да се предвидят техните изгреви и залези. Своите изчисления шумерийските и халдейските звездобройци записвали в специални таблици. Техните изчисления показват удивителна точност и могат да бъдат използвани и днес.

Особено значение се отдавало на слънчевите и лунните затъмнения. Древните народи от Месопотамия първи използват седмицата като сбор от денонощия, разделят деня на 12 часа, които назовават „касау“. Думата „час“ в старобългарския език, придобила широка употреба и в други езици, е почти идентична с „касау“ на старите шумери.

Вавилонска схема на Вселената, където: Е е земя; с Н са отбелязани трите небеса; НО е небесният океан; О – земният океан; с Т е изобразена дълбочината на земния океан; А е вечер (запад); М – утро (изток); TR са седемте стени и Р е дворец на царството на мъртвите

Култът към числото седем в Шумер и Вавилон изисквал на всеки седем дни от месечния лунен цикъл работата да замира и да се провеждат задължителни ритуали от жреците астрономи. Звездобройците представлявали затворено общество, притежаващо тайни знания и изпълняващо функциите на свещенослужители. Тези жреци често имали решаващ глас във вземането на важни решения.

Своеобразен символичен образ на Космоса, на космическата планина е и зикуратът (молитвен храм, пресечена пирамида) със своите седем стъпала, срещан главно в Месопотамия и Вавилон.

У нас - българите, числото седем също се издига в култ. То е символ на човека светец (Седмочисленик - синоним на светец). Сирни Заговезни, познат като празник на светлината, се празнува седем седмици преди Великден. Знакът ипсилон с добавените странични черти Ψ е важен символ както на седемте споменати планети, така и на Тангра (Тан - Вселена, Нак - човек, Ра - бог), бог на древните българи и основен техен инвен-

тарен надпис, открит на много места при археологически разкопки в България.

Според Богомилството - българското учение за устройството на света, което през X-XIV в. увлича най-светлите умове в цяла Европа, бог сътворил седем небеса. Най-високо било „жилището на бога“. Под първото небе започвал въздухът, а под него са водите, ображдащи земята. След земната повърхност идвали „две големи риби“, под които имало „огромни изпарения“ и „море“. Седмият -най-долен слой представлявал „огнената геена“.

Удивително е сходството на този модел със седемте сфери и стъпала на подземния свят в шумерските и вавилонските митове. Днес са познати седем степени на космическа духоматерия и видима е само една от тях - физическият свят.

Известният наш изследовател Петър Добрев посочва, че когато древните българи живеели в Кавказ, съседните адъгски народи превеждали името им като седемте (Блъгзр, Блъхзр) или като цяло, състоящо се от седем части.

Показателно е и названието на народ от древнобългарската група -хефталитите („белите хуни“), които с помощта на кидаритите (бриги) успяват да възстановят част от Кушанската империя. Името „хефталити“ е персийско и идва от „hafta“ - „седем“. Твърде красноречив е фактът, че царските знаци при Кушанската империя (земите на Бактрия, Согдиана, както и териториите на днешен Пакистан и Северозападна Индия) ще се окажат по-късно гербове на три български държави - Стара Велика България, Дунавска България и Волжко-Камска България.

Хефталитите са причислявани към хунската общност, но се отличават по белия цвят на кожата и добре организираната си държава, която има много градове. Върху монетите си те често слагат надпис „булгар“. Населяват Бактрия, Согдиана и на север достигат до бреговете на езерото Балхаш. През 565 г. хефталитите са нападнати от персите, които са техни съседи и им плащат данък. След две години са атакувани отново от перси и турки. Последните успяват да превземат много от градовете им. Повече от 20 000 хефталити се изселват на запад (главно

от племената кучагири и тарнианци) към Аварския каганат и към Азовско море.

По-късно кучагирите, известни като кучи-болгар, населяват земите северно от Черно море, включително полуостров Крим и са част от Стара Велика България на Кубрат. Към

нея и по-точно източната ѝ част, която опира в Каспийско море (Българско море), принадлежат и наследниците на бригите - кидаритите, познати като чдар-болкар.

В китайски източници се отбелязва, че „белите хуни“ от Бактрия са атакували при нарастваща Луна или пълнолуние и отстъпвали при намаляваща Луна. Любопитно е и разказаното в „Чудесата на св. Димитрий“. Българският владетел Кубер (брат на Аспарух) обсажда Солун. Но за облекчение на защитниците войската се оттегля внезапно на седмия ден, при новолуние.

При древните българи владетелят изпълнява функциите на първожрец. Той носи титлата „кана субиги“ - „владетел, благословен от звездите“, както и Дуоло (Дуло) - „поставен от Вселената монарх“. Произходът на „Дуло“ можем да търсим както в река Дуло, която извира североизточно от гр. Улан Батор и се влива в езерото Байкал (територии, населявани хилядолетия от нашите праотци), така и в значението на „дуло“ като „светкавица“, „гръмотевица“ -явление, пораждащо ново начало.

Думата „кан“ (вероятно по-правилно е кхан) се използва в смисъл на „голям“, „велик“, „господар“. В Египет старейшините са се наричали кано. В древността първо в Шумер и Акад, а по-късно в Асирия и Вавилон почитат звездата на бог Мардук „Suru“ - символ на царската власт. Обикновено българите в Памир към понятието „суб“ добавят окончанието „иги“. Така изразът придобива смисъла на „звезден“, „благословен от звездите“ - „субиги“. Интересно е, че името на народа на бригите (субриги - „звездните бриги“, „царските бриги“) е твърде сходно със „субиги“. С окончание, което е производно „ги“, са жреците в Шумер - есеги, както и древното население на Балканския полуостров пелазгите, известни със своите мистерии.

Очевидно е, че древните българи имат съществен принос за съхранение символиката на владетелската власт. Царят се явява своеобразен двойник на Небесния цар, той е първожрец, духовен водач и съгласно звездния архитектурен план участва в съвладетелството. Тази изконна традиция, характерна за рода Дуло, се среща както в Дунавска България (до възкачването на кхан Кормисош), така и в Хунорската империя и др. Тя е отличителна черта главно за Изтока.

У нас тя има хилядолетна традиция и се спазва и през средновековието. Има два много

любопитни случая от българската история. Първият е с цар Симеон, избран за владетел с Народен събор, защото не е първороден син на княз Борис. Другият случай е по времето на цар Самуил. Въпреки че на практика дълго време е управлявал държавата, той е обявен за цар едва след смъртта на цар Роман, който нямал свой наследник.

Тази традиция намира почва и в други империи като съседна Византия. В последно време важни разкрития за Източната Римска империя - Византия направиха Здравко Даскалов и някои други наши изследователи. На практика тя е представлявала сбор от различни народи, наричани християни или ромеи - римляни. От общо 14 династии 6 са български, а от 87 императора различни сведения говорят, че 41 имат наше, българско потекло. Както първата династия, така и последната на Палеолозите е от такъв произход. Коренът на Палеолозите е древна Фригия. Това е народът, известен на Балканския полуостров като бриги, живял в района на днешна Македония. По-късно посочихме, че той се премества в Мала Азия и е познат вече като фриги. За съжаление повече от тези императори са забравяли родовия си корен и са служили предимно на интересите на Византия.

Едно от изключенията е създателят на Византия Константин Велики. Баща му е мизиец, а майка му - тракийка от Ниш. Той благоустроил построения от българите Византион и го преименувал на свое име - Константинопол. В превод названието на великия град вероятно произлиза от думите, характерни за древните ни предци „кон"/„кан" („владетел, поставен от Вселената") и „стан" („град"), и означава „владетелският град". Своеобразно потвърждение за това е и по-късното му име Цариград (царски град). Интересно е, че повечето от времето си Константин Велики прекарвал в днешна София, която наричал втори Рим.

Константин Велики – бронзова пластика от IV в.

По времето на този владетел през 313 г. се приема Милански едикт, в който всички религии се обявяват за равноправни. След смъртта си той е канонизиран за светец заедно с майка си Елена, от източноправославната църква. Трябва да минат близо 1700 години, когато още един човек, свързан с Рим, ще прояви отново това свободомислие и човеколюбив и ще обяви всички религии за равноправни. Става дума за папа Йоан Павел II, който е от славянски произход. Уместно е да напомним, че славяните водят своето начало от мизите. А те в стари времена, познати като кимери и скити, поставят началото на древната предшумерска „Самарийска култура".

В различни краища на България векове наред се тачи името на свети Константин. Около местността Рупите в Югоизточна България от стари времена се е съхранила легендата, че на това място е закопана златна статуя на конник в естествен ръст. Смятали са статуята за изображение на свети Константин и тя била укрита при нашествието на турците в тези земи през XIV в. За този златен конник говори и пророчицата Ванга. Изследователите предполагат, че по-скоро става дума за тракийския бог Херос, почитан като бог на плодородието, на живота и смъртта.

Характерно за древните българи (трако-кимерийците) е тяхната толерантност към чужди божества и религии. Подобно нещо срещаме при царете на евреите - Давид и Соломон, които изпълняват ролята на първожреци.

За сходства между евреи (по-точно израилтяни) и българи многократно е споменавано. И все пак нека подчертаем още веднъж някои прилики.

От най-стари времена земите на Палестина се поделят между нашите праотци и семитите. Древна хроника отбелязва, че тогава Протобългарите са познати под името синди, а по-късно и като самарци. Първият им владетел носел името Мар или Май (Слънце), затова и неговите следовници се нарекли „от Слънцето родени" (Мардукан). При Мар самарците победили семитите и успели да овладеят Мала Азия и Източното Средиземноморие. Тази територия те назовали „Бал Стан" или „страната на господаря" - Кана Ан/Ханаан (днешна Палестина). Самарците наричали себе си „бал" или „бул" в смисъл „господин". А хората от съсловието на военните, избрани между скотовъдците, били известни като „булгар".

Следва да се отбележи, че при арабите думата „бал" („баал") постепенно придобива значение на „господ" („бог").

Във финикийските градове обикновено се почита местен бог-закрилник, известен като Бапу (Ба + алу), а по-късно като Баал (Ваал - означава „господар", „стопанин"). Неговият баща е Ил/Илум, като

Статуетка на бог Баал (Ваал) – XIV-XIII в. пр. н. е.

добавката към Ил -ум твърде много напомня за шумерския град Ума. Този върховен бог е почитан преди всичко от семитите. Ил се явява баща на боговете и хората, творец на живота и света. Отъждествяват го с Кронос и Зевс.

Ба/а/лу се смята за най-силния от боговете. Рисуват го като бик (символизира плодородието), а също и като воин, който хвърля мълнии.

Баалу (Бал) живее на Северната планина, позната с имената Цапану и Касиус (в превод „жизнената сила на Зиус/Зевс“). Основен противник на Баал е Муту (Мот). В борбата взема надмощие ту единият, ту другият. Когато Баал умира, настъпва суша, а когато възкръсва, природата се събужда за живот.

Заместник на Баал е Астар. Неговата жена Астартата е богиня на любовта и плодородието, а също и на войната, олицетворява планетата Венера. При вавилонците нейното име е Ишар (Истар - „звездната Тара“, „звездата на Тара“).

Моисей - пророкът на евреите, също като фараон Ехнатон и древните българи въвежда единобожието. У евреите числото седем е на особена почит. В развалините на Йерусалимския храм е открит златен седмостепенен свещник (юдейска менора), който се смята за дар от техния бог Цехова (Яхве).

След Моисей обаче започва разрывът между еврейските племена. Израилтяните (северните евреи) възприемат високата култура на ханаанците и почитат бог Ваал (Баал) - бог на плодородието.

Противоречията не намаляват и при цар Давид (1012-972 г. пр. н.е.). Той успява все пак да обедини двете държави на евреите -Израил и Иудея (Юдея). Синът му Авесалом, както посочихме вече, вдига бунт срещу баща си, насочен срещу хегемонията на племето иуда. Въстанието на северните племена е подкрепяно и от египетския фараон.

Бащата на Давид се казвал Иесей, име препащащо ни към есеите, сочени като религиозна секта при евреите, но използващи обреди и обичаи, характерни за българите. Есеите всъщност са жреческа прослойка в Шумер, Вавилон, при евреите и волжките българи, показваща движението и приемствеността помежду им в различни територии и по различно време.

Нека хвърлим бегъл поглед върху легендарната битка на Давид и Голиат. Победата на Давид се приписва според библейското предание на бога на Израил. Историческите сведения за този двубой са доста противоречиви. В известния списък за войните на Давид победата над Голиат се приписва на Елханан (Втора книга Царства 21:19). Не без значение е и фактът, че царската лична гвардия на Давид се е състояла от „крети и плети“ (критяни и пелазги). Победеният Голиат е предводител на вражески настроените филистимяни, което е другото име на пелазгите (предшествениците на траките и мизите). Интересно е, че при тях се е утвърдила традицията мъртвият да бъде погребван в ковчег с формата на човешко тяло, какъвто е например и великолепният образец на саркофага на Тутанкхамон - син на Ехнатон. Всъщност едно от имената на починалия млад фараон е Бибхуриа, а това е явен белег, че Тутанкхамон е принадлежал към хуритите, които са траки.

Легендата за двубоя на Давид и Голиат по всяка вероятност отразява двубоя между два свята - по-древният с богатата си култура срещу по-младия, който се опитва да се наложи, а за това свидетелстват и обикновените скромни погребения на израилтяните. Мъртъвците са били полагани в гробове или в пещери без украшения. Борбата на практика се води между градския воин (Голиат) и странстващия номад (Давид).

Заслужава внимание фактът, че победеният е от гр. Гета - название, което по всяка вероятност е свързано с тракийското племе гети. Нека припомним, че те се родяват с едоните, които от своя страна са близки съседи с бригите (фригите) още от земите в поречието на Струма.

По време на царуването на Саул и заменилия го Давид (около 1000 г. пр. н. е.) се появяват множество религиозни мистици и пророци. Обличали се с конопени дрехи, носели специални колани и живеели от просия. Тяхната религиозна практика се състояла не само в песни, танци и предсказания, но и в самобичуване, нараняване на телата с различни оръдия за изтезание. По своята същност те твърде много напомняли на появилите се хилядолетие по-късно дервиши на исляма.

На еврейски пророците се наричали „наби“. Превежда се на гръцки като „профетес“ - „този, който предсказва бъдещето“. Явлението обаче не е местно и очевидно е, че израилтяните са го заели от ханаанците заедно с култа към Ваал, Астарта и други финикийски богове.

Изследванията сочат, че за първоначална родина на профетизма трябва да се смята Фригия в Мала Азия, откъдето той по-късно добива популярност във Финикия и Ханаан. Техни последователи откриваме след това и в оргийните мистерии в чест на Аполон и Дионис. Херодот пише за вдъхновени мъже, обикалящи Гърция и пророкуващи в хекзаметър.

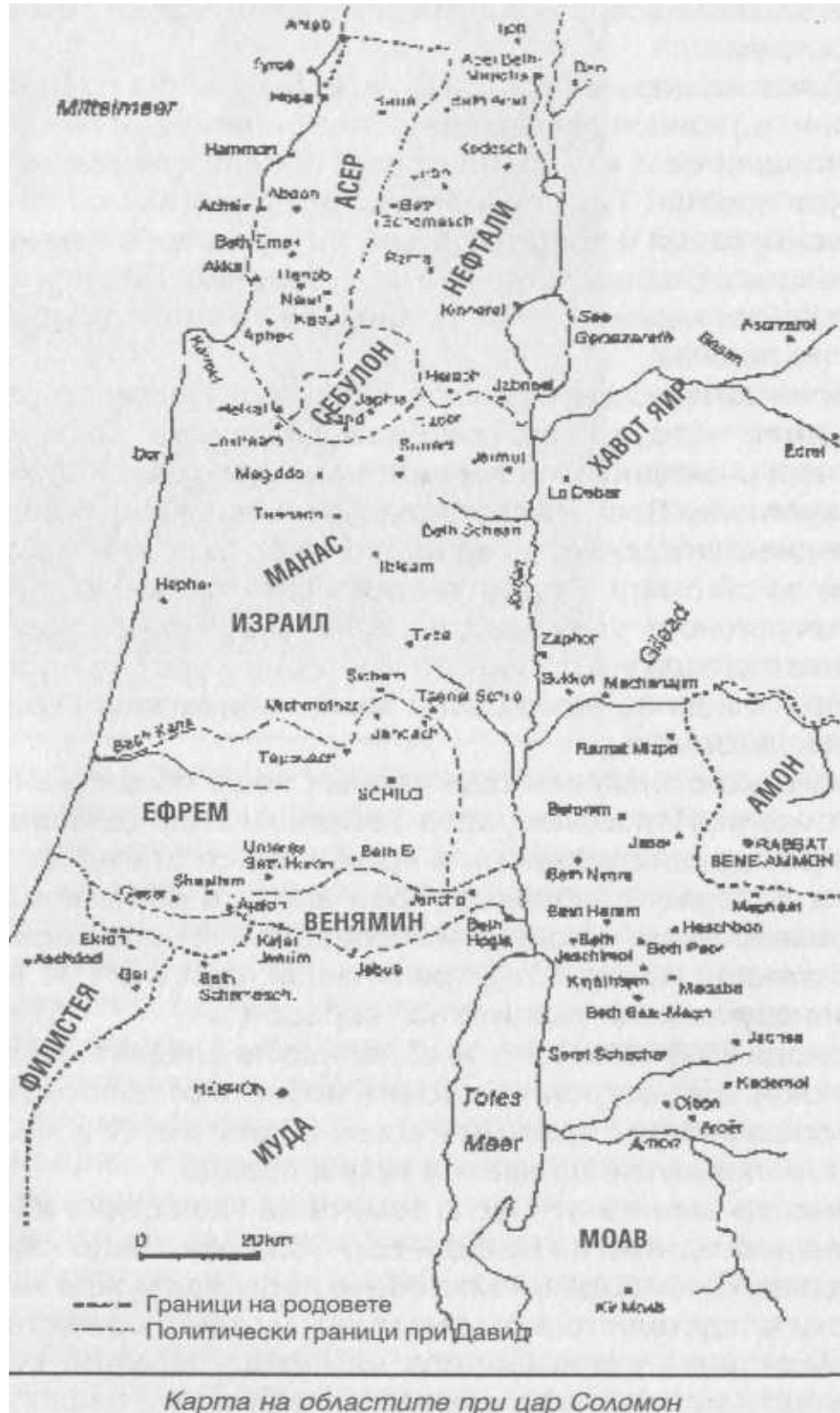
И така нека отбележим още веднъж нещо съществено. От най-южната точка на Пелопонес, през Тесалия и Епир (днешна Северна Гърция), през древните Херсон и Троя, като се стигне до земите на Палестина и Израел, навсякъде този ареал е обитаван от сродни племена, известни на историци и изследователи като кари и пелазги (предшественици на траките), траки, мизи, фриги и т. н. Всички те, обявени не случайно от гръците за „варвари“.

В периода 3000 - 2600 г. пр. н. е. пелазгите владят няколко езика на Балканския полуостров. Името им, познато от дълбока древност, по-късно се замества с траки или мизи, познати от IV в. пр. н. е. като българи, т. е. пелазгите са нашите преки предци.

Но нека се върнем отново в земите на Палестина и Израел по времето на наследника на Давид - цар Соломон. Също като баща си той е жрец и духовен водач, който обаче проявява чужда за по-късните еврейски владетели толерантност към чуждите божества.

Соломоновата религиозност изглежда странно раздвоена.

Отстъплението му от Яхве се осъжда от тези, които пишат историята му, но заедно с това се прави опит за оневиняването му. Библейските редактори прехвърлят вината главно върху чуждестранните му жени. Все пак е

очевидно, че религията на Соломон е по-открита, по-широко скроена от строгия и фанатичен монотеизъм. Божието право тогава било значително хуманизирано.

Еврейският цар разделил страната на 12 области. Любопитно е, че част от областите не отговарят на традиционното деление на племената. В списъка от области не фигурират племето иуда и царският град Йерусалим, както и племето леви, от което произлиза свещеническата прослойка. Сред изброените области заслужава внимание осмата, обхващаща източногалилейския Нефтали. По всяка вероятност става дума за племето на хефталитите (ефталитите), древните българи, познати и като „бели хуни“.

Но обединителят Соломон подхождал по различен начин към поданиците си. Синовете израилеви той не прави работници, а ги назначава за свои доверени хора. Това се вижда от преданието, в което се казва: „Всички люде, останали от аморейци, хетейци, ферезейци (хананци), евейци, иевусейци (и гергесейци), които не бяха от Израилевите синове, децата им, останали след тях на земята, които Израилевите синове не можаха да изтребят - Соломон направи поданни работници, каквито са до днес; а синовете Израилеви Соломон не правеше работници; те бяха негови войници, служители, велможи, пълководци и началници на неговите каменници и неговите конници“ (Трета книга Царства 9:20 и нат.).

Интересното в този цитат е не само присъствието на аморейци (кимерийци), но и на ферезейците - фризи/фриги. Те се явяват всъщност известните ханаанци, които играят важна роля столетия наред в тези земи.

Да спрем вниманието си и на прочутия храм в Йерусалим. Има сведения, че той е съществувал още от времето на Давид: „Тогав Давид стана от земята, уми се, помаза се, преоблече се и отиде в дома Господен и се моли“ (Втора книга Царства 12:20). Тези редове говорят, че преди Соломоновия храм в Йерусалим е имало храм на Яхве. Според библейската легенда на Давид му било забранено да строи храм, което означава, че става дума за старо светилище, почитащо ханаанско-иевусейски божества. И едва по-късно то е превърнато в храм на Яхве. Твърде любопитна е студията на Конрад Рупрехт през 1977 г., в която той привежда доказателства, че Соломон строи не нов храм, а прави преустройство на вече съществуващ. Така намира и своето най-логично обяснение странното твърдение в описанието на строежа. В него се казва, че за градежа са ползвани дялани камъни, без да се използват чук или тесла за тяхната обработка.

От историята се знае, че храмът е строен от наемни работници от Финикия, вероятно по познати вече образци. Едва ли е случайно наличието на подобни правоъгълни храмове още във времето на III хил. пр. н. е. в Анадола (Троя, Каратас). Вече посочихме, че част от населението на митичния град Троя са същите фриги, познати по-късно като ханаанци. Затова и от Анадола храмове с подобна форма се разпространяват през II хил. пр. н. е. в Сирия и в Ханаан.

Убедително доказателство в използването на тези утвърдени традиции е откритият в Хацор ханаански храм. Той е най-близкият по време и стил на Соломоновия храм в Йерусалим. Състоял се също от три части - преддверие, главно помещение и светая светих. Бил посветен на бога на времето Ваал Хадад и е разрушен през XIII в. пр. н. е. Намерен е и цилиндър, на който богът е седнал на трона и е заобиколен от две крилати фигури на херувими.

Паралелите наистина са удивителни. Когато пренася кивота в храма, Соломон поставя встрани на ковчега херувими - високи около два метра, прострели крилете си над него. Изследователите смятат, че херувимите - крилати същества - понякога с човешко лице, друг път с лъвски тела - произхождат от Месопотамия. Акадското им име е „карибу“/„курибу“ - със значение първоначално на „гений“, „заседател на великите богове“ и „застъпник за вярващите“.

Светая светих в храма на Хацор – XIII в. пр. н. е.

Жреческият народ на огнените бриги и тайните (херметически) знания

Мнозина съвременни изследователи си задават въпроса: „Защо различни в етническо и езиково отношение народи от Централна Азия се наричат българи?“

Интересна е и заслужава внимание тезата на Милош Сидоров от 1997 г., защитена в книгата му „Българиянството - религията на седемте“. Той смята, че думата „българин“ идва от „блъгарин“. Според него етимологията „българи“/„блъгари“ все още не е напълно изяснена, но обикновено се свързва с кръг от близки понятия, имащи преди всичко религиозен смисъл: „блестящ“, „светъл“, „свят“, „блажен“, „божествен“ и др. Сидоров прави аналогия между думата „българин“ с така наречената „религия на седемте“ (става дума за седемте небесни светила - Слънце, Луна, Марс, Венера, Юпитер, Сатурн, Меркурий). Важно е да се отбележи, че територията на съвременна Гърция, в древността владяна от пелазгите, се нарича Елада, в превод „земята на седемте“.

Съществена информация за старата българска религия (българиянството) ни дава записаното от Охридския архиепископ Теофилакт. Той отбелязва, че българите до кръщението си „не знаели името на Христос, но бидейки в скитско заблуждение, служели на месеца (Луната), на слънцето и на други звезди“.

Заедно с имената „българиянство“ и „скитско заблуждение“ тази особена небесна религия с корени в Шумер и Вавилон се нарича още „славянска религия“. В онова време пет са племената, за които тя е характерна - скити, хуни, българи, мизи и славяни. С други думи, те са отделни части от един и същи народ. Не бива да забравяме обаче, че понятието „славянин“ е вторично и се явява като наследник на думата „траки“, която изчезва в началото на новата ера. Хронистът през VI в. Йордан първи говори за славяните. Той ги смята за стари жители около р. Дунав, принадлежащи към групата на скитите (част от голямата тракийска общност).

За периода VI до средата на IX в. господстващата религия в Епир, Македония, Мизия, Тракия, Далмация, Босна, Срем и Панония е „скитското заблуждение“, или българската вяра в седемте небесни светила. Редица данни говорят за българите като предводители, духовни водачи и обединители на различните тракийски племена. Те са тези, които живеят сред най-гъсто населените и цивилизовани области - Тракия и Мизия. Затова и по-късно Аспарух с помощта на траките (познати като славяни) успява да овладее земите на юг от р. Дунав - тяхна древна обетована прародина.

Китайска глинена фигура
на шаман от епохата на Хан

Съветът на великите боили в предхристиянски времена при българите се е състоял от шест боили и от кхана, който се явява седмият. Това е важен символ на висшата власт. Безспорно е, че членовете на съвета са били натоварени и с жречески функции - т. е. са боил-колобри.

Жреците колобри играят основна роля за развитието на небесната религия. Тяхното изкуство (Шаманизмът) се явява най-старото религиозно учение. Шаманът е трябвало да бъде астроном, философ, воин, певец, гадател, маг. Някои колобри дори умеели да управляват и потоците енергия, идващи от космоса и от недрата на земята. Те са могли да напускат телата си и да пътуват към други светове, след като преминали специална подготовка, която включвала и приемането на наркотични напитки. Интересен е произходът на думата „колобър“. В Тунгуско-Тибетската област се среща диалектичната ѝ форма „хулабыр“ - „лица, живеещи при храмовете“.

Вече казахме, че жреците (мъдреците, влъхвите) са свързани с „небесната религия“ и са известни още като магове. В евангелията не случайно се говори за маговете от изток, видели звездата на Спасителя от Витлеем (Христос) и дошли да му се поклонят. Голямо е сходството между влъхви - влахи - балхи (балх), название, идващо от древнобългарския гр. Балх. Под изток тук следва да се разбира източно от Юдея, в един ареал, където хилядолетия наред господства „религията на седемте“ („небесната религия“) на шумери и вавилонци.

Петър Добрев отбелязва, че в най-древните индоевропейски езици като санскрит в Азия или в старокелтския в Европа вместо „л“ се използва звук, който е среден между „л“ и „р“. На българската дума „вълк“ в санскрит съответства „врика“, на „бълха“ - „брика“, на „дълъг“ - „дригу“. Съобразявайки се с тази особеност, изследователят сочи, че ако на санскрит името е „бригу“, а на тракийски „бриги“, на български трябва да е „бългу“ или „бълги“. В индийски извори срещаме различни обяснения, които дават същността на „Бригу“/„Бългу“. Така например „Бригу“/„Бългу“ е „огнен жрец“. В „Ригведа“ „Бри-гу“/„Бългу“ е създател на род от свещеници.

„Ведите“ са написани първоначално на „брахми“ - език, чието име идва от върховния бог Брахма - първостроител на света и създател на хората. В превод вероятно означава „първосвещен“, „първобожествен“.

Санскритът се появява по-късно - около V в. пр. н. е. Според някои изследователи като К. Каменов и др. езикът е дело на българския браман Панини. Той използва централния индийски диалект, както и други говори, за да създаде разбираем за всички индуси език и превежда след това „Ведите“.

Името Бан (Пан) винаги е било свързано с древнобългарската традиция. От него (гр. Бан) произхожда народът на шумерския цар Зиези, сочен в „Анонимния Хронограф“ от 354 г. като родоначалник на българите. В Месопотамия народът „бан“, вече посочихме, че е известен и като хухунори („могъщите господари“). Навсякъде - в Шумер, Акад, Индия, Китай, българите са известни с характерни обичаи, сред които е почитта към кучето.

До нас са достигнали китайски сведения, които говорят как „Даващият светлина дал живот на Белите кучета“. Това са племена от некуитайски произход - „варвари“. Очевидно можем да сложим знак за равенство между Даващия Светлина и огнения жрец Бригу, дал живот на Белите кучета.

Брахми	Глаголица
†	† а
𐑇	𐑇 к
𐑆	𐑆 ф
𐑉	𐑉 ж
𐑈	𐑈 и
𐑅	𐑅 е ^н
𐑄	𐑄 я

Част от знаците на брахминската писменост са идентични с глаголицата

Вниманието ни привлича божеството Пангу, което сменя деня и нощта, ражда гръмотевиците и светкавиците. Изобразяват го като същество с глава на дракон и тяло на змия. В „Хрониката на късната династия Хан“ от Фан Йе, написана в края на IV и началото на V в., се говори за някои устни предания на некуитайски народности. В тях Пангу се представя като куче, което по-късно превръща тялото си в човешко, но главата му остава кучешка и затова носи маска. То взема за жена дъщерята императора Гаосин и става родоначалник (праотец) на цял народ.

Споменава се също за племето на Северните Ди, името на което се изписвало със знаците за огън и куче. В началото на този пасаж (става дума за част от „Книга за планините и моретата“) стои названието на митичния Жълт император, дал живот на дракона Мяо. А другото негово име е Хуан Ди. Названието Ди е идентично с тракийското племе на диите, обитавало горното поречие на р. Места.

Диите били известни майстори на обработката на метали и познати още като мечоносци. Това племе (ди) срещахме неведнъж в старокитайски хроники в земите на Северен Китай. Многозначителен е фактът, че китайският император Хуан Ди (Жълтият император), управлявал от началото на XXVII в. пр. н. е. до началото на XXVI в. пр. н. е., се занимавал с добиването на руда и обработката на метали.

Според по-късни портрети на Хуан Ди той съвсем не прилича на представител на жълтата раса.

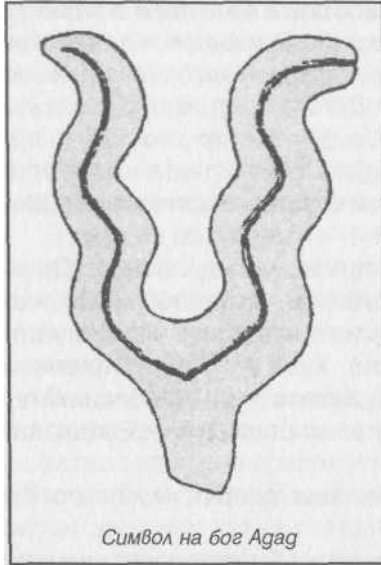
След като посочихме очевидната връзка между племето Ди(и) и името на китайския владетел, нека отбележим, че от Хуан Ди лесно се стига и до Хун Ди - названия, с които китайците наричат своите северни съседи (древните българи). Хуан е сходно с племето „хуа“. С това име китайците наричат „белите хуни“ (хефталитите/ ефталитите) по името на техния владетел от рода Дуло - Ефтал, населяващи Джунгария.

Проведените проучвания недвусмислено говорят, че желязото в Китай е внесено от хуните.

Интересни сходства между огнения жрец Бригу, родоначалника на българите Зиези, и Боян Имен открива един от младите български изследователи Петър Голийски. Боян Имен е сочен също като праотец на българите в книгата на Микаил Башу „Шан къзъ дастанъ“ („Сказание за дъщерята на хана“), както и в древнобългарския епос „Джагфар тарихъ“. Той стоял начело на племе, наречено имен. Боян бил бог (алп). Негови родители били Слънцето и Луната, а братя и сестри - звездите. Когато слязъл на земята сред хората, той предал тайни знания (скрити зад маска). Боян Имен кара и своите последователи да крият тези знания. С други думи, той е създател на своеобразен орден на посветени свещеници, пазители на тайни знания.

Името Боян се среща в различни варианти - Буян („възвишен“), Поян („именит“), Баян („оратор“, „певец“). Отбелязано е, че той е лодкар и само него змиите в р. Амул (Амур) не закачали, което означава, че е преминал не само през определено посвещение, но и носител

на нещо свръхестествено - извънземно. Важно сведение за Боян дава Кул Гали, който живее през XII-XIII в. В книгата си „Хон китабъ“ („Книга за хуните“) той споменава собственото му име - Аудан. Боян по всяка вероятност е ритуална титла. В „Хон китабъ“ се разказва как Боян водил хората си на планината Тайга, където пренасяли в жертва бял кон, наричан Иджик в чест на Тангра.

В основата на името Аудан стои шумерското „уд“ („Слънце“), „уду“ („слънчево божество“). Интересна и близка е уйгурската дума „отдан“ - „светилник“ Това означава, че Аудан се явява своеобразен вариант на Бригу/Бългу.

Според Петър Голийски можем да сложим знак за равенство между първия шумерски цар от следпотопната династия на Урук - Мес-ки-аг-га-ше-ир, наричан „син на Слънцето“, Боян-Аудан и Бригу/ Бългу. Мес-ки-аг-га-ше-ир е духовен син на Зиузуду/Зиези -този, който успява да се спаси от Потопа.

Любопитен е фактът, че името Бригу/Бългу се открива сред асировавилонците. Това название - Брику („огън“, „светкавица“) носи Адад - бог на бурите и дъжда.

Като „светкавица“, „гръмотевица“ (явление, което ражда ново начало) може да се преведе и древнобългарският род Дуло. Думата е синоним на владетел, Дуло означава „поставен от вселената монарх“, „посредник между Небето и Земята“. Едва ли е случайно, че прозвището на великия хунски вожд Атила е Аудан Дуло („огненият владетел“). Той се смята за обединител на древнобългарските племена: ердим, бакил (бояндур), себер,

агачир, харка, утиг, кимер.

Не бива да забравяме, че когато слиза на земята, Боян Имен разпространява в племето, сред което живее, тайни, непознати знания. Мнозина изследователи като проф. Хапгуд и др. твърдят, че преди 10-12 хил. години (т. е. веднага след Космическата катастрофа - 11 650 г. пр. н. е.) клон от човешката раса, по-развит от другите, е извършил огромен скок в цивилизацията.

При древните народи и племена и днес намираме различни оцелели знания в областта на астрономията, географията и др., за които няма обяснение. За съжаление голяма част от тези знания изчезват със загубването или нарочното унищожение на безценни текстове, ръкописи и книги. Разбира се, съхранили са се и известни познания, но още от дълбока древност те са били умело крипти и достъпът до тях е бил крайно ограничен - само „за посветени“. Наричали ги „херметически затворени“ знания по името на бога на мъдростта Хермес. Климент Александрийски, живял през II-III в. от н. е., говори за 42 свещени книги на Хермес.

Плутарх съобщава, че Александър Македонски, като ученик на Аристотел, получил достъп до знания, които философите наричали „устни“ и „скрити“ и били старателно пазени. По-късно Александър разбрал, че учителят му написал книга за това тайно учение и веднага го укорил: „Постъпил си неправилно, като обнародваш учение, предназначено само за устно преподаване.“ Очевидно за посветените тези знания били много важни и опасни. В „Ригведа“ за тях четем: „ Който постигне възшебните тайни на словото, нека ги пази от всички ... „Един от магическите египетски папируси започва и завършва с призива: „Заклучи устата си! Сложи преграда на устата си!“

Именно в Египет пророкът на евреите Моисей получава достъп до тайни знания. Израснал в дома на фараона, той е възпитан от жреци, което по-късно му помага да наложи своя Яхве. Когато говори с евреите, Моисей слага покривало на лицето си, но щом отива при Господ в планината, вдига покривалото. Установено е, че еврейският език иврит произхожда от думата „ибри“, означаваща „преминаващи реката“ (в миналото е ставало дума за Ефрат и по-късно - за Йордан).

Да припомним, че Боян Имен - „Бригу“/„Бългу“ единствен от своето племе успява да премине река, гъмжаща от змии. Думата „ибри“ е твърде сходна с „кибри“ - название на Кимерийците, познати и като хуни. В превод понятието „кибри“ вероятно се е използвало в смисъл и земните

Моисей носи скрижалите с покрито лице

бри(ги). Те се смятат, че пазят входа към подземното царство. Думата „кимери“ означава „земните планинци“, за разлика от „су-мери“/„шумери“ - „небесните планинци“.

В индийски и келтски предания (народи, свързани с преселенията на древните българи) е описано вътрешното устройство на летателни апарати. Такъв източник е написаната на санскритски „Сама Рангана Сутрадхара“. В нея 230 строфи са посветени на летателни апарати и приложението им. Но и тук срещаме забраната да се разкаже и обясни всичко: „Не съобщаваме как се изготвят частите на летящата колесница не защото не знаем, а защото искаме да остане тайна. Не съобщаваме и за конструкцията, защото ако тези сведения станат достояние на всички, апаратът би бил използван и за зло.“

Устройството на летателния апарат е описано така: „Тялото му трябва да бъде здраво и издръжливо, направено от лек материал, подобно на голяма птица. Вътре трябва да се постави механизъм с живак и с желязно загряващо приспособление под него. Посредством силата, която се крие в живака и която привежда в движение носещия вихър, човекът, който се намира в тази колесница, може да прелети големи разстояния по небето по най-удивителния начин. Четирите устойчиви съда за живака трябва да бъдат монтирани вътре. Когато те бъдат загреети от управляемия огън из желязните приспособления, колесницата развива силата на гърма благодарение на живака. И тя веднага се превръща в „бисер в небето“.

В египетски ръкопис, писан 1500 години пр. н. е., който е официална хроника за царуването на Тутмос III, се казва, че „на двадесет и втората година, в третия месец на зимата, в шестия час на деня на небето се появил огромен предмет с правилна форма, който бавно се движел на юг“.

През XIII в. (1290 г.) в латински ръкопис на един английски манастир се казва, че над главите на изплашените монаси „се появило огромно, овално сребристо тяло, приличащо на диск, което бавно прелетяло над тях, всявайки голям ужас.“

За подобни апарати пише и Роджър Бейкън (1214-1290 г.) -учен и философ, хвърлен в тъмница поради достъпа му до „тайни знания“. Според него науката дава възможност да се създават апарати без мачти, които развиват огромни скорости и се управляват само от един човек. Тези негови думи са потвърдени още 18 века преди това със съобщението на Херодот за странната лодка без платна и весла. По разказа на очевидци тя навлязла с голяма скорост в Гибралтарския пролив и отплавала към Средиземно море.

Бейкън отбелязва, че такива устройства са движат без помощта на животни. „Може да бъде създаден и апарат - посочва той, - който ще може да се движи Във въздуха с човек, намиращ се вътре в него.“

За нас, днешните хора, е трудно да допуснем мисълта, че Земята е посещавана от цивилизации от други планети. Смята се за невъзможно съществувала хилядолетия преди XXI век земна цивилизация да е притежавала необходимите знания и да е умеела да лети. И все пак в санскритски ръкопис откриваме: „Посредством тези апарати жителите на Земята могат да се вдигат във въздуха, а небесните жители - да се спускат на Земята.“ По-нататък в същия ръкопис се казва, че въздушните колесници могат да летят не само в „слънчевите области“, но и по-далеч - в „звездните области“.

Родоначалникът на българите.

Уникалният дванадесет циклов слънчев календар

За важната роля на Слънцето и звездите ще се говори и в тази последна глава от втората част. В нея ще се опитаме преди всичко да изясним два съществени въпроса: „Кой е родоначалникът на българите? Има ли той Връзка с уникалния 12-циклов календар?“

Според втория препис от Анонимния латински Хронограф от 354 г. българите са един от най-старите народи, който произхожда от своя родоначалник Зиези. Установихме, че те водят началото си още от дядото на Ной - Матусал, но нека разгледаме този важен извор за историята.

Анонимният Хронограф е списък с изброени народи, дялящ се на три части, в зависимост кой син на Ной - Сим (Сем), Йафет (Яфет) или Хам, стои в началото на техния корен.

От най-големия син Сим на библейския герой Ной, преживял Потопа, е посочено, че произлизат 25 племена. Те населяват източните страни. За потомци на Сим се смятат:

- Елам, от който са еламитите;
- Асир, от който са асирийците;
- Арфаксад, от който са халдеите;
- Лух, от който са лазите;
- Харам, от който са итурите, или етхес;
- Лебул, от който са мидийците;
- Гатсера, от който са гасфените;
- Хелмодат, от който са индиите;
- Села, от който са бактрийците;
- Арам, от който са арабите;

Идурам, от който са гамерите;
 Одерба, от който са мардиите;
 Пезел, от който са партяните;
 Деелем, от който са гедрусиите;
 Асал, от който са хискитите. Асал породи
 Мелхи, който имаше двама сина - Мелхи и Мелхиседек;
 Авимелех, от който са хирканите;
 Сабеби, от който са араните;
 Мамсвир, от който са армените, или амените;
 Евилат, от който са гимнасофистите;
 Зиези, от който са българите.

В първия препис на „Анонимния Хронограф“ от 334 г. е посочено: „... гимнасофистите, които Всички са бактрийци.“ Ако сравним двата текста, ще видим, че се слага знак за равенство между българи и бактрийци (българи тракийци). Някои от тях са се явявали духовни водачи и пазители на тайни знания (брахма/брамани).

Изображение на крилат човек върху българо-бактрийски печат

От историята се знае, че гимнасофистите са древни жреци, обитаващи територията на днешна Индия, които са аскети. Те съществуват хилядолетие преди появата на Христос. В края на IV в. пр. н. е. Александър Македонски ги среща в Северна Индия.

Вече говорихме за пророците, известни като религиозни мистици, познати с името „наби“. Тяхна родина се смята Мала Азия и поточно Фригия. По всяка вероятност по-късно фригите с родеещите се мизи или мушки търсят убежище на изток, след като са заплашени от асирийски нашествие. Това е времето след смъртта на цар Соломон. Част от древните българи участват в изграждането на северната държава на евреите - Израилтянското царство. Свидетелство за това е и името на нейната столица от 884-883 г. пр. н. е. Самария - название,

използвано при преселенията на българите в нови земи. Древни сведения говорят, че именно в Самария пророците „наби“ намират благодатна почва за развитие. Превземането обаче на Израилтянското царство в Северна Палестина през 722 г. пр. н. е. от асирийците кара част от тях да поемат към Индия.

Там те създават през VIII в. пр. н. е. в североиндийските области религиозното направление, известно като Упанишади. Неговите носители са мислители, които водят пустиннически живот в търсене на истината и мъдростта. Според тях всеки човек трябва да се стреми да се освободи от своите земни желаниа и грижи. Тези религиозни мистици въвеждат учението за преселението на душите. Упанишадите смятат, че смъртта и прераждането представляват безкрайно циклично явление, част от кръговрата на живота във Вселената, познато като сансара.

Произходът на Упанишадите следва да търсим в неговата основна съставка - „Паниш“/„Панис“. Това е названието на народа на Зиези, който управлява през XXIV в. пр. н. е. Шумер.

Зиези е реална историческа личност, която в продължение на 25 години обединява всички градове-държави в Месопотамия. Империята му споменахме, че е включвала Сирия, имала е излаз на Средиземно море и Персийския залив, притежавала е също търговски колонии в Египет и по долината на р. Инд. Зиези носи титлата -Луггал (Цар). Наричали са го „Цар на света“, както и „Цар на четирите посоки на Света“. Преводът на името Зиези (на шумерски е изписвано Заггизи) съвпада с етиологията на българското етническо име, което може да се отбележи като „високопланински“, „духовно извисен“.

Едва ли е случайно, че в различни езици и наречия на отделни народи и племена думи сходни с „българин“ имат един смисъл:

- Блънгар - възвишен (на келтски);
- Бло-кар - цивилизован, културен човек (на тибетски);
- Блка - трон (на египетски);
- Бълга- висок (на памирски);
- Балгер- могъщ (на баварски).

Петър Добрев извежда името на Зиези от „Зеус“ („велик“), а оттам крачката до Зевс/Звес (звезда) е минимална. Да припомним, че Боян Имен се явява звезда, която слиза от небето.

Други изследователи свързват Зиези с шумерския Зиусудра -най-древният прототип на библейския патриарх Ной.

Заслужава внимание, че първият владетел от династията на гр. Киш носи титлите Заг/Зиг и Дар. Интересно е, че и днес в района около Памир, където хилядолетия наред живеят българи, се среща, както посочихме и в предишна глава, същата дума „киш“ - означаваща „владение“,

„полски имот“ с постройка за живеене. В кавказките езици (Кавказ също е ареал, обитаван от българите) се открива „Зиг“ със значение на „бик“. Или с други думи „Загизи“ може да се преведе като „звездният бик“. А като бик древните египтяни (кимерийци и кари) и критяните (наследници на карите - праотци на траките) изобразяват своя върховен бог (символ на началото и висшата сила) - съответно Амон Ра и Зевс. Названието на съзвездието Бик (Таурус) можем да свържем с държавата на древните българи в Азия - Туран (от TAURUS + AN - „Бик“ + „небе“), т. е. „небесната земя на Бика“.

Свещеният бик Браhma – отпечатък от печат (Мохенджо-Даро, III хил. пр. н. е.)

Любопитен е паралелът и с другата титла „Дар“, която носи шумерският владетел от династията Киш (първата след Потопа). Тя е идентична с названието на цивилизацията от поречието на Инд - Мохенджо-Даро и се развива успоредно с Шумер и Египет. Около 2400 г. пр. н. е. започва масово строителство на градове. А това е времето, когато Месопотамия се управлява от цар Зиези, който има търговски колонии по р. Инд.

Колкото до названието „Мохенджо“, неговата етимология следва да търсим в титлата „кандазе“, която носи Савската царица (Балкис - „звездата на Балк“). Племето кандазе откриваме в земите около поречието на Сърдаря и Амударя, населявани хилядолетия от древнобългарски племена (кимерийци и др.), живеещи в близост до Каспийско море (Българско море). Името „Мохенджо“ вероятно идва от „Макандазе“ - „земята на кандазе“.

При направените разкопки в Мохенджо-Даро и Харапа се установи, че създателите на тази цивилизация (удивително напомняща за шумерската и египетската) използват древния календар на българите, разделящ годината на 12 цикъла, като техни символи са различни животни. Те са небесни съзвездия, подредени в строго определен ред. Същият календар лежи в основата на „Именник на българските кханове“ - важен символ за българската държавност. Според този уникален дванадесетциклов слънчев календар годината започва с прасето (свинята). Народните предания сочат, че е важно свещено животно, неуязвимо за нечистите сили и духовете. Ако човек сънува, че неговата свиня е родила, това означава голямо богатство за дома. ползва за религиозна жертва. На важното, неизменно ястия за всяка древнобългарския календар 22 за начало на Новата година. От започва да се увеличава и по е свързвал от старите българи с празник се почита с известната „Болг се роди, Коледо“. В нея се неговият син Болг. Интересни са могат да се направят в Фригия. В първите две държави на Адонис, име означаващо равнозначно на Слънцето, са година. Адонис бил познат също и на предшумерския предпотопен цар дете“). Това име носи „пастирят“, подземния свят. Съществуват появата на бял свят и за смъртта на легенда майка му Смирна била когато стволът ѝ се разтворил, от него изпаднало детето. В друга детето било освободено от диво прасе, наточило зъбите си в това дърво. Трета легенда разказва, че глиганът е изпратен от бог Арес, за да го убие.

Глава на Атис, открита у нас (I-II в. от н. е.)

Свинята обаче не се Коледа тя е най-българска къща. В декември се е смятал този ден Слънцето всичко личи, че той се прасето. Свещеният коледарска песен славят цар Колед и аналогите, които Месопотамия, Сирия, през IV в. мистериите „повелител“ и отбелязвани всяка като Тамуз, по името Думузи („спасеното който слязъл в различни варианти за Адонис. Според една превърната в дърво и

Важно свидетелство, че Адонис се е смятал за слънчево божество, е датата на раждането му - 24 декември, в навечерието на Коледа. Три месеца по-късно, по време на пролетното равноденствие, той винаги тържествено възкръсвал.

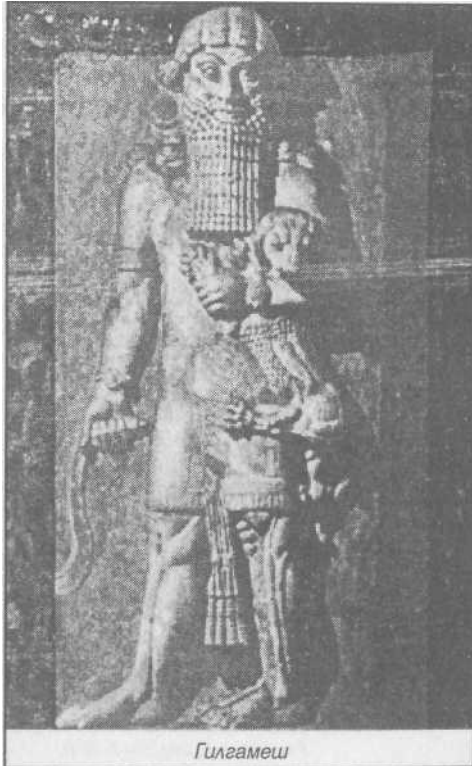
Във Фригия, която се намирала северно от Сирия, Адонис е познат като Атис („звезда на земята“). Връзката на древните българи в нашите днешни земи с фригите беше потвърдена и от откритата мраморна глава на божеството Атис от I-II в. от н. е. И още нещо съществено - според легендата Атис (Адонис) е дете на Смирна, която е превърната в дърво. Като „хора на дървета“ са познати и древните българи - агачирите. Раждането и смъртта на Атис и Адонис са сходни. Различното е в традицията за съхранението на тялото, пренесено в пещерата на фригийската богиня Кибела. Почитателите на Атис не ядели свинско месо, явен белег, че той

се смятал за негово превъплъщение.

Култът към Думузи (идентичен с Атис и Адонис) в Шумер води към древния гр. Унуг (познат и като Урук). В близост до него още в библейско време може да се открият градове с название Хун, а също и Вологезия (Бологезия). Те са, както отбелязахме, явни препратки към оногурите - племето участвало в създаването на Аспарухова България и доказващо още веднъж връзката между шумери, хуни и древни българи.

Думузи е смятан за син на бог Енки („Господарят на Земята“) и богиня Туртур. Негова сестра е богиня Гещинана („Небесна винена лоза“). Любопитен е фактът, че сватбата му с Инана (Ишар) и тяхната любов лежат в основите на обреди, свързани с възкачването на престола на Третата династия на Ур и Първата династия на Исин (XXI—XIX в. пр. н. е.). Заслужава внимание, че българският празник Игнажден (на 20 декември) е познат още с имената Енинак („човек, потомък на бог Енки“), както и Ининак („човек, потомък на богиня Инана“).

Един от българските изследователи на Думузи е Св. Попов. Той разглежда божеството в три основни аспекта: бог на есенното плодородие; съпруг на Инана; божество, предадено на подземния свят.

Гилгамеш

Интерес за нас представлява името на неговия предшественик Лугалбанда, сочен за баща на Билгамеш (Гилгамеш). Думузи се явява вклинен между двама владетели, които са баща и син. Очевидно първата част от името на Лугалбанда следва да свържем с неговата титла - „лугал“ („цар“). При втората съставка на помощ идва названието на народа на Зиези - „народ на Бан“.

Нека кажем няколко думи за Билгамеш (Билгам/ес/ис). Това е владетелят, който следва Думузи. В този герой от шумерски епос не е трудно да открием българския корен (Билг, Бълг), както и по-древното „Бриг“. Така от Билга-ма-ис (Брига-ма-ис) стигаме до „звездната земя на брига“.

През X в. известният Симеонов сбор е пренесен в Русия и познат като „Изборник на Светослав“. В него е нарисован зодиак, който започва не както обикновено със зодия Овен (м. март), а със зодия Стрелец (м. декември). Има данни, че в Шумер зодия Стрелец е наричана „Великата зодия“. В Месопотамия съзвездие Стрелец обикновено е свързано с образа на Бика (Телец). И за разлика от съвременния зодиак знаците са били разположени в обратен ред - Телец, Овен и т. н.

Ако се направят изчисления, ще видим, че шумерският и българският календар водят началото си около V

хил. пр. н. е. - епохата на Телеца.

Движението на звездите в сравнение с човешкия живот е доста бавно - за 100 години - по-малко от половин градус. То е резултат от гравитационните сили, които Слънцето и Луната

Релеф на Дионис – II–III в.

упражняват върху земното кълбо и по-точно върху екваториалната му изпъкналост.

В древността египтяните наричали свещения бик Апис „Бик на Луната“. А в „Авеста“ старите иранци (персите) отбелязват: „Луната съдържа в себе си семето на бика.“ Според тях „Говедото цар“ дава живот на земята. Вече казахме, че точно името на Зиези (Заггизи) може да се преведе също като „звездният бик“ от „зиг“ („бик“) и „изи/ „иси“ („звезди“).

Твърде многозначителни са сведенията, оставени в староруски ръкопис от 1627 г.: „При този цар Константин дойдоха българите през река Дунав... многобройни, безчислени, те изпълниха тази страна до Драва, защото влъхвите и персите, и българите са едно и всички те са на тази земя пришълци...“

За бик се е смятала, както казахме, и Луната, която е извор на плодородие и важен атрибут на посвещенчески ритуали. Когато говорим за бика като символ, не можем да отминем, че в античността

Дионис също е отъждествяван с него. Негов символ е спиралата, срещана както при фригийските шлемове, така и като характерен техен архитектурен стил, познат по-късно като йонийски. Тя има две посоки - навътре към човека и навън към заобикалящия го свят и Вселената.

Култът към Дионис възниква още през XIV в. пр. н. е. в Мала Азия. Името му се открива в критско линейно писмо „В“. Преклонението към Дионис се разпространява първоначално на територията на Фригия.

Интересна е съпоставката, която можем да направим между шумерския Думузи и тракийския Дионис. Редица данни говорят за приемственост, а на гръцки Думузи се изписва като Даонас, Даонис - форма почти идентична с Дионис.

И двете божества са свързани с лозата и виното. Дионис пряко, докато Думузи е смятан за бог-пастир. И все пак нека не забравяме, че сестра му Гещинана е наричана „Небесна винена лоза“, а синът на Думузи - воинът Шара, очевидно следва да свържем с ферментирация гроздов сок.

Любопитно е придвижването на бога на виното и веселието (а може би по-точно е на едно особено състояние на духа) от Фригия към древнобългарската Бактрия (Афганистан и Индия), където живеят племената, известни като балхики, бахлики, булинги и т. н. Производно на тези имена е и другото название на Дионис - Бакх. По стъпките му по-късно тръгва и Александър Македонски. Според легендата той се явява син на преобразилия се като змей Дионис и жрицата Олимпия. Затова и изследователите виждат в похода на македонския цар своеобразно повторение на делото на Дионис. В древността „Синове на Дракона“, „Змейове“ се наричали върховните жреци на Египет и Вавилон, защото владеели тайни знания.

Заслужава внимание прозвището на Александър Велики - Искандер (Искандар). В него срещаме както шумерската титла „Дар“, така и характерната за българската държавност титла „кан“/„кхан“. А това за пореден път сочи приемствеността и връзките между шумери, траки и българи.

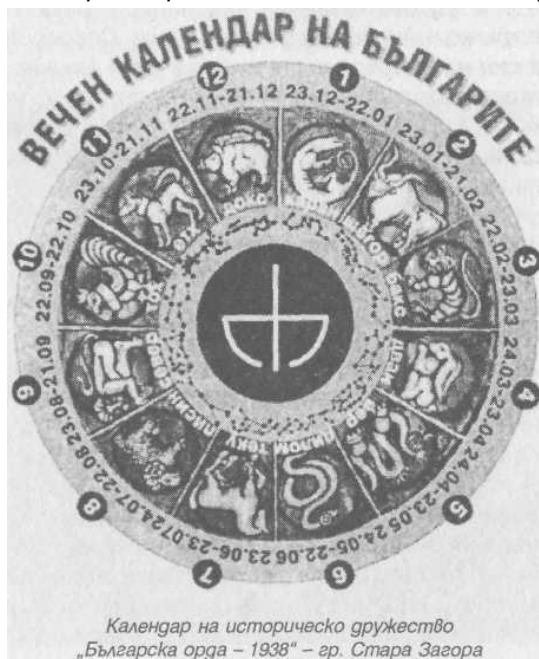
С думата „кан“ („владетел“) можем да свържем и първия зодиакален знак от 12-цикловия слънчев календар на древните българи. Той се рисува като мишка и се казва „сомор“, близко до „комор“/ „камар“, каквото е и названието на камарците (Кимерийците), които са и самарци. На тюрски „мишка“ е „съчкан“ („малкият владетел“). Вече отбелязахме, че значението на думата „българин“ произлиза от високо място - планина, както в прекия, така и в преносния смисъл (небесна планина). А в българския фолклор съществува една сякаш позабравена мисъл: „Напънала се планината и родила мишка.“ Интересно е, че „мишка“ („маус“) може да се преведе и като „спасена земя“.

Паралели следва да се търсят и с наркотичната напитка „сома“, която са вземали жреците колобри. С нейна помощ Колобрите умеели да управляват потоците енергия, идващи от космоса и от недрата на земята. Някои от тях умеели да напускат телата си и да пътуват към други светове. Това жреческо изкуство (Шаманизмът) е потвърдено от американски астрофизици, които разговаряли с известни шамани и установили, че имат съвсем детайлни познания за повърхността на цели съзвездия и планети.

Интерес представлява запазеният календар на историческото дружество в Стара Загора „Българска орда - 1938“. На него като първи зодиакален знак е нарисувано животно също от семейството на гризачите, но не е мишка и носи името каран. Думата може да се разчлени на две части „кар“ и „ан“, което би трябвало да означава „небесната земя на карите“. А карите се смятат за праотци на траките и втората съставка на българите (след Кимерийците). Названието е познато в градовете Мохенджо-Даро и Харапа, където жреците са наричани „мандира - к а р а н“ („мандира“ се превежда като „свещенодействие“).

Народни поверия говорят, че преди покръстването сред българите е била налице силна астрологична традиция, родеща се с традициите на Близкия изток и особено с Халдейците (звездобройците) от Вавилон.

В древнобългарски надпис от Мурфатлар е записано: „Подвижните светила са седем. Небесен господар им е Слънцето. То и Юпитер, времегосподарят, управлява.“ Известно е кои са тези седем подвижни светила: Слънце, Луна, Марс, Меркурий, Юпитер, Сатурн и Венера. Те са фиксирани както на розета от Плиска, така и върху ипсилона с двете странични черти IYI - знак,

характерен за вярванията и светоусещането на древните българи.

От текста особен интерес за нас представлява не толкова Слънцето, колкото Юпитер, определен като господар на времето. Направеният анализ показва, че всички единици за измерване на времето - секунда, минута, час, денонощие, са в съответствие с периода на въртене на планетата Юпитер около Слънцето. Юпитер е едно от най-старите божества, почитано от траките и наричано Свелсурд/Сбелсурд.

Древният календар на българите разделя годината на 12 цикъла. Техни символи са различни животни - небесни съзвездия, подредени в определен ред и свързани със стародавна астрономическа система. Характерно за календара е, че последователността на дните отговаря на последователността на месеците. Годините се броят в пакет по 12 и пет 12-годишни цикли определят 60-годишния цикъл.

Този календар започва на 21 срещу 22 декември. Това е денят на зимното слънцестоене, който е най-късият в годината. Той е нулев, не влиза в седмицата и представлява Нова година. Всички останали дни се разпределят в четири тримесечия (сезона) по 91 дни. Дните през годината са винаги 364. Всеки сезон започва в неделя и свършва в събота. Първият месец от тримесечието е 31 дни, а останалите по 30 дни. По този начин обикновената година се състои от $364 + 1$ (нулев) = 365 дни. Четвъртата година е високосна, но високосният ден също е нулев, той се прибавя по време на най-дългия ден в годината по време на лятното слънцестоене.

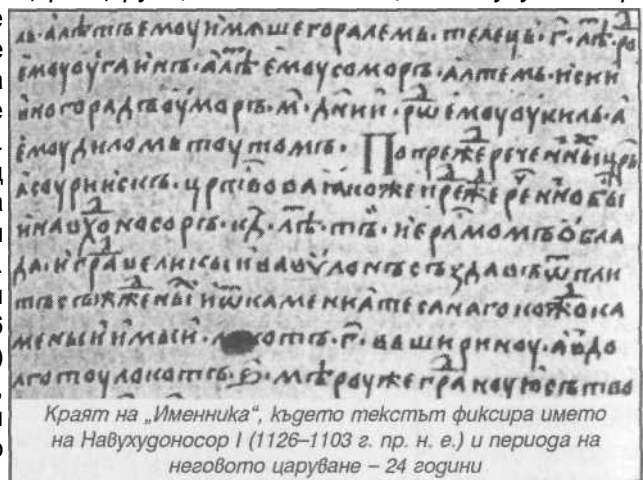
Уникалният 12-циклов български календар е най-съвършената система за измерване на времето, в основата на която лежат огромни познания, все още неоценени по достойнство от съвременната наука.

Част трета

„Именник на българските кханове“ първи сведения и някои характерни особености

Едва ли може да се открие по-ясен и категоричен исторически документ, който показва връзката на древните българи с техния самобитен и неповторим 12-циклов слънчев календар със земите на Вавилон. Добре е да отбележим още веднъж текста, записан след владетеля Умор: „*Преди така назованите асирийски царе царува, както казахме, и Навухудносор.*”

Интересното е, че самият „Именник“ не е отделен от Четвърта книга на царете, а е неразделна част от общия текст. За Вавилон се говори и преди да започне изброяването на българските кханове. Заслужава внимание и фактът, че след Навухудносор стои една фиксирана цифра - 24 години, за която преводачи и тълкуватели като П. Добрев не споменават. А тя е съществена отправна точка към Навухудносор I, който управлява от 1126 до 1103 г. пр. н. е. (т. е. точно 24 години) Вавилония. Владетел на българите худони, на хикоси и субареи (себери), той разширява на север своята държава, като завзема главно асирийски територии.

За съжаление в последно време у нас се дискутира повече как трябва да бъде точно изписване (изписване, а не изговаряне) на този паметник на българската държавност, отколкото да се разберат неговият смисъл и съдържание. Повечето изследователи обявиха, че трябва да бъде премахнат звукът „х“ в думата „хан“ (синоним на владетел) и да се употребява единствено буквата „к“ - „кан“. Лесно беше забравено, че звукосъчетанието „кх“ е характерно за древните българи и изговорът на „к“ или „х“ (изговорът, а не записването) вероятно зависи от района и времето, когато са го населявали. Но нека не навлизаме отново в спора, а продължим напред, за да не изпуснем главното.

Удивително е, че въпреки наличието на „Именника“, където като първо име е посочен легендарният Авитохол, в учебниците по история продължава да се сочи, че Аспарух/Исперих (шестият владетел) е основател на България през 681 г. За Дунавска България това е така, но само тази държава ли е основана от древните българи?

Всъщност самият „Именник“ (Преводът на текста е от книгата на Петър Добрев „Царственик на българското достопепие“, София, 1998, с. 28 и 31) говори достатъчно красноречиво:

*„Авитохол живя 300 години. А родът му бе Дуло. Годината му диплом твирем.
Ирник живя 150 години. Родът му бе Дуло. Годината му диплом твирем.
Гостун - този бе наместник. Родът му Ерми. Годината му дохс твирем.
Коурт държа 60 години. Родът му Дуло. Годината му шегор вечем.*

*Безмер - три години. Родът му Дуло. Годината му шегор вечем.
 Тези 5 князе царуваха 515 години от другата страна на Дунава с остригани глави. А след това дойде Исперих от тази страна на Дунава, както е и досега.
 Исперих- шестдесет и една година. Родът му Дуло. Годината му верени алем.
 Тервел - 21 години. Родът му Дуло. Годината му теку читем.
 Твирем-28 години. Родът му Дуло. Годината му дван шехтем.
 Севар- 15 години. Родът му Дуло. Годината му тох алтом.
 Комирсош- 17 години. А родът му бе Вокил. Годината му шегор твирем. Този княз измени родът Дулов, сиреч вихтун.
 Винех- 7 години. Родът му Вокил. Годината му именшегор алем.
 Телец- три години. Родът му Угаин. А годината му сомор алтем.
 Умор- 40 дни. Родът му Вокил. Годината му дилом тутом."*

Този важен летопис на българската държавност е открит от Руския славист Андрей Попов през 1866 г. в сборник от древни исторически текстове „Елинский летописец“. Представлява своеобразен списък с имената на българските владетели от средата на II в. до втората половина на VIII в. (от Авитохол до Умор). Според изследователите той е създаден върху основата на старо предание по времето на цар Симеон (913-918 г.), когато българският владетел отправя своите искания пред Византия за царска титла и корона. Познати са три преписа - Уваров, Московски и Погодински. „Именникът“ е поместен в Старозаветната Четвърта книга на царете, без никакъв надслов. Първи негов кръстник е хърватският историк Франьо Рачки, който през 1870 г. в Rad Jugoslovenske Akademie, том II го нарича „Именник на първите български князе“. По-късно, поради липса на пълно съответствие между думата „княз“ и „хан“ („кхан“), летописът е назван от своите изследователи (главно български и руски историци) „Именник на българските ханове“.

Интересно е тълкуването на титлата княз, предложено от Р. Рачев. Според него тя е съставена от две части - КАН + АЗ = КАНАЗ, в смисъл на „господар“, „помнещ“, „знаещ“.

При един внимателен прочит на този паметник се забелязва, че хронологията на царуването на владетелите е свързана със самобитен календар, който се движи по определен повтарящ се цикъл от 12 години. Отделната година носи името на животно, което всъщност е название на небесно съзвездие. Интересното е, че събитията около всеки кхан се посочват два пъти. Веднъж с помощта на месеца и годината на заемане на властта и втори път чрез указване срока на годините, през които държи властта.

Летоброенето според древните българи:

Първа година - сомор (година на мишката)
 Втора година - шегор (година на вола)
 Трета година - неизвестна (година на тигъра)
 Четвърта година - дван (година на заека)
 Пета година - верени (година на дракона)
 Шеста година - дилом (година на змията)
 Седма година - теку или именшегор (година на коня)
 Осма година - неизвестна (година на овцата)
 Девета година - неизвестна (година на маймуната)
 Десета година - тох (година на петела)
 Единадесета година - етх (година на кучето)
 Дванадесета година - дохс (година на свинята)

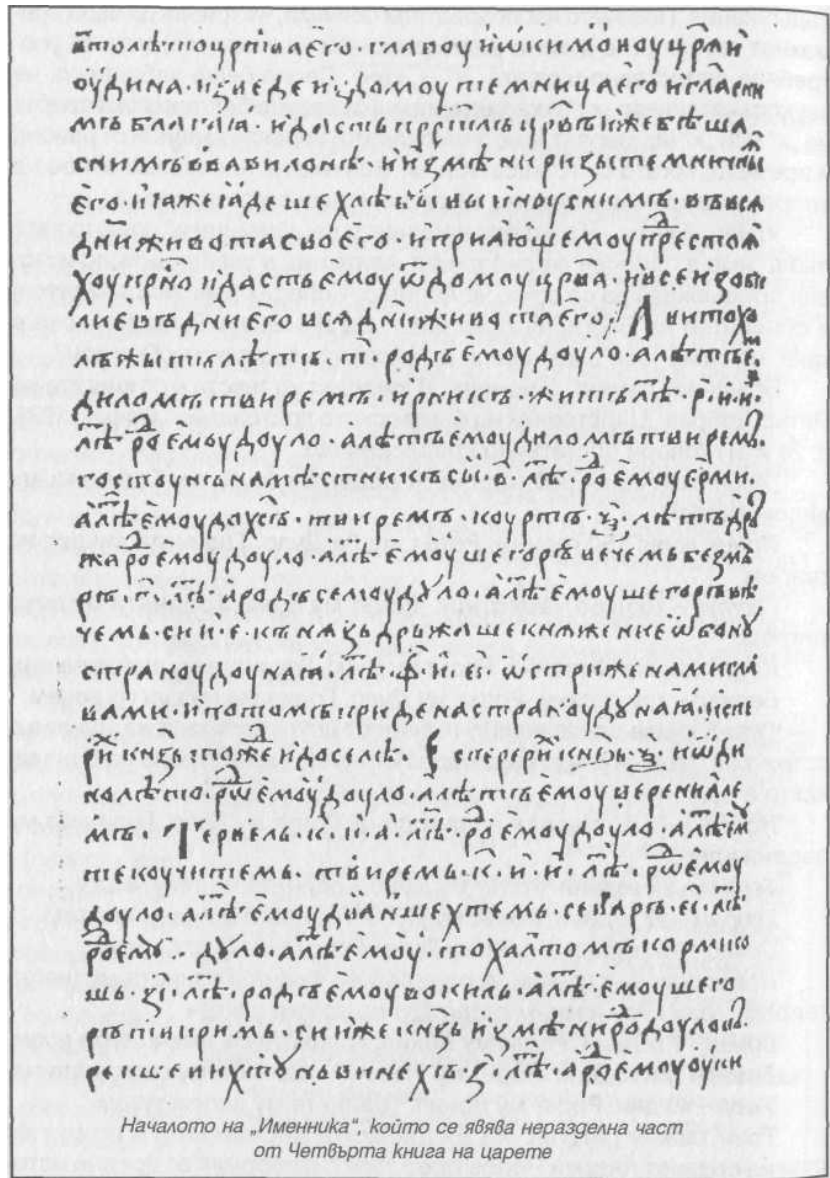
Название на месеците:

Първи месец - алем
 Втори месец - тутом
 Трети месец - читем
 Четвърти месец - твирем
 Пети месец – вечем
 Шести месец - шехтем
 Седми месец - неизвестен
 Осми месец - неизвестен
 Девети месец - неизвестен
 Десети месец - неизвестен
 Единадесети месец — неизвестен
 Дванадесети месец - алтем, алтом

Подобни циклови календари се срещат при два древни народа - асирийци и еламци, които са съседни на древните българи във Вавилония.

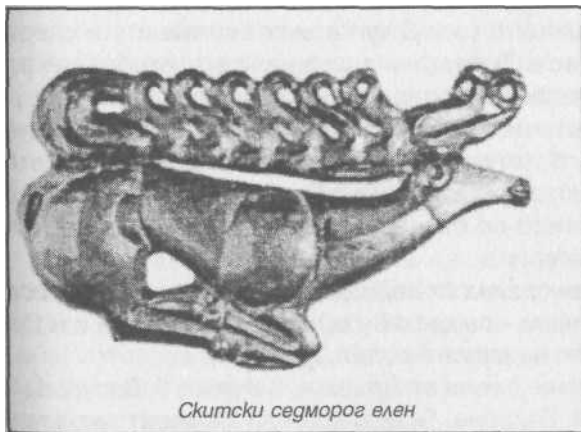
За да успеем да вникнем в древната ни история и посланията, завещани в „Именника“, трябва да се опитаме да разделим летописа на древнобългарската държавност условно на две части, като изброим по-важните събития и факти около тези периоди. Първа част - от предисторията, свързани с Авитохол до Севар, и Втора част - от Комирсош до Умор.

Кое налага това разделяне? Преди всичко трудности при изчисляването на годините на първата поредица владетели от рода Дуло. Един от спорните моменти е свързан с възникването на съвладетелството, което е източна традиция, използвана от Хунската и Кушанската империя и владетелската им династия Дуло, пряко свързани с пътищата надревните българи.

**От Авитохол до Севар.
Държавите на Атила, Ирник, Кубрат и Аспарух
обща традиция и приемственост**

Предисторията на „Именника“ е неразделна част от Кушанската империя. Тя обединява народи главно от тракийски произход. Това са сродни племена, които населяват Бактрия, поречието на реките Куча и Тарим, около Памир и пустинята Такламакан, като част от тях са преселници от Балканите. Названието на империята идва от р. Куча. Там в близост до Турфанската (Кочанска) падина около II в. пр. н. е. се заселват масагетите (мизи-гети), познати и като юечжи. В низините рядко валил дъжд, а водата от планинските потоци била твърде оскъдна и не стигала за пиене. Затова били прокопани подземни напоителни канали, които

Скитски седморог елен

напомнят за поливното земеделие в Месопотамия. Така с помощта на изкуственото напояване земята давала по няколко реколти в годината. Били направени и специални пътеки, издълбани в планинските стени през пропастите. От най-древни времена по тия земи минавал Пътят на коприната, за което била и вечната вражда между местното население и китайците.

„Куша“ е тохарска дума за благородство. В миналото китайците наричали своите съседи от северозапад „Куша-Юехчих“, а племето станало известно като „Тагар“ („Тохар“). В среднокитайската транскрипция окончанието „р“ често се заменя с „ло“ (Тухар - Тухоло). Тези термин се налага и Тохария става название на

провинциите от двата бряга на р. Амударя, свързани със столицата Балх (Бактра). Китайците наричат противниците си тохарите- черноглави, съществен белег за физическия облик на древните кари, по-късно познати като траки. Установена е голяма близост между тохарския, тракийския и фригийския език.

Големият възход на Кушанската империя започва при Канишка (129-153 г.). Царуването му съвпада с началото на периода Авитохол (К-Ави-Тохол) от „Именника на българските кханове“. Преведено, името му означава „владетелят на тохарите“, „жизнената сила на издигнатия тохарец“. „Авитохол“ може да се преведе и като „син на сърна“. И днес в Памир някои племена наричат сърната, кошутата – „ави“, а за дете използват думата „тохол“. Очевидно става дума за вече споменатите вярвания на древните ни предци, че в трудни, съдбовни времена духът на праотеца се превъплъщава в образа на елен (сърна), който показва верния път на народа.

Времето на Канишка е точно датирано от надпис, открит близо Матхура (Мадара, Индия), както и от намерената мраморна плоча с неговия образ. Името на първия му съветник било Мадара, още една препратка към древните наши земи, където се намирало важно светилище. Империята при Канишка достига внушителни размери. Превзети са Афганистан и Пакистан, част от Северна и Централна Индия. Все по-често се търсят контакти със сънародниците в Джунгария (Североизточен Китай), която тогава е под властта на Китайската империя. Добре е дапомним, че в тези стари поселища живеят компактни маси от древни българи, заселили се там от времето на цар Тимоти - брат на Савската царица (IX в. пр. н. е.), както и преди това - още от III хил. пр. н. е.

Интересно е, че като кушанци (кучагири) са познати и хефталитите („белите хуни“). В китайски източници се споменава, че те предприемали нападения и водили сражения при пълнолуние и нарастваща луна, а при намаляваща луна се оттегляли. Старото име на „белите хуни“ е народът Хуа, обитаващ Турфан. През 153 г. владетелят на Турфан въстанал срещу Китайската империя. Той избягал при древните хуни (кимерийци, себери и др.) и потърсил помощ от тях. Любопитно е, че от 153 г. китайците не говорят за народа Хуа, а използват названието Ие-ти-и-ли-до - името на владетеля Ефтал (Хефтал) от династията Дуло.

Важен шрих към това време е победата на цар Канишка, който освобождава сънародниците си в Джунгария от китайците и спира нашествието на тунгузите. Това е началото на ново летоброене за древните българи, което лежи в основата на „Именника“.

Следва да се отбележи, че през същата 153 г. част от хуните в Джунгария, прогонени от тунгузите, се придвижва към Седморечието (около езерото Балхаш), а друг клон - към Приуралието и границите с Европа. В Седморечието се създава държавата Юе-бан, която е част от Кушанската империя.

Канишка е наследен от сина си Васишка, като за известен период двамата са съуправлявали - съществен принцип, използван и в Дунавска България, когато на власт е родът Дуло.

По-късно престолът се заема от Хувишка, Канишка II, Васудева I, Канишка III, Васудева II, Бакарна. Тези владетели спомагат за развитието на градската среда, занаятите, изграждат се храмове, появява се монетосеченето. При тях, както и при предшествениците им от рода Дуло царските знаци ще се окажат след това гербове на три български държави - Стара Велика България, Дунавска България и Волжка България. Сред знаците се откроява тризъбецът (Ш).

Възходът на кушанците е последван от поражение Около 225 г. част от империята е превзета от персийските Сасаниди. Успешно им се противопоставя единствено населението в източните земи. Те се обединяват около нов клон от династията Дуло - Кидар (Чдар). Названието на клона произлиза от основателя на династията Кидара, който основава нова държава в Балх и успява да овладее територии южно от Хиндукуш. Това са всъщност потомци на преселилите се от Балканския полуостров към Индия бриги. През втората половина на IV в. кидаритите възстановяват част от Кушанската империя с помощта на „белите хуни“ от Джунгария. Постепенно обаче кушанците са принудени да се движат на запад, изтласквани от китайци, тюрки и др. племена.

Така стигаме до появата на нашите древни предци в края на IV в. в степите на запад от р. Дон. За мнозина хронисти и изследователи това е изненадващо. Тези бели родствени племена, идващи от изток, за тях представляват голяма заплаха и затова са „варвари“ - хуни, въпреки че

са носители на висока материална и духовна култура.

До нас е стигнало името на един от техните владетели - кхан Баламир, който успява да завладее значителни територии между равнините северно от р. Дунав до Средна Азия на изток. Интересно е, че името му в превод означава „в чест на Аламир“, а това е едно от названията на Александър Македонски. Синът на Баламир - Алипи (Улдин), преминава р. Дунав през 378 г. и при гр. Деро (Адрианопол) унищожава 30-хилядна ромейска войска.

През 408 г. Улдин отново минава Дунава и тръгва в нов поход срещу Източната Римска империя (Византия). Част от войските му обаче минават на страната на противника и се заселват в Мизия (днешна Северна България) и Мала Скития (Добруджа). Така те станали „федерати“ („федерати“).

Улдин определя за своя резиденция възвишението Куян Тау/Куян-тау (Заешка планина), днешната Киевска планина. Непосредствено преди смъртта си той заповядал на надгробната могила да бъде поставен тризъбеца - знакът на рода Дуло, познат ни при владетелите на Кушанската империя.

Връщаме се отново на федератите. Прокопий (писал в средата на VI в.) отбелязва, че това са наемници, които не са побеждавани от византийците. Давали им големи възнаграждения, за да се заселват с родовете си и да пазят границите на Византия. Тяхната първа поява можем да открием още във времето преди Улдин. През 393-394 г. ромейският император Теодосий I (379-395 г.) свиква армия от такива наемници - от Мала Скития, както и множество „хуни от Тракия“.

Федератите се явяват винаги сериозна опасност за своите родственици хуно-българите, когато е избухвала война с Византия. Поради тази причина при подписването на мирните договори редица следващи владетели на Хунската империя са настоявали ромеите да върнат наемниците обратно.

През 435 г. преговорите се водят от младия кавкхан Атила, по-малък брат на владетеля Бледа. Сключен е унизителен за византийците договор.

Около 444 г. Бледа умира и на престола се възкачва Атила, внук на Улдин. Ромеите, начело с император Теодосий II (408-450 г.), се опитват да се освободят от тежките условия, залегнали в договора. Избухва война. Един от нейните поводи е, че Византия се опитва да привлече на своя страна древните българи акацирите (агачирите), известни още като „хора на дърветата“, строители на пирамиди (Джукетау).

Атила печели войната и принуждава ромеите да освободят цялата земя между Сингидунум (днешен Белград) до Нове (днешен Свищов) на юг от р. Дунав до билото на Хемус (Стара планина). Така се полагат основите на българска държава южно от р. Дунав.

На кого принадлежи Атила? Можем ли да твърдим, че великият вожд на хуните е българин? Интересен и закономерен въпрос. Вече казахме, че той е внук на Улдин и е от рода Дуло. В „Именника“ при владетелството на Комирсош интерес буди употребата на думата „Вихтун“ вместо Дуло, в смисъл „царски род“ („роден от царски род“). Редица историци сочат, че от „царски род“ са Мунджук и неговият син Атила. Известно е и прозвището на великия хунски пълководец - Аудан Дуло. Името Атила всъщност е производно на Хефтал (Хайтал, Хайтала - арабско произношение в множествено число) - родоначалникът на древнобългарското племе „бели хуни“. То е идентично със старото име на р. Волга (Итил/Атил), чиито кръстници са болгите. Атила се смята за обединител на българските племена ердим, бакил (бяндур), себер (савир), харка, утиг, кимер, агачир. Не случайно с него приключва последният етап от митичното царуване на Авитохол - 300 г. (153 + 300 = 453 г.) в „Именника“. Поп Йовчо от Трявна в летописа си, съставен по изгубени днес книги от царската и патриаршеската библиотека на Велики Преслав, също включва името на Атила към князете, владели нашите земи.

Какво друго следва да добавим? Името на жена му, която ражда синовете му Елак, Денгизих и Ирник е Херка (Харка). Навярно то произлиза от племето харка, свързано с тохарите - най-многобройното население в Кушанската империя. Още през 448 г. Атила поверява на сина си Елак агачирите (източните хуни), които населяват степите на Северен Кавказ.

През 451 г. три години след подписания мирен договор с ромеите, границите на Хунската империя вече достигат до р. Рейн. Атила започва война със Западната Римска империя. В началото отпорът, който срещат неговите войски, е слаб, но на помощ идват франки и вестготи. Хуните са спрени, но още на следващата година Атила превзема Северна Италия и достига Рим. Папа Лъв I успява да го склони да сключи мир. Една година по-късно (453 г.) внезапно хунският вожд умира.

Гибелта на великия владетел поражда много спорове. Къде е погребан Атила - на запад в Панония или на изток - в Украйна?

В хрониката се казва следното: „Като свързвали още противоположности, те (поданици и родственици) изразявали по покойника скръб, примесена с радост. През нощта покрили трупа първо със златен, след това със сребърен и най-после с железен капак и тайно го заровили в земята. С това искали да докажат, че на най-могъщия цар подхожда всичко: желязото - понеже бил покорил народи, златото и среброто - понеже получил украшенията на двете държави (империи). Прибавили и оръжия, взети от избити неприятели, скъпоценни видове отличия, чрез които се отдава почит и се изтъква царското достойнство... След тези събития както обикновено младите биват увличани от жаждата за власт, така и между наследниците на Атила се породила борба за царството...”

Интересни сведения за смъртта и гроба на великия владетел се откриват в древнобългарската поема-епос от 882 г. „Сказание за дъщерята на хана“, някои от тях отбелязани и от известния наш изследовател Г. Костов:

На Куян Тау, там умрял хвъркатия жребец Тулпар.

Атила тръгна - път върви - със своя кон да се прости.

Но щом той изкачи върха и ето - секна му дъха.

Сърцето му юнашко спря, животът миг е - отлетя ...

*Елбири - братя - най-напред погребали го в злат ковчег,
с вериги яки закачен за дъбове сред клен до клен.*

Задухал вятър - зъл, незван; веригите разкъсал там.

Положили ковчега - знай! - на дъното на Бури чай.

В текста има няколко важни момента. Първият е свързан с Куян Тау (Заешката планина), която се намира край Киев. Очевидно това е свещена земя, защото там изгражда своята резиденция дядото на Атила - Улдин.

Вторият момент е, че Атила го погребват неговите побратими - елбирите (потомци на духове и хора). Сред тях се откроява името на Тарвил, название, познато ни от преселенията на самарците от дълбока древност на запад. Тези самарци били известни като аси или армани и по-късно именно от тях, а не от тохарите са избирали владетелите на Кушанската империя. Според някои изследователи от Тарвил произхожда и името на Аспарух - Тервел.

Третият момент в текста е, че в началото хунският вожд е погребан вероятно върху специална платформа в клоните на вековно дърво. Като кхан Атила е представлявал „наместник на божията воля на земята“, той е бил своеобразен посредник между небесното и земното. Затова и по древнобългарски обичай, за да стигне по-бързо до селенията на Тангра, владетелят е бил погребван по този начин. От направените археологически разкопки се вижда, че до IX в. българите по стара традиция (хуритска) са изгаряли покойниците си и едва след въвеждането на християнство като държавна религия се въвежда трупополагането.

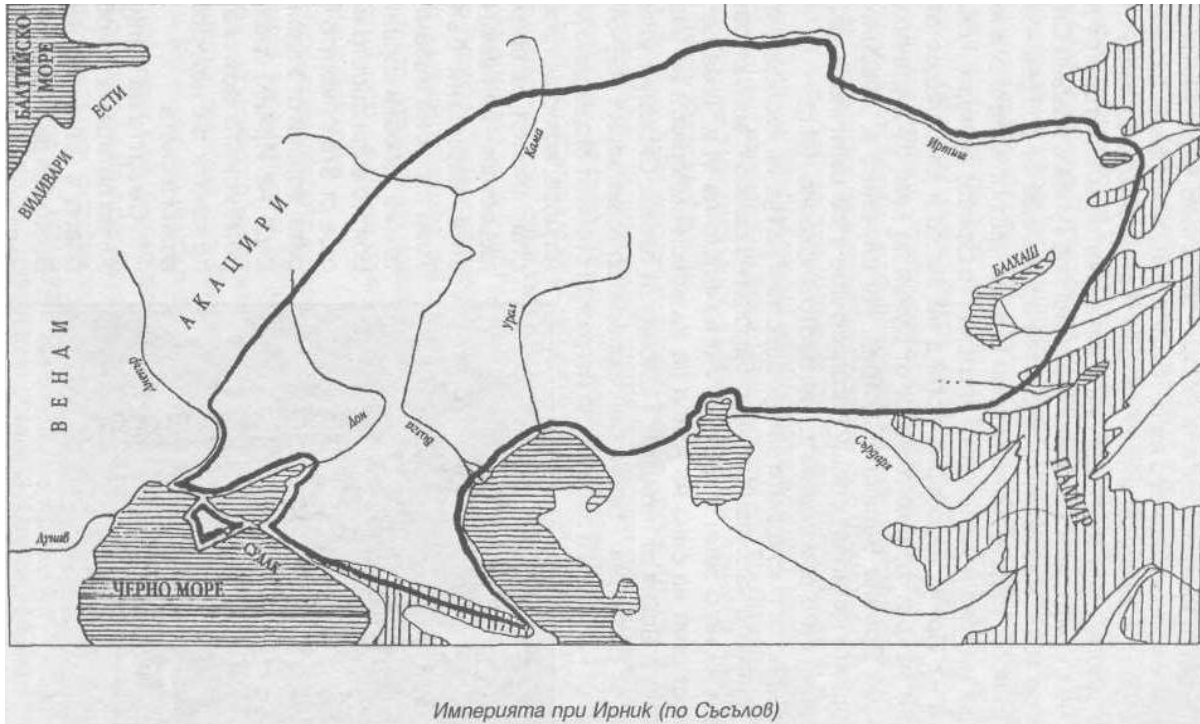
Последният съществен момент е свързан с второто полагане на ковчега на дъното на Бури чай, което е старото име на р. Днепър. По-късно покрай тази река ще се окажат и гробовете на други двама велики български владетели - Кубрат и Аспарух. Едва ли това е случайно. По-скоро трябва да говорим за традиции и приемственост. Всъщност старото име на р. Днепър - Бури чай, много напомня за древното име на р. Ефрат - Буранун в Месопотамия, където хилядолетия край нея живеят нашите праотци и предци. За това подробно говорихме в първата част на книгата. Още повече, че еднакви корен „Бур“/„Бул“ ни води пряко към българите. И до днес в Кавказ някои области, където са живеели българи и сега живеят техни потомци, се е съхранило названието „Болгар-чайе“ - „Българска река“.

Със смъртта на Атила приключва началният етап от българската държавност, която от Азия се завръща в Европа, известна като Кушанска и Хунска империя. На изток държавата на хуните се простирала до Средна Азия. За това крило на огромната държава на изток от Волга (Болга) и Каспийско море (Българско море) в Европа, както сочи и Димитър Съселов, не са имали почти никаква представа.

По стар обичай Атила е наследен от най-възрастния свой син Елак (453-455 г.). Времето е наситено с множество промени. В огромната Хунска империя започват въстания. Първо в западното крило изразяват своето недоволство гепидите, а по-късно и други племена. В опита си да разбие бунтовниците в кърваво сражение при Недао Елак пада убит.

Денгизих (Тинес) и Ирник (Ирناق) - другите синове на Атила, се оттеглят на изток. В Панония те се опитват да се справят с бунта на готите, но не успяват и продължават пътя си към свещената река Днепър, където е погребан баща им. Надмощието на западните хуни било очевидно и това принудило българското племе на акацирите (агачирите) да потърси убежище на изток от р. Дон.

Противоречията между двамата братя (по-големият иска незабавна война с Византия) водят до разделянето на империята на Западна с Денгизих (455-469 г.) и Източна с Ирник (след 456 г.). Интересно е, че в нейната западна част - между р. Искър и р. Янтра живее тракийското племе уздицензи, твърде сходно с името на Денгизих, познат и като Динцик. Важно е да се отбележи, че когато воюва с готите през 468 г., войската на най-големия останал жив син на Атила е наречена българи. Същата година Денгизих се опитва безуспешно да установи търговски контакти с Византия. Разгневен той обявява война на ромеите. През 469 г. се състояла решителната битка. Щом разбира за сблъсъка, по-малкият брат, който в това време обитава земите между Дон и Волга, решава да се притече на помощ, но закъснява и Денгизих губи битката и сам пада убит.

Още докато Атила е жив, Ирник е назначен за управител на областта, населявана от българите. Това е територията на изток от р. Днепър до Урал, на север от Черно море, Кавказ и Каспийско море. Един от важните онгъли (онгъл - защитено, укрепено място) се намирал около вливането на р. Кама в р. Волга. Ирник се проявява като мъдър държавник и пълководец. Той поддържа, както отбелязахме, добри взаимоотношения с китайските императори от династията Вей, които са от хунския/хунорския род Туоба и владеят Северен Китай до 468 г. Названието вероятно произлиза от р. Туба - приток на р. Енисей, където са намерени голяма част от археологическите находки на така наречената Тагарска (Тохарска) култура. Това позволява на Ирник да обърне поглед на запад и да овладее отново, макар и за кратко, земите на юг от Дунав до Хемус (Стара планина) и основе Древна Велика България. Не случайно в „Именника на българските кханове“ срещу неговото име стои митичната цифра от 150 години като признание за неговото епохално дело.

За едно от последните важни действия на Ирник изследователите сочат голямото нахлуване на хуно-българи на Балканския полуостров и съседни на него земи в края на V и началото на VI в. Това се явява всъщност опит на сина на Атила да възкреси империята на баща си. Превзета е Дакия от гепидите, Панония от готите, Сирмиум, Илирик и Тракия от Византия. Ромейският император Анастасий I (491-518 г.) е ужасен от набезите и започва да изгражда стена от Мраморно до Черно море, която да пази Константинопол от вражески нашествия - най-вече на мизите, наричани българи. Този страх на византийците има дълбоки корени и вероятно води своето начало още от 378 г., когато българите, водени от Улдин (прадядо на Ирник), разбиват ромейската войска и са признати за най-добрите воители в света.

Смъртта на Ирник не е точно датирана. Тя обаче е повод в началото на VI в. Византия да мине в контранастъпление. Оръжието срещу българите не са мечове, стрели и копия, а християнската вяра. По времето на византийския император Юстиниан I (527-565 г.), за когото се смята, че е от български произход, епископи посвещават в християнство земите в Кавказ, по северозападното и североизточното крайбрежие на Черно море. Тези земи самият василевс нарича България и им е дадена привилегията да имат автокефална църква.

Юстиниан I – илюстрация от ръкопис във Ватиканската библиотека

В голямата българска общност влизат множество племена: оногури, утигури, кутригури, себери, харка, уличи, ердимичи, есегелци, агачири, кимерийци, алани, бакил, хионите и др. Тяхна столица става гр. Учупа - в превод „трите сина“ (на Атила). По всяка вероятност това е днешният Галич. Градът е известен още от историята като „Златен град“. Намирал се в долното поречие на р. Днестър и полуостров Крим и е издигнат за престолнина от Ирник. Любопитно е, че името на града Учуп(а) твърде много наподобява на Учур, което веднага ни препраща към имената на древните българи - хуноните във Вавилон и техните царе Навуходносор I (Набу Кудури Учур I) и Навуходносор II (Набу Кудури Учур II).

В Средна Азия протичат важни необратими процеси. Възходът на хепталитите („белите хуни“) спира и започва разпадането на тяхната империя. За това спомагат и неколкочестните атаки след 560 г. от страна на тюрките и персийските Сасаниди. Значителна част от

населението се преселва към Каспийско море, а по-късно към Аралско море и Кавказ и участва във формирането на трите Българин -Стара Велика, Дунавска и Волжка. През 539 и 563 г. в Константинопол, в двора на императора, се появяват две дипломатически мисии, водени от владетелите на ермихионите (кермихионите, керамисионите), известни като „червени хуни“. За тях се знае, че са част от ефталитите, живели в Бактрия.

Начело на втората мисия през 563 г. стои Аскала (Аскал). За него се смята, че е баща на Кубрат. Името му Аскал е познато и е идентично с названието на важната крепост, която се строи в Куян Тау (Заешката планина или Киевската планина) още след смъртта на Улдин. По-късно тя ще носи името на брата на Кубрат Самбатос (Шамбат), наричан Кий. Аскал са се наричали и жреците на Тангра.

Този водач на древните българи воюва на страната на аварите срещу Византия. Интересното е, че Аскал не унищожил, а извел от Византия около 200 000 души от племето уличи, наследници на Улдин, сражаващи се на страната на ромеите и познати като федерати.

Бащата на Кубрат ги заселил по поречието на Днепър, свещена земя за древните българи. Всъщност уличите са далечни потомци на библейските Уц и Хул, чиито баща Арам е от коляното на най-големия син на Ной - Сем/Сим. Те са хурити (хулити), което още веднъж ни напомня за легендарния Авитохол (Авитохор).

През първите години на VII в. предците ни се намират в границите на Аварския каганат. Интересно е, че в „Именника“ не се споменава за бащата на Кубрат, а е посочен неговият вуйчо Органа - Гостун от рода Ерми. Под „Гостун“ трябва да разбираме вероятно титлата, ранга на този, който поема временно управлението от 603 до 605 г., докато престолонаследникът навърши пълнолетие. Има сведения, че Органа се отказал да стане владетел, защото е бил аскал (бояр) - жрец на Тангра, и е предложил да бъде избран Кубрат. В древнобългарския епос „Джагфар тарихы е записано: „Народът е свободен сам да избира своя управител, но не от средата на боярите (аскалите), които се назначават от бог Тангра ...“

Монограмите на Кубрат върху пръстените-печати от съкровището край с. Малая Перещепина в Украйна. Десният монограм е на Органа

След двегодишно управление в земите между р. Дунав и р. Ак (приток на Волга) и от престолнината Аскала (Киев) до Джалда (полуостров Крим) Органа е обвинен от кагана на аварите за главен виновник за поражението от Византия. Затова с част от

поданиците си той отива в полуостров Крим, където става предводител на наемниците (федератите), които се сражават на страната на Византия.

По това време неговият племенник Кубрат живее в територията между крепостта Аскала на р. Днепър и Харков на изток.

Византийските летописи отделят специално място на Органа и племенника му Коурт (Кубрат) и това е лесно обяснимо, като се има предвид, че и двамата приемат християнството.

Кубрат е третият велик владетел в „Именника“ (след митичния Авитохол и придобилия легендарен облик Ирник - син на Атила). Общото между тях е, че и тримата са основатели на държави на българите. За разлика от своите предшественици обаче, животът и делото на Кубрат са сравнително добре проучени. Едва ли е случайно, че името му Кубрат е близко до

Кибриат, което ни напомня за „огнените“ бриги, част от които обитават и Индия, и по-точно, откъдето се смята, че е родът на баща му Аскала.

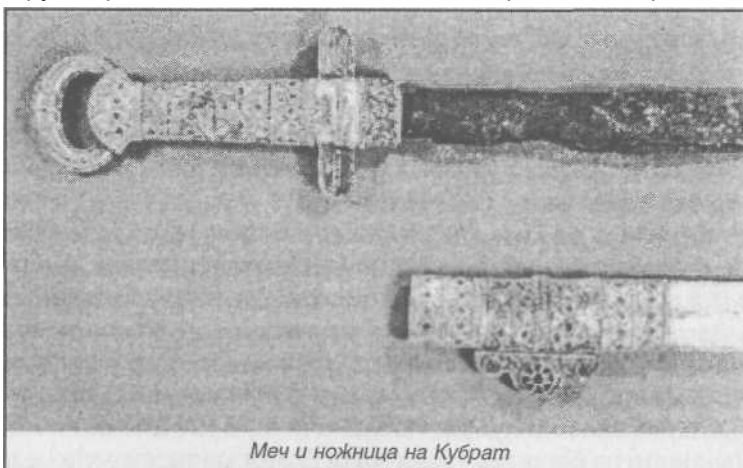
Роден през 587 г., той отрано е пратен в Константинопол, вероятно като заложенник (по времето на василевса Маврикий), където израства в императорския дворец. При този византийски император (582-602 г.) в Мизия и Малка Скития, както и в земята между Прилеп и Битоля продължава заселването на хуно-българи. През 602 г., когато Фока убива Маврикий, за да заеме мястото му, Кубрат напуска Византия. Към земите на ромеите той поглежда отново едва след възкачването на следващия василевс - Ираклий (610-641 г), с когото го свързва дълго приятелство.

За покръстването на Кубрат епископ Йоан от Никиу (Долен Египет) казва: „Това намерение е свързано с Кубрат, началник на хуните, племенник на Органа, който бил покръстен в града Константинопол и приет в християнската общност в детството (си) и отрасъл в императорския дворец. И между него и по-възрастния Ираклий преобладавала голяма симпатия и мир и след смъртта на Ираклий той проявил своята симпатия към синовете и съпругата му Мартина поради любезността, оказана му от него (Ираклий). И след като е бил покръстен с животворното кръщение, той надвил всички варвари езичници с благодетелта на своето кръщение...“

Известието е писано на гръцки и преведено на арабски. До нас то достига с помощта на проф. В. Златарски (превел го от френски) и публикувал на български в 1894 г.

В поредица от битки (620-630 г.) Кубрат участва със своите воители на страната на Византия. Ала най-важните битки предстоят. През 632 г. Кубрат е избран за самостоятелен владетел на оногурите. За кратко време (2-3 г.) той успява да разбие авари и тюрки и да обедини българските племена в Приазовието, като създава Стара Велика България.

По нареждане на Кубрат по-малкият му брат Шамбат овладява резиденцията на баща им - крепостта Аскел, разположена на днешните Киевски възвишения. Помагат му българи, алани и други сродни племена. По-късно той разбил и прогонил аварите отвъд Западна Панония и

Меч и ножница на Кубрат

създал държавата Дуло (Дулоба). Кубрат иска по-малкият му брат да се върне в Стара България, но Шамбат отказва и получава прозвището „Кий“ - „отделилият се“. Той стои начело на своята държава повече от три десетилетия. Негови най-опасни съперници са галските и германските племена. После обаче претърпява поражение от франките и се завръща при своя брат. Кубрат го прави управител на Аскел/Аскап. В негова чест крепостта се преименува на Шамбат, а градът започва да се

нарича Кий (Киев).

Още през 635 г. Кубрат е удостоен от ромейския император с титлата „патриций“.

Макар и да получава различни почести и титли и да е приет в лоното на християнството, Кубрат през целия си живот остава чужд на фалша, лицемерието и подлостта, така характерни за Константинопол. Като истински голям владетел той е разбирал, че авторитет се гради не само със силата на меча, а и с достойнствата на личността. За дълго време в земите на изградената огромна държава (територията между Дунав и Волга) старите племенни вражди са забравени. Установява се траен мир, строг порядък и ред. Кубрат умира през 665 г. и сякаш с него, след 60 години властване, си отива не само един човешки живот, а цяла епоха. Край днешния гр. Полтава (с. Малая Перешчепина - Украйна) му е устроено едно от най-богатите погребения по онова време. Само ковчегът, в който бил положен, е бил обкован с 600 златни плочки (5x5 см). Повечето от предметите, положени в гроба, са византийски по произход или стил и са скъпи дарове или военна плячка. От особено значение за нас са начертаните кръстчета от вътрешната страна на колана на владетеля, които вероятно са служили за предпазване от зли сили. А това показва, че макар и християнин, Кубрат е останал по душа езичник, който търси хармонията между човека и заобикалящата го природа.

И днес българските изследователи спорят за смъртта на Кубрат. Противопоставянето се състои в това, че едната група смята като дата на смъртта му 665 г., а другата посочва далечната 677 г. Интересното в случая е, че втората група се води от известния и уважаван наш изследовател П. Добрев, който първоначално е за 665 г, но по-късно отстоява тезата за 677 г, без нужните сериозни аргументи. Годината е важна за уточняването на един друг важен спор: „Кога започва царуването на Авитохол - през 153 или през 165 година?“

Един от доводите на П. Добрев за смъртта на Кубрат е, че неговите синове се разделят

според хрониките на Теофан и Анастасий Библиотекар „малко време след неговата“ смърт“. А това означава, че за 15 години техните следи се губят. Любопитно е, че след като се позовава на Теофан, Добрев изказва съмнение в неговото съобщение за смъртта на Кубрат: „...През годините на Константин, който управлявал на Запад, Кробат, господарят на казаната България и на котрагите, завършил живота си...“ Въз основа на този текст повечето изследователи предполагат, че става дума за Констанс II (641-668 г), докато П. Добрев говори за 677 г. Заслужава внимание и фактът, че Общобългарската фондация „Тангра“, чийто основен автор е този наш учен, в две свои важни издания: „Българите - атлас“ (2001 г.) и „Подбрани извори за Българската история“, т. I (2002 г.) сочи, че смъртта на Кубрат е настъпила през 665 г. Не бива да се отминава и още нещо много съществено. Ако Кубрат е починал едва през 677 г., то неговото име следва да свържем с Константин Погонат, който е император на Византия от 668 до 685 г. От хрониките знаем обаче, че не Кубрат, а Аспарух е свързан с този василевс и между тях по-късно е битката при Онгъла.

Аспарух – художник Д. Гюдженов

Но нека бъдем последователни и след създателя на Стара Велика България отдадем нужното и на следващия владетел, посочен в „Именника“. Това е Бат Баян- най-големият му син. Бат е титла на владетеля, която се дава на най-възрастния престолонаследник, издигнат за монарх. В летописа на българската държавност той е наречен Безмер.

С кончината на великия кхан - баща в земите на българите настъпват промени. Въпреки неговите завети племената да не воюват помежду си и да не се разделят, от 666 г. между двамата братя Бат Баян и Аспарух започва открито противопоставяне и враждебност, която довежда до многократни сблъсъци. Бат Баян се бил разположил между полуостров Крим и долното течение на днешен Южен Буг (Буг Идел), докато Аспарух (наричан също Исперих, Испор) владеел земите между Северен Кавказ и Кубанската долина. На страната на Аспарух застава неговият чичо Шамбат, поддържан от своите подвластни около Киев. За да запази властта си, най-големият син на Кубрат привлича отряди от тюркски произход, както и самият каган на хазарите (племе, сродно на българите, което произхожда от сливането на хуни и тюрки). Сраженията се водят с променлив

успех. Заради подкрепата, която му е оказана, Бат Баян е принуден да стане васал на хазарите.

Когато умира Шамбат, Аспарух е принуден да се оттегли на запад към Кашан (Кушан) - днешна Молдова, където започва да оформя своя онгъл между Дунав, Днепър и Черно море.

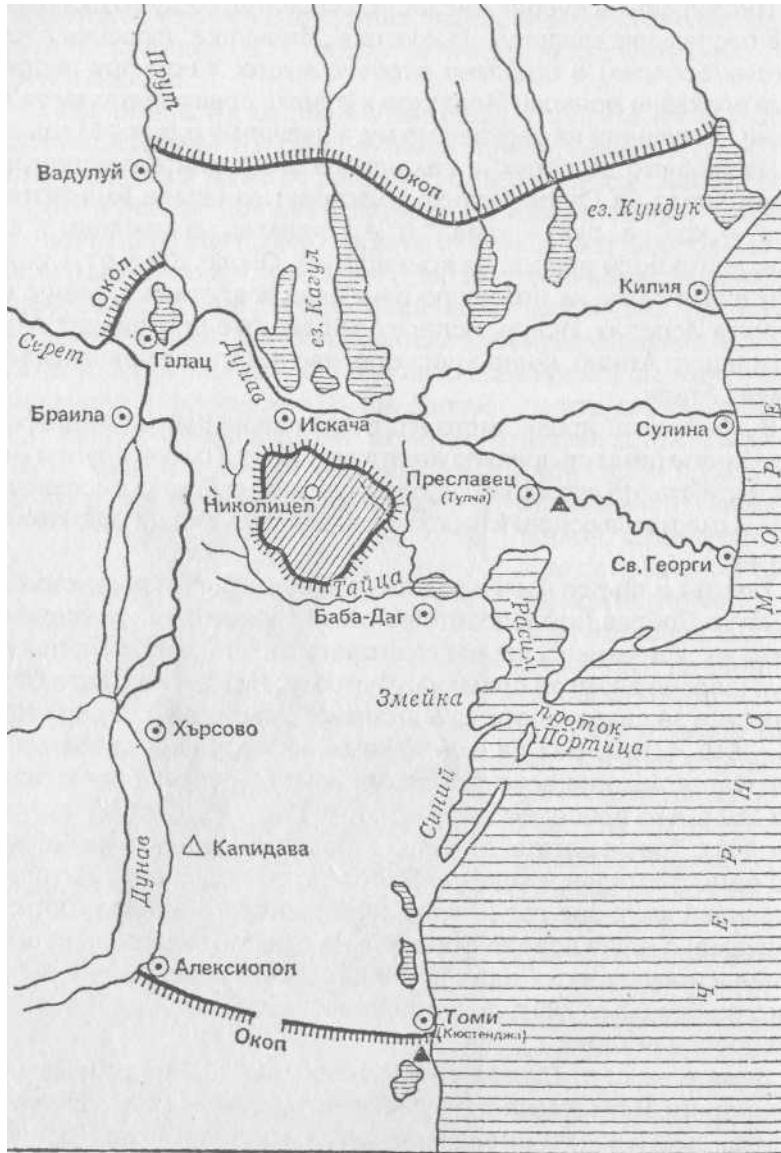
Между 675 и 679 г. Аспарух води военни действия срещу Византия главно чрез кратки набези чак до Одесос (Варна) и бързи отстъпления, и затова е споменаван в различни ромейски хроники

Третият син на Кубрат - Аспарух, основател на Дунавска България е последният владетел, на когото в „Именника“ (посочен е като Исперих/Есперих) е отделено особено място. Както при първите двама епохални монарси (Авитохол и Ирник), срещу името му са записани не годините на царуването му, а целият му живот - 61 години.

Названието „Аспарух“ на алански език (аланите участват във формирането на Стара Велика България) означава име-титла - „аспа“ - „кон“, а „рух“ - „глава“ (т. е. „главатар на конницата“ или „този, който води народа на конниците“). Около 200 г. от н. е. Аспарух е име-титла на втория по ранг след владетеля. Освен с названията Исперих, Испор, Аспарух е познат и с прозвището Атилкез (младият Атила), което красноречиво говори за връзката му с великия Атила.

В „Именника“ преди името на третия син на Кубрат е записано „Теги 5 князе (имат се предвид Авитохол, Ирник, Гостун, Коурти Безмер) царуваха 515 години от другата страна на Дунава с остригани глави. А след това дойде Исперих от тази страна на Дунава, както е и досега.“

Текстът е твърде ясен и все пак той беше тълкуван двусмислено. Петър Добрев

Укрепеният български лагер в местността Онгъл

(изследователят с най-големи заслуги за разчитането на „Именника“) определя втората година, посочена при Аспарух (верени алем) за преминаването му през Дунава, като 680 г., а годината за създаването на българската държава в Европа 165 г. (680 - 515 = 165), без да има никакви категорични сведения за това. Напротив, ние вече говорихме какво се случва през далечната 153 г. Ако прибавим към нея 515 г. (153 + 515 = 668), получаваме 668 г. Това е датата, от която започва царуването на Аспарух като самостоятелен владетел. Вероятно той през същата година преминава за първи път Дунава (при делтата ѝ в Мала Скития -Добруджа) с група доверени хора (а не с целия си народ) за опознаване и проучване на терена. Следва да отбележим, че и 668 г. е много по-близка от 680 г. до легендарния смисъл на целия текст на този древен летопис.

Земите на юг от Дунава са били непознати на Аспарух, но не и за българите. В тях тогава са живеели както славяни (наследници на скитите), така и известните ни вече федерати -наемници (наречани също хуно-българи), които неколкократно са заселвани там от самите василевси, за да

пазят границите на ромейската империя.

Заслужава внимание мнението на В. Златарски, според когото Аспарух се е заселил южно от делтата още по времето на ромейския император Констанс 11 (641-668 г), по всяка вероятност с негово съгласие, за да пази тила на Византия. Той отбелязва също, че набезите на българите в ромейски територии започват след като василевс става Константин IV Погонат (668-685 г.).

По онова време Византия води продължителна война с арабите, обсадили Константинопол. Аспарух търпеливо изчаквал изхода на двубоя, като е влизал в преговори с наследниците на федератите и със славяните и се е опитвал да ги привлече на своя страна. Намерението му е било очевидно - да отвоюва от византийците земите на юг от Дунава до билото на Хемус (Стара планина). Територия, която вече е била притежание на неговите предци - Атила и Ирник.

Не бива да се забравя и огромната по обем строителна работа, извършена от българите в Онгъла. Само на остров Певки те са заели 48,3 кв. км площ (два пъти повече от Плиска, предвидена за около 800 000 души), защитена със система от валове и втори вътрешен лагер. Окопите са били широки около 25 м и 15 м дълбоки. Изкопаната пръст са използвали за издигане на защитна преграда, непосредствено зад окопа, с трапецовидна форма с долна основа около 30 м, височина 10 м и горна или малка основа 8-10 м. Подобни валове има и на други места, като понякога дължината им достига 50 км.

Замисълът и изпълнението са нетипични за един номадски народ със слаборазвита материална и духовна култура. На това мнение е и Петър Добрев, но с твърдението си, че Аспарух минава делтата през 680 г. той забравя, че подобна подготовка би отнела не месеци, а години.

През 680 г. става решителната битка между войските на кхан Аспарух и византийския император Константин IV Погонат. Срещата е при Онгъла (защитено и укрепено място), изграден от българите близо до езерото Расим,

на юг от делтата на Истър (Дунав). На страната на Аспарух се бият анти и севери (сочени за славянски племена от групата на азианите), които по-късно участват в създаването на Българската държава. По всяка вероятност под севери трябва да се разбира древнобългарското племе себери. Ромеите са разбити и обърнати в бягство.

Великият замисъл на Аспарух е изпълнен. Подписан е мирен договор с Византия. Границите между двете държави е позната - билото на Хемус (Стара планина). Създадена е Дунавска България. Идват години на нейното утвърждаване, които до голяма степен зависят от далновидността и мъдростта на основателя и. Византия е в явна криза и дори не мисли за реванш. За лоялността на Аспарух към ромеите известният хронист Теофан Изповедник пише: „И до края на живота си той (императорът) не бил обезпокояван от враговете си.“ Най-важното през тези години за българския владетел са били не нови териториални завоевания, а укрепването на държавата и подготвянето на достоен негов заместник - задачи, изпълнени възможно най-успешно.

Смъртта застига Аспарух в бой с хазарите вероятно през 700 г. Престолонаследникът е отдавна известен - синът му Тервел, който е признат за съвладетел още в 694 г. Съвладетелството е стара източна традиция, позната и използвана от основателите на предишните древни български царства. Въпреки многобройните изследователи на „Именника“, пръв М. Москов успява да я забележи и отрази. Именно съвладетелството е един от сериозните проблеми, затрудняващи правилното тълкуване на този древен паметник на нашата държавност. При следващите владетели от рода Дуло (Тервел, Твирем и Севар) съвладетелството също е използвано.

Няколко думи за погребението и погребалните дарове, които съпровождат кхан Аспарух. Както своите велики предшественици Атила и Кубрат, той е погребан в свещената земя в поречието на р. Днепър, край селището Вознесенка в Украйна. Сред вещите, които свързваме с владетелското погребение, се откроява намереният сребърен орел (сокол). Дължината на орела е 21 см, височината 13,2 см, а тежестта -1,035 кг. На гърба на птицата ясно се забелязват 12 бабуни (изпъкнали точки), които вероятно са символ на 12-цикло-вия уникален древнобългарски календар. Краката на орела са омотани от змия. И докато птицата е

олицетворение на Горния свят, то очевидно змията е на Долния свят. Още едно напомняне, че кханът е посредникът между Небето и Земята. На гърдите на орела има надпис, който следва да се чете като „ЕСПОР“. Това е дума от ирански (тракийски) произход и означава „орел“, но заедно с това указва и името на владетеля Еспор/Испор/Аспарух. Проблемът идва от факта, че четенето трябва да стане от дясно на ляво и не е типично за гръцки или латински текстове. Но затова пък са намерени рунически надписи в Украйна, където четенето става именно по този начин - от дясно на ляво. По всичко личи, че става дума за традиция от дълбока древност, която предхожда византийската.

Интерес за нас представлява и още един надпис, открит върху крилото на сребърния орел. Очертават се ясно две букви „д“ и „о“. Третата е пострадала и не може ясно да се прочете. Има няколко предположения за надписа. Едни виждат в него „докс“ - византийска титла, подобна на княз. Други смятат, че може да се добави и четвърта буква „а“ - „докса“ - означава „чест“, „слава“, „сила“, „власт“.

Според мен не бива да се пренебрегва и възможността на крилото да е изписана думата „дохс“, не само поради честото преплитане между „к“ и „х“, а и защото думата се превежда като „свиня“. Със свинята започва и нашата стара Нова година (22 декември). Тя е свещено животно, неуязвимо за нечистите сили и духове, като заедно с това свинята е символ и на плодородието. „Дохс“ е названието и на дванадесетата година по 12-цикловия древнобългарски календар. Интересно е, че по старото летоброене 701 г. също е година на свинята. А това е датата, пряко свързана със смъртта или погребението на основателя на Дунавска България.

Загубата на Аспарух безспорно оставя голяма празнота в сърцата и умовете на поданиците му. Но тя твърде бързо е запълнена от сина му. Тервел ще остане в историята с три велики свои дела - извоюваната от него византийска титла „кесар“, сключване на първия търговски договор и победата му над арабите при Константинопол. И трите са свързани с Византия.

В първия случай става дума за решителната помощ на Тервел към Юстиниан II, за да може отново да си върне престола. През 706 г. за направената неоценима услуга, той е обявен за кесар - титла, която се е давала обикновено на братята на императора. У нас този значим факт е отбелязан с изсичането на надписи в скалите край Мадара, върху така наречения Мадарски конник. Изследователите още спорят дали това е дело на Тервел или е по-старо тракийско изображение.

Мирът с Византия траял само три години. Юстиниан забравил бързо сторената добрина и през 708 г. решава да нападне българите по суша и море. При Анхиало (Поморие) обаче войската на Тервел разбива византийците и те са принудени да се завърнат безславно.

По-късно новият император Теодосий, за да запази границите на империята, иска нов мирен договор. През 716 г. преговорите довеждат и до сключването на първия търговски договор. Българите вече имали възможност да продават стоките си в Константинопол -най-големият търговски център по онова време.

Третото дело е разгромната победа на Тервел над мюсюлманите в 718 г., с която той препречва по-нататъшния им път към Европа. За неговия подвиг се носят различни легенди и не случайно в продължение на 30-40 години за Тервел се пеели песни на възхвала, в които е наричан „освободителят на Европа“.

Синът на Аспарух си отива достойно от този свят след 21 г. властване. Това са годините от 700 до 721 г, без да се вземат предвид шестте години, в които той е съвладетел на своя велик баща. Подобен аналог срещаме и при първия голям владетел на Кушанската империя - Канишка, управлявал последните години заедно със сина си Васишка. Срокът на царуването на Васишка започва след смъртта на баща му през 153 г.

Поредният български владетел, дошъл на престола от династията Дуло, е Твирем. Срещу

Печат на Тервел

името му в „Именника“ стои цифрата 28 г. -твърде дълъг период, като имаме предвид, че той е избран за съвладетел на Тервел в шестия месец на 715 г. (годината му дван шехтем). За да открием как се получава цифрата 28, следва да разгледаме кога става съвладетел неговият наследник - Севар (последният от тази славна поредица владетели от

рода Дуло).

„Именник на българските кханове“ за Севар посочва: „15 години. Родът му Дуло. Годината му тох алтом.“ Това означава, че е станал съвладетел в дванадесетия месец на 721 г. От 715 г.

м. VI до 721 г. м. XII разликата е 6 години и 6 месеца (~ 7 години). Очевидно при определяне годините на властване на Твирем се е имало предвид, че той е обявен за престолонаследник още в 700 г., когато Тервел става владетел. От 700 до 715 г. са изминали 15 години. Към тях е нужно да прибавим 6 години и 6 месеца (когато е съвладетел). Получава се сбор от приблизително 22 години. Като към тях добавим още 6 години (време, когато Твирем е владетел, а Севар е съвладетел), стигаме до 727 г. Вероятно по това време Твирем завършва земните си дни. И така от 700 до 727 г. налице е разлика от ~ 28 години, както е и записано в „Именника“.

При Севар всичко е доста по-чисто и ясно. Вече говорихме, че става съвладетел в дванадесетия месец на 721 г. и управлява до четвъртия месец на 737 г. - шегор твирем (общо 15 години и 5 месеца или ~ 15 години). Тогава на власт идва Кормисош от рода Вокил и съвладетелството е премахнато.

От началото на „Именника“ - четвърти месец на 153 г. (диплом твирем) до въздигане на престола на Кормисош - четвърти месец на 737 г., са изминали точно 584 години (737 - 153 = 584).

Нека се опитаме да направим таблица (№ 1) за тази първа част от „Именника“ с имената на българските владетели от Авитохол до Севар, като отбележим някои характерни особености и стигнем до хронологията на тяхното царуване.

Таблица № 1

Записано в „Именник на българските кханове“ (годините са закръглени)	Година на възкачване на престола като владетел или съвладетел	Някои особености в „Именника“	Точен брой на годините и месеците на властване	Хронология на годините на царуване на владетелите
Авитохол - 30 г. Родът му Дуло	Диплом твирем - (153 г.м. IV)		300 г.	153-453 г. (300 г.)
Ирник-150 г. Родът му Дуло	Диплом твирем - (453 г, м. IV)		150 г.	453-603 г. (150 г.)
Гостун - 2 г. Родът му Ерми	Дохс твирем - (603 г., м. IV)	Има закръгляване 2 г. и 1 м. ~ 2 г.	2г. и 1 м.	603-605 г. (2 г. и 1 м.)
Коурт(Кубрат)-60 г. Родът му Дуло	Шегор вечерм - (605 г, м. V)	Кубрат е владетел от 605 г., когато става пълнолетен. За кхан е избран през 632 г.	60 г.	605-665 г. (60 г.)
Безмер (Бат Баян) Родът му Дуло - 3 г.	Шегор вечерм - (665 г, м. V)	Има закръгляване 2 г. и 8 м. ~ 3 г.	2 г. и 8 м.	665-668 г. (2 г. и 8 м.)
Исперих (Аспарух) -61 г.* Родът му Дуло	Верени алем (668 г, м. I)	Посочени са годините на неговия живот-61 г. (639-700 г.) Минава на юг от делтата на Дунав за първи път още през 668 г.	32 г.	668-700 г. (32 г.)
Тервел-21 г. Родът му Дуло	Теку читем -(694 г. м. III). Тогава Тервел е избран за съвладетел. Владетел от 700 г.	Има закръгляване 21 г. и 3 м. ~ 21 г.	21 г. и 3 м.	Съвладетел 694-700 г. Владетел 700-721г. (21 г. и 3 м.)
Твирем - 28 г.* Родът му Дуло	Дван шехтем -(715 г. м. VI). Тогава е избран за съвладетел. Владетел 721-727 г.	28 г. - има се предвид периодът 700-727 г., определен за престолонаследник - 700 г. Умира в края на 727 г.	6 г. и 6 м.	Определен за престолонаследник -700-715г. Съвладетел 715-721г. Владетел 721-727г. (6 г. и 6 м.)
Севар-15 г.* Родът му Дуло	Тох алтом - (721 г., м. XII). Тогава Севар е избран за съвладетел. Владетел -727-737г.	Има закръгляване 15 г. и 5м. ~ 15 г.	9 г. и 6 м.	Съвладетел 721-727г. Владетел 727-737г. (9 г. и 6 м.)
ОБЩО:			584 г.	153-737 г. (584 г.)

От Комирсош до Умор. Неотбелязаната 1850-годишнина на българската държавност В „Именника” - обратно от Азия към Европа

Със смъртта на Севар през 737 г. отново сякаш завършва цяла епоха в „Именника”. Царският род Дуло е свален насилствено от властта. Кризата в държавата е явна. Както отбелязва и Петър Добрев (в книгата си „Царственик на българското достолепие”), вместо спокойните дълги периоди на царуване, характерни за Дуло, в „Именника” започват да се редуват кратки и напрегнати възкачвания на престола, които завършват със смърт или сваляне от власт чрез преврат.

В началото на този тъмен за българите период стои фигурата на Комирсош. Той е даден в неблагоприятна светлина и от самите съставители на летописа, където срещу неговото име е записано: „...Този княз измени родът Дулов, сиреч вихтун.” Неприязънта към Комирсош е съдържана, но неприкрита. Вече говорихме за значението на „вихтун” - „роден от царски род”. Явна е тъгата по отминалия блясък и великолепието на династията Дуло.

Нека се опитаме да си спомним какви събития се разиграват в тази далечна епоха. След дългогодишна кръвопролитна война през 737 г. арабите успяват да покорят Хазария за период от почти 30 години. В завладените земи започва насилствено приемане на исляма. Като сходни на българите племена, част от хазарите (вероятно и българи, живеещи при тях, сродници и привърженици на Бат Баян) са потърсили убежище в България.

Друго важно събитие става през 741 г. На трона на византийските императори сяда могъщ владетел - Константин V Копроним, който до сетните си дни (775 г.) изпитва омраза към българите и подготвя серия от военни походи, за да заличи името на България от картата на Европа.

В последната година от царуването на Комирсош - 753 г., се навършват 600 години от създаването на „Именника на българските кханове” (153 г.). Обстановката в страната едва ли е предполагала подходящо отбелязване на тази дата. Още повече, че привържениците на славните традиции на Дуло са били преследвани. По всяка вероятност самите те (поддръжниците на Дуло) са смятали, че след толкова векове възход за този царски род последният владетел в летописа не трябва да бъде от друг род, изменил и дори воювал открито срещу старата слава на Дуловци. И така в „Именника” е включен още един цял цикъл от 12 години (според летоброенето на древните ни предци). Вероятно самите създатели на този летопис не са и абсолютизирали цифрата 600 г. от създаването му, след като сами са посочили връзката с древните българи-худони във Вавилон.

В края на 753 г. мястото на Комирсош е заето от следващия владетел от рода Вокил - Винех. На престола той успява да се задържи 7 години (до 760 г.). Във вътрешен план Винех поддържа линията, че славяните трябва да имат по-голямо участие във властта, с което си навлича гнева на повечето от боилите. Дори победата му над ромейските войски при прохода Берегава (760 г.) не е пречка Винех да бъде убит.

Новият хан - Телец (760-763 г.) от рода Угаин отрича напълно политиката на своя предшественик. Той ограничава до минимум достъпа на славянските князе до всички важни решения за управлението на държавата. И отговорът не закъснява. Повече от 200 хил. славяни напускат пределите на държавата. Вероятно това са наследници на уличите, познати като федерати, които два века преди това бащата на Кубрат извежда от Византия.

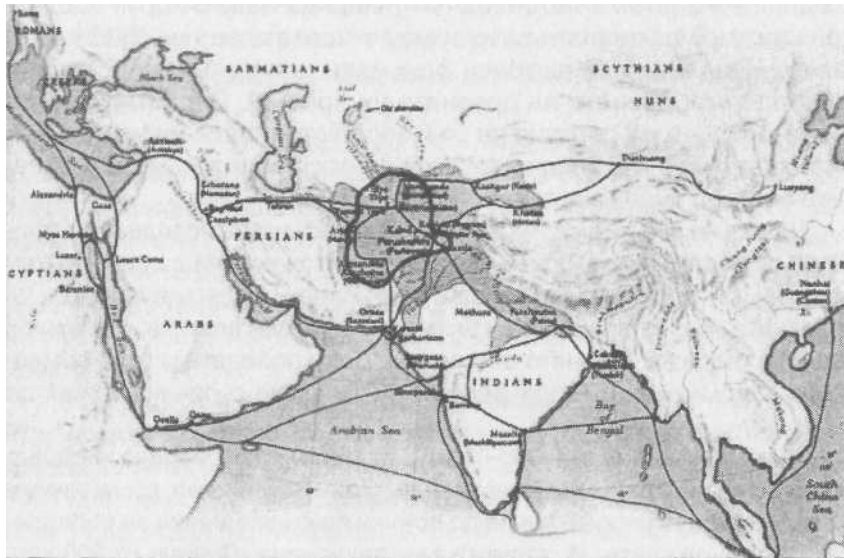
Има известен спор за смъртта на Телец. Едни сочат битката с византийците през лятото на 763 г. Според други той загива от ръката на недоволни от неговата политика.

В „Именника” името на следващия владетел на престола - Сабин, не фигурира, липсата му е открита от проф. Васил Златарски. Направено е изчисление за началото на управлението му - дванш алтом (763 г, м. XII).

По време на царуването му византийският император Копроним подготвя поредния си поход срещу България. За късмет на Сабин и българите флотата на ромеите потъва след буря край нашите брегове (м. VI - 764г.).

Вероятно поради предателство и бягство във Византия името на Сабин остава извън древнобългарския летопис.

Владетелството се поема от един удобен за ромеите кхан - Умор от рода Вокил. До него в „Именника” стои скромната цифра от 40 дни.

Карта на Кушанската империя и важните търговски пътища, които преминават през нея

Сигурно авторите са имали предвид срока от началото на управлението му (765 г., м. II) до 765 г., м. IV, когато се навършват 612 години от създаването на „Именника“ (при съединяване на Джунгария към Кушанската империя в 153 г.).

Умор явно е останал владетел и след 765 г., м. IV (диплом твирем), което личи от византийски хроники, споменаващи, че през лятото на 766 г. ромейският император подготвял поход в помощ на Умор за

утвърждаването му на ханския престол.

Очевидно е, че „Именник на българските кханове“ като летопис е замислен да бъде завършен през м. IV на 765 г. Тази бележита дата - началото на четвъртия месец започва на 22 март (според българското летоброене Новата година е на 22 декември) и е необходимо колкото е възможно по-скоро тя да намери своето място в Националния ни празничен календар като Ден на Българската държава.

Нека направим за улеснение нова обобщаваща таблица (№ 2) с данните за българските владетели от Комирсош до Умор (от 737, м. IV до 765 г., м. IV).

Таблица № 2

Записано в „Именник на българските кханове“ (годините са закръглени)	Година на възкачване на престола като владетел	Някои особености	Точен брой на годините и месеците на властване	Хронология на годините на царуване на владетелите
Кормисош -17г. Родът му Вокил	Шегор твирем (737 г. м. IV)	Има закръгление 16г. и 9м. ~ 17 г.	16 г. и 9м.	737-753 г. (16 г. и 9 м.)
Винех - 7 г. Родът му Вокил	Именшегор алем (754 г. м. I)	Има закръгление 6г. и 11 м. ~ 7г.	6 г. и 11 м.	754-760 г. (6г.и 11 м.)
Телец - 3 г. Родът му	Сомор алтем (760)		3 г.	760-763 г. (3 г.)
Сабин* -1*г. Родът му Вокил. Името му не е записано в „Именника“, както и срокът му на властване	Дванш алтом* (763 г. м. XII) според В. Златарски	Има закръгление* 1г. и 3м.~ 1г. Името на Сабин е заличено от „Именника“	1 г. и 3 м.	763-765 г. (1 г. и 3 м.)
Умор - 40 дни* Родът му Вокил	Диплом тутом (765 г. м. II)	40 дни ~ 1 м. Властването на Умор след 765 г. м. IV (диплом твирем) продължава	40 дни ~1 м. Има се предвид само записаното в „Именник на българските кханове“	765-765 г. (1 м.) Има се предвид само „Именник на българските кханове“
ОБЩО:			28 г.	737-765 г. (28 г.)

Очевидно е, че „Именникът“ отразява събития, станали не само в Европа. Така трябва да го разглеждаме и ние, ако искаме да вникнем в същността му.

Тези, които поддържат тезата, че „Именникът“ е създаден през 165 г., отричат или пренебрегват следните по-важни моменти от историята:

- летописът е неразделна част от Четвърта книга на Царете, където често се говори и за Вавилон;
- събитията през 153 г. - присъединяването на Джунгария към Кушанската империя и последвалото движение на хуните към Европа;
- връзките на хуните с древните българи. Възможно ли е Ирник да е част от българската държавност, а Атила - неговият баща - не?
- съвладетелството - важна традиция при кушани, хуни и българи;
- смъртта на Кубрат през 665 г.

- Аспарух минава не с народа си, а с малка група верни хора делтата на р. Дунав още през 668 г, когато става и кхан на българите. При Онгъла се извършват огромни строителни дейности;

- еднаквите гербове на Кушанската империя, Стара Велика България, Волжка България и Дунавска България.

На всички тях вече дадохме ясен и категоричен отговор.

Навярно грешката на изследователите, които поддържат становището, че събитията в „Именника“ започват през 165 г., идва оттам, защото се опитват да говорят за държава на българите само в Европа. Те лесно и бързо отхвърлят фактите, че всъщност това е едно завръщане към Балканите след Потопа в Черно море (5700-5600 г. пр. н. е.) и историята на древните българи, наричани хурити, в Европа и Азия (Близкия и Далечния изток, Мала и Средна Азия) е едно цяло и не може да бъде разделяна.

„Именник на българските кханове“ е оригинален, самобитен летопис на българската държавност, неразривно свързан с древната ни история, чиято стойност едва сега започваме да оценяваме. Несъмнено той е свидетелство за здрава културно-историческа народна традиция. Налице е приемственост и единство между другите държави на древните българи (Вавилония, Кушанска империя, Хунска империя, Стара Велика България, Волжка България и Дунавска България).

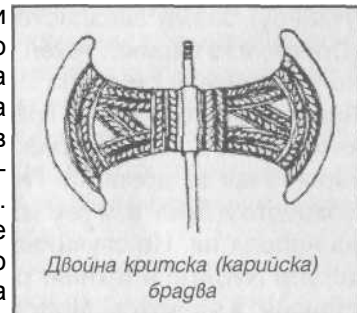
През 2003 г. беше пропуснато едно важно честване, с което нито една държава в света не може да се похвали. За съжаление конюнктурни съображения отново надделяха и паметта на праотците и предците ни беше погазена. А известно е, че всеки уважаващ себе си народ трябва да познава своето минало, за да черпи в трудни моменти сила и вдъхновение и да върви напред, защото без минало всяка нация е като дърво без корен.

Предстои ли ни среща с лабиринта?

Пътят на българите

Започнахме с Лабиринта и в тази последна глава отново ще се върнем към него. Магията на този важен символ на тайнството от дълбока древност вълнува хората по цялата планета. Споменахме, че неговата най-важна част е средата, центърът и досегът с него води до смърт и ново раждане, или вечен живот.

За да се опитаме да разтълкуваме значението на Лабиринта и посланията му, вероятно трябва да тръгнем от неговото наименование. Вече отбелязахме, че думата „лабиринт“ произлиза от „лабрюс“, която на карийски език (карите са праотците на траките) означава „двойна брадва“. С други думи, попаднеш ли в Лабиринта, няма лесно измъкване. Опасността е навсякъде - затова не можеш да продължиш напред, нито да се върнеш назад. Познати са различни форми на Лабиринт, но щом първообразът е двойна брадва, нека разгледаме преди всичко нейното изображение. Ако отстраним дръжката, ще получим два триъгълника, които са обърнати с върховете си един към друг.

Любопитно е, че същото изображение представлява и пясъчният часовник, който е символ на времето, но триъгълниците лежат не в хоризонтална, а във вертикална равнина. Това означава, че не само формата, но и разположението на триъгълниците има важно значение.

Очевидно става въпрос за особено подреждане на небесните тела. Знаем, че тяхното движение и ред са оказвали важно, понякога съдбовно значение за развитието на живота на Земята. Затова и хилядолетия наред жреците във всички известни цивилизации като шумерска, египетска, вавилонска, индийска и др. са следели и отбелязвали в своите дневници промените, които настъпвали на небесната карта.

Графично и пирамидата се изобразява с триъгълник. На върха ѝ се полагал специален свещен коничен камък Бен-бен. Наричали камъка Зевс Бетилос, което според историците означавало, че произходът му е метеоритен и има извънземен характер. Местното население вярвало, че този камък е хвърлен на земята от Кронос/ Хронос - богът на времето.

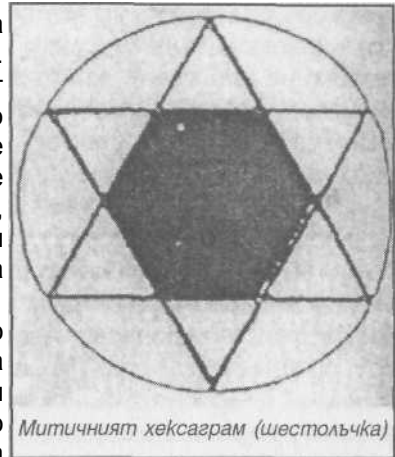
Триъгълниците всъщност се явяват аналог на пирамидите, които символизират Вселената. Смята се, че човешкото тяло също е своеобразна пирамида, която с върха си докосва измеренията на божественото, а то от своя страна пронизва отгоре тялото на човека и го свързва със земята.

В египетската митология Хор се смята за един от основните богове. Самото му название ни кара да свържем неговото име с естествения център на нашата Вселена - хората. Още повече, че другото име на Хор е Нибиру. В древния шумеро-вавилонски епос за сътворението „Енума Елиш“ се казва, че Нибиру определя началото и бъдещето и човечеството трябва да се прекланя пред тази звезда. Хор (Нибиру) заема звездното небе между Изиди (Сириус) и Озирис (Орион) и го наричат техен син. Той се рисува като сокол и е символ на Небесния бог и вечната духовна безкрайна енергия. Слънцето и Луната са неговите очи. Графично Хор може да се

изобрази със знака ипсилон Υ - птица с разперени криле. Както знаем, това е характерен знак за древните българи, които също като Хор обединяват Слънцето и Луната, и техните поклонници са двете основни съставки на народа ни. Не случайно българите наричат себе си хора. Те са хорити (хурити) и техният родоначалник в „Именник на българските кханове“ е Авитохол (Авитохор), чието име означава „праотецът Хор“.

На небето Хор (Нибиру), като средата на два триъгълника, разположени във вертикална равнина и наложени един върху друг, може да се забележи от средата на декември до началото на януари. Върхът на това събитие на практика е 21-22 декември по време на зимното слънцестоене, смятано за начало на древнобългарската Нова година. Звездата се забелязва в полунощ в средата на познатия ни вече Зимен шестоъгълник.

Древните мистици са се стремили да излязат от това пространство, приличащо на шестоъгълна корона или врата. Според тях: „Короната олицетворява духа, който струи от материята.“ Споменахме, че те са носили името „наби“ (близо до Нибиру) и за тяхна родина се смята земята на фригите (бригите) в Мала Азия. Тези древни българи са били велики не само със своите знания и умения, но и преди всичко с вярата си, че могат да се преборят с безкрайния цикъл от смърт и прераждане на Земята (сансара) и осигурят по-висша форма за съществуване на хората.

Това навярно е било възможно, ако човек се докосне до средата на Лабиринта, тази най-важна и съществена негова част. Но защо толкова много се говори за Лабиринта? Дали защото човешкият живот и развитието на обществото графично могат да се изобразят със спирала, често срещана форма на Лабиринта? У човека тя може да се разглежда в две посоки - навътре към себе си и навън към заобикалящия го свят. Първи откриват тази закономерност отново фригите. Свидетелство за това е както тяхната характерна шапка и шлем, така и стилът им в архитектурата, който е известен като йонийски.

Но защо наред с този вечен стремеж към средата на Лабиринта има и страх? Не означава ли той още нещо, което е преживяно, и то не от отделни хора, а от цялото човечество. Възможно ли е това и какво е то - Космическа катастрофа, Потоп?

Нека отново се върнем към това, с което започнахме. „Лабиринт“ означава „двойна брадва“. Но кога можем да видим тази форма на карийската брадва и как се получава тя? Възможно ли е такава конфигурация да се получи в небето?

И древните египтяни, и маите (наричани „египтяните на новото време“) твърдят, че тази фатална дата е 2012 г. по време на зимното слънцестоене (21 .XII.). Многократно съм го отбелязвал, но нека го кажа още веднъж - в основата на техните постижения лежат огромните знания и умения на трако-кимерийците, двете основни съставки на нашия народ. В началото казахме, че именно те, като наследници на високоразвитата цивилизация на Атлантида, разгръщат на Балканите, в древните български и съседни на тях земи своята богата материална и духовна култура. Потопът в Черно море (5700-5600 г. пр. н. е.) ги принуждава да търсят нови територии за заселване. Започва тяхното преселение в различни посоки - на север към Балтийско море, към Азия, към Месопотамия и Египет. В поречието на Нил край фаюмския оазис през V хил. пр. н. е. те започват грандиозния строеж на Лабиринта, който да съхрани техните знания за следващите поколения. Издигат и пирамидите в Гиза не само като модел на Вселената, но и като своеобразен часовник на времето. Техни строители са древните българи - агачирите, наричани „хора на дърветата“.

По-късно част от тях ще се преселят в Америка и от Азия, и от Африка. Открити писмени документи сочат, че пророкът на маите -божественият Кетцалкоатъл (Кукулкан) е дошъл с

флотилия кораби от Египет около 3000 г. пр. н. е. Той бил бял човек с брада, светла коса и сини очи. Донесъл на местните хора много знания, мъдри закони и основал царство. Точно като „брадати хора“, „знаещи“, „просветени“ („ведяхари“) били известни древните българи сред старите азиатски народи. Не случайно множество богове в Северна, Средна и Южна Америка носят титлата, характерна за българската държавност-кан (кхан) или кон: Кукул Кан, Бочи Кан, Мохи Кан, Вотан Кан, Кон Тики и др. Това е владетелска титла при кимерийците, познати по-късно като мизи и скити, нарекли себе си българи. Думите „кими“ и „кан“ са често срещани сред маите, чието название вероятно идва от „маис“ („миси“, „мизи“) и в превод означава „земя на звездите“. Маите също строят пирамиди и обсерватории (подобно на древните египтяни), за да наблюдават звездите. Те също са „хора на

дърветата". За майте дървото е живо същество, което носи мъдростта на поколенията и вселената. Говорят за „дух на дървото“, който наричат Хунаб Ку - Великият дух. А той същевременно е и „духът на човека“. Названието Хунаб („могъщият наб“) много напомня за мистиците при фригите, познати като „наби“. Важно е да се каже, че при майте с думата „бен“ се назовава небесен странник, така се нарича (Бен-бен), както знаем, камъкът, който се е слагал на върха на пирамидите и се е смятало, че има извънземен произход. За древните връзки между египтяни и май красноречиво говори и находката на българката Светла Балабанова, специалист от Института по съдебна медицина в Улм (Германия). При изследване на египетска мумия тя открива значителни количества кокаин. А известно е, че коката расте само в Америка.

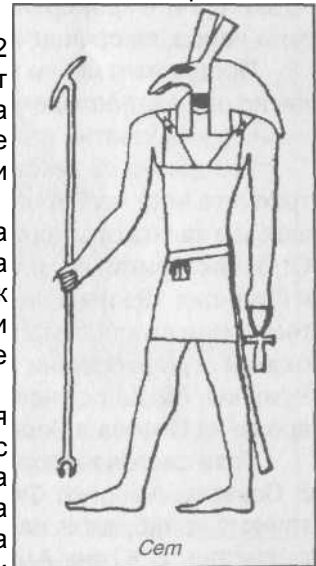
И така, за какво друго говорят древните египтяни и техните наследници майте? В центъра на тяхното внимание е прецесията, както и някои небесни тела като Слънцето, съзвездие Орион, планетата Венера, звездният куп Плеядите и др.

В „Книга на мъртвите“ египтяните описват небесните явления, които довеждат до потъването на Атлантида. Там се споменава също, че Земята обръща движението си около оста си. Има сведения, че се е изместило магнитното поле на Слънцето и виновник за това се сочи съзвездие Орион, което в миналото се е смятало като място, обитавано от човешките души. Не са малко привържениците на тезата, че построените пирамиди в Гиза, които са своеобразен земен аналог на звезди от съзвездие Орион, са важно предупреждение за някакъв огромен катаклизъм. Предупреждението означава, че той може да се повтори отново, т. е. става дума за циклично явление.

Случайно ли майте говорят за катаклизъм на 21-22 декември 2012 г.? Едва ли, защото те умеят с поразителна точност да определят орбитите на планетите и движението на небесните тела. Тогава, на тази дата се очаква Венера да се скрие на запад и от изток да изгрее звездният куп Плеяди. Когато Слънцето залезе, Орион ще засияе и така ще започне нов прецесионен цикъл.

Проведените наблюдения и изследвания говорят, че следва да видим нещо различно и това ще се дължи на обратното въртене на Земята. Венера пак ще се появи, но от другата страна (при новия изток и стария запад). Планетата е смятана от майте за близък на Земята и символизира мъжкото начало. Много от фасадите на техните пирамиди са ориентирани към Слънцето и Венера.

Плеядите и Орион ще изгреят по-късно откъм страната на новия запад. Интересно е, че Плеядите са били винаги във важна връзка с равноденствията и слънцестоенията. При зимното слънцестоене те са видими още с настъпване на тъмнината. Този звезден куп се асоциира със Сет, който убива брат си Озирис (Орион). Сет е също символ на световния хаос. Двамата братя се борят за короната на Египет и затова противостоят на звездното небе. През 2012 г. Орион и Слънцето ще бъдат противопоставени на Плеядите и Венера.

Според майте тогава Слънцето ще размени магнитните си полюси и ще се освободи огромно количество енергия с чудовищна сила. Земната атмосфера ще бъде без своята магнитна защита, ще стане обръщане на магнитното ядро, което се намира във вътрешността на нашата планета и тя ще започне да се върти в обратна посока. Предполага се, че в резултат на това външната кора на Земята ще се откъсне и ще започват огромни земни трусове, размествания на пластове, избухване на вулкани. На места повърхността ще пропадне, на други ще се издига.

Следи от подобен катаклизъм могат да се открият и днес. Още Дарвин открил в подножието на Андите, на територията на Чили морски миди на височина 400 метра, които още не били ерозирани. А пътешественикът Александър фон Хумболт (1769-1859 г.) установил, че характерните крайбрежни скали на Кордилерите, маркиращи бреговата ивица, се срещат на удивителна височина от 3000 метра.

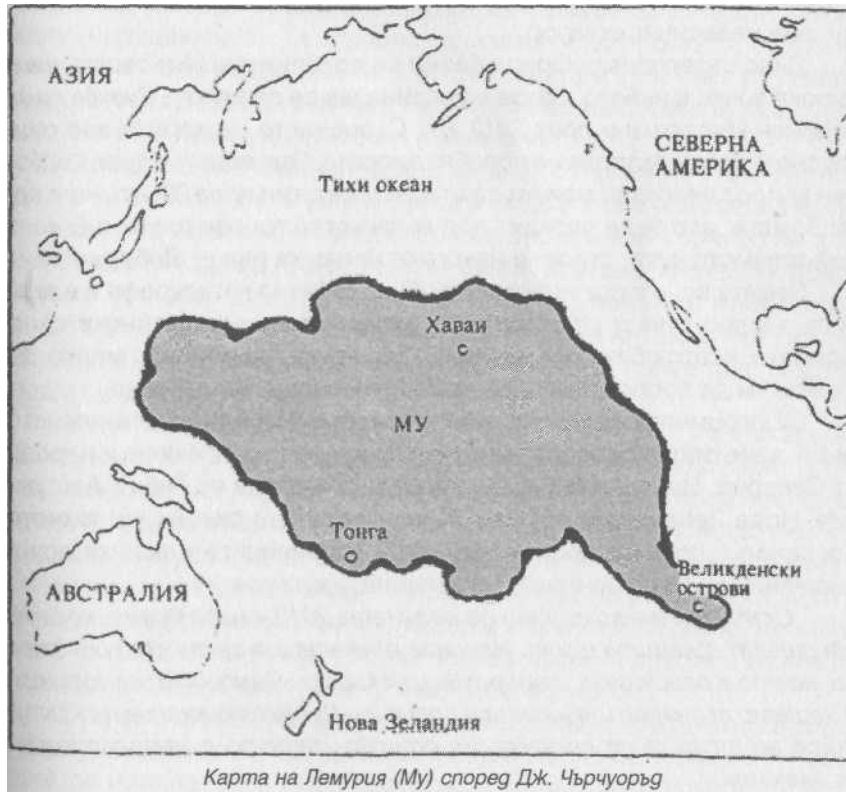
Предполага се, че натрупаните инерционни сили няма да могат лесно да бъдат овладени и от океаните към брега ще тръгнат огромни вълни с невероятни размери.

Интересни са някои предсказания за това, което ни очаква. Централната част на Европа (от Средиземно море до Балтийско море) ще бъде залята от вода вследствие на пропадане на земните пластове. От Великобритания ще останат малки острови, подобна съдба очаква и Франция. Ще изчезне също около 1/3 от Испания, както и значими територии в западната и южна част на Португалия. Под водата ще се окажат и крайбрежни селища и плажове в земите на България и Румъния. Всъщност нека напомним, че това вече се е случвало - по време на Потопа в Черно море.

Този световен катаклизъм ще засегне и останалите континенти. В Северна Америка Флорида ще бъде потопена наполовина, а източното крайбрежие на САЩ ще стане остров.

Аляска ще се съедини с Чукотка. В Южна Америка вътрешни морета ще покрият големи пространства от суша. Азия също ще загуби немалка част от сушата си от Берингово море до Филипините. Африка ще се раздели на три части от огромна водна площ. Платото в Гиза ще потъне заедно с пирамидите и Сфинкса. Коритото на р. Нил значително ще се разшири. Най-благоприятен ще се окаже катаклизъмът за Австралия, пустините му ще се превърнат в плодородни земи. Ще се появи и голямо вътрешно море. Смята се, че в резултат на висока сеизмична активност ледената Антарктида ще се отърси от своята покривка и ще стане обитаема.

Стигаме и до най-любопитната част в предсказанието, легендарната Атлантида отново ще

изплува от дълбините на Атлантическия океан. А в Тихи океан, срещу Западното крайбрежие на Северна Америка, ще се появи митичният континент Лемурия.

Нека времето бъде съдник на тези пророчества и техния мащаб. И все пак не може да бъде отминат с безразличие фактът, че двуполусното поле в последно време рязко е намаляло, а това е важен предвестник за смяна на полюсите. Необичайни са и природните бедствия през последните две години - първо наводненията през 2002 г., а по-късно големите засушавания и магнитните бури през 2003 г.

Проведените изследвания и получените данни говорят, че през декември 2012 г. Орион, Венера и др. небесни тела ще заемат важни позиции. Подобна конфигурация е станала при потъването на Атлантида. Тогава Орион е в най-високата си точка. Това е единственото съзвездие, което може да бъде ориентир и в Южното, и в Северното полукуълбо. Той се явява своеобразен господар на небесния зодиак и графично може да се оприличи на двойна брадва, през чиято среда минава небесният екватор.

Днес съзвездието Орион бавно се приближава към своята най-висока точка в небето. Затова мнозина ще се запитат: „Очаква ли се огромен катаклизъм през 2012 г.?" Съзнанието на хората все още трудно може да възприеме подобна заплаха. Отговорът на този съдбовен въпрос вероятно можем да открием не само през 2012 г., но и тук на Земята, ако бъде разкрит под множество тонове пясък в Египет най-голямото чудо, строено някога от човешка ръка - Лабиринтът.

Земята вече е преживяла подобна глобална катастрофа и е оцеляла заедно с част от хората, от растителния и животински свят. Времето, което обаче остава до 2012 г., наистина е твърде малко, за да можем да посрещнем подготвени тези мащабни събития.

За огромните промени, които предстоят пред нашата планета Земя, вече открито говорят множество индиански племена и народи от Северна, Централна и Южна Америка, народи от Тибет, Австралия, Нова Зеландия и Африка. И всички те са удивени, че тяхното послание е почти непознато за нас - европейците и всички други държави, които са по-близо до западната култура:

„Остават малко години до годината 2012, онова време, когато свършват големите цикли. Нашата планета ще се очисти от всичко, което я разрушава, замърсява и изхабява. Само

няколко години и в нашето съзнание ще настъпи промяна. Древното знание на културите на този свят се завръща отново, защото е мъдростта на Вселената.

Всичко, което причинява щети на хората и на Земята, няма да може да устои. Затова сега е дошло времето на очистване. Хората ще осъзнаят в какви трудни времена живеят и че остават само още малко години. Трябва да се обединим и да преследваме една и съща цел. Само така можем да предотвратим катастрофалността на настъпващото време. От нас зависи как ще преминем тези промени. При това не е важно как го правим, важно е само да се съберем отново и да го направим заедно с огромна духовна сила. От нас зависи какво ще бъде идващото време. От нас зависи предстоящите промени да не ни унищожат. За нашия ум това звучи почти напълно невъзможно. Но това е знанието на сърцето, което сега придобива значение."

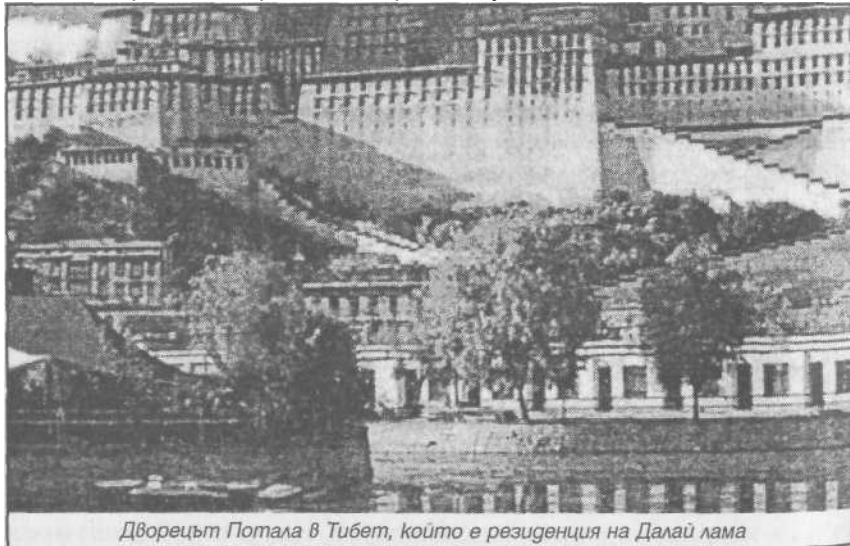
Това са мъдри, проникновени и изстрадани слова на хора от различни краища на Земята, които дълго време са мачкани, потискани и подценявани. Те отдавна са стигнали до простата, но важна мисъл, че човечеството е част от Вселената и тя е част от самите нас, затова трябва да живеем, като търсим и се борим за постигане на това така нужно равновесие и хармония.

Българите сме странен народ, изтъкан от противоречия. Територията ни винаги е била важна врата между Изтока и Запада. Имаме славно, но забравено и непопуляризирано минало, горчиво настояще и неясно бъдеще. В древността българите са били велики преди всичко със своя дух. Печелили сме множество битки и нито едно наше бойно знаме не е пленено от противника ни. Но сме и губили, изпадали сме в тежко, безпаметно състояние. И това е така, защото врагът е в самите нас.

Няма по-ярка, самобитна и оригинална личност от българина. Доказали сме го с най-високи постижения във всички сфери на обществения живот. Това е така, защото наистина сме сред най-древните народи на Земята. Ние сме тези, които полагат основите на човешката култура и цивилизация. Природата ни е дарила да носим в себе си един неповторим свят и усет за ритъм, багри, артистичност и хармония. Българинът е великолепен изпълнител, виртуоз, но обикновено той е солист, той трудно подава ръка на другия в името на общата цел, защото е преди всичко индивидуалист.

Стигаме дотам, че често отричаме своето, родното и пропагандираме чуждото, без да имаме и най-малко основание. А понякога се изправяме и пред парадокса, че чуждото всъщност носи български корени. И понеже по-лесно приемаме казаното от други за нас, нека чуем тяхното мнение. Днес италианският премиер Силвио Берлускони не крие, че Рим е създаден от траки, които са преселници от Троя. Унгарците с гордост заявяват, че тяхната прародина е Волжка България (днешен Татарстан и други съседни земи). Бившият френски президент Франсоа Митеран твърдеше, че „българският народ е един от създателите на цивилизацията на нашата планета". Норман Дейвис - американски професор и историк, в книгата си „История на Европа" казва, че корените на европейската култура трябва да се търсят в България, великият духовен водач Далай лама посочи България като един от трите биоенергийни центрове на Вселената. В тази посока са и наблюденията на американския компютърен специалист Нам Чжун Паик. Според него превес в общественото развитие има тази страна, която владее световната енергия. Англия е била водеща сила, когато е използвана въглищната енергия, а САЩ - сега, защото владее атомната енергия. Американецът предрича бъдещ век, когато най-важна ще бъде психическата енергия. Той предполага, че това ще стане през XXII в. и България ще бъде велика сила, защото разполага с най-значителен потенциал от тази енергия.

Безспорно българите са хора на духа. За съжаление техният дух в този момент е скрит в

тъмен ъгъл и чака по-добри времена. Напоследък мнозина наши сънародници казват, че обичат Родината си, но мразят държавата. Обикновено това са млади хора, пълни с енергия, които искат да се реализират в живота. Не след дълго те вече са заминали в чужбина, за да опитат късмета си. Българинът е гражданин на света. Той може бързо да се приспособява в различни краища на планетата,

въпреки че тъгата по родния край остава завинаги. И това е така, защото родната земя и среда

са му дали уникални знания и умения, оформили са го като човек. Българинът обаче е нетърпелив и бърза да се докаже. Щом не може в Родината, тръгва на гурбет за чужбина. Но тогава кой остава в България? На нея не ѝ ли трябва млади ерудирани хора, знаещи и можещи? Не е ли време да спрем с този наш български индивидуализъм и да обединим усилия в името на България?

Откъде трябва да започнем? Отвътре или отвън? Една от най-консервативните в света институции - Римокатолическата църква ни даде пример. Нейният глава- папа Йоан Павел II призна, че всички религии по света трябва да бъдат равнопоставени.

Какво общо има това с българите ли? Още от стародавното минало българите често са били на кръстопът на кого да служат: на Тангра, на Йехова, на Буда, на Христос, на Мохамед? И това е така, защото именно те са в основата на всички религии. Темата е обширна и заслужава специално внимание, но тя не е обект на тази книга. Говоря за религиите, защото трябва да се спре с разиграваната етническа карта у нас и противопоставянето на българи срещу българи, само за това, че изповядват друга религия - християнска или мюсюлманска. Следва най-накрая да признаем и своите братя, потомци на българите от Волжка България, които днес наричат татари, чуваша и др., и да подкрепим усилията им в завръщането им към голямата българска общност.

Българи има не само у нас, много повече са те по света. Дошло е времето да се обединим и да възкръсне прословутият български дух, който може да сътвори чудеса. Дължим го пред паметта и величието на древните ни праотци и предци.

Библиография

- Аладжов, Ж. Паметници на българското езичество. София, 1999.
- Алексиев-Хофарт, Ал. Изгубените кодове на древните българи. София, 2001.
- Ангелов, Д. Образуване на българската народност. София, 1971.
- Аполодор. Митологична библиотека. София, 1990.
- Багот, А. Тайните на келтите. София, 2000.
- Байер, Р. Савската царица. София, 2002.
- Байер, Р. Цар Соломон. София, 2001.
- Балк, Б. Веда Балхара. Смолян, 2001.
- Батаклиев, Г. Антична митология - справочник. София, 1985.
- Бейджъит, М., Р. Лий. Ръкописите от Мъртво море. София, 1996.
- Бернек, Л. Загадките на световната история. София, 1996.
- Бешевлиев, В. Първобългарите, София, 1984.
- Богданов, Ив. Именник на българските ханове. София, 1988.
- Божков-Тетевянин, Хр. Българите от древен Памир до Балканите в Европа. София, 2000.
- Ботева-Боянова, Д. Проблеми на тракийската история и култура. София, 2000.
- Българи и арменци заедно през вековете. София, 2001.
- Българите - атлас. София, 2001.
- България в световната история и цивилизации - дух и култура (сб. с доклади от Международна научна конференция - Варна'2001). Варна, 2002.
- България и световната история. Велико Търново, 1998.
- Велев, Г. Българският народен календар-основи и същност. София, 2000.
- Венедиков, Ив. Раждането на боговете. София, 1992.
- Венедикова, К. Българи, арменци и караманци в средновековна Мала Азия. София, 2003.
- Венедикова, К. Българите в Мала Азия. София, 1998.
- Виктор, Р. Бог и Боговете са били хора. София, 1982.
- Вимер, М. Маите-тайни и предсказания, София, 2001.
- Вълчев, И. Календар и хронология. София, 1994.
- ГИБИ -т. 2-3. София, 1958-1960.
- Голийски, П. Зиези, от които са Българите. София, 2003.
- Горбовски, Ал. Загадки на най-старата история. София, 1979.
- Гочев, Н. Античният херметизъм. София, 1999.
- Гочева, Зл. Завещано от траките. София, 1987.
- Грийн, М. Дж. Келтски митове. Велико Търново, 1997.
- Григориев, Вл. Митовите по света. София, 1998.
- Гумилев, Л. Хунну. Срединна Азия в Древние времена. Москва, 1960.
- Детев, Й., П.Детев. Тракийската Атлантида-прародината на траките. Книга първа. София, 2002.
- Детев, Й., П. Детев. Тракийската Атлантида - хората. Книга втора. София, 2003.
- Джагфар тариху. Сост. Бахши Иман, т. 1. Оренбург, 1993.
- Джерил, П., Дж. Ратинкс. Пророчеството Орион. София, 2003.
- Димитров, М. П. Древната българска цивилизация. София, 2000.
- Добрев, П. Българските огнища на цивилизация на картата на Евразия. София, 1998.
- Добрев, П. Кои сме ние българите. София, 2000.
- Добрев, П. История на българската държавност. София, 1995.
- Добрев, П. Прабългари - произход, език, култура. София, 1991.
- Добрев, П. Царственик на българското достояние. София, 1998.
- Домбрадски, М. Келтите на Балканския полуостров. София, 1984.
- Дюканж, Ш. Византийска история. София, 1992.
- Еврипид. Вакханки. София, 1914.
- Елиаде, М. История на религиозните вярвания и идеи, т. 1. София, 1997.
- Енциклопедичен речник- Кюстендил А-Я. София, 1988.
- Златарски, В. История на българската държава през средните векове, т. 1. София, 1994.
- Иванов, Й. Богомилски книги и легенди. София, 1970.
- Иванов, С. История на България преди новата ера, ч. 1-3. София, 2001-2002.
- Индийски санскритски първоизточници - Веди, Упанишади, Бхагават-Гита. София, 1995.
- История на арменския народ. София, 1988.
- История на света, т. 1. Ерата на царете богове. София, 1994.
- История на света в дати: 38 000 г. пр. Хр.—1994 г. сл. Хр. София, 1995.
- Каменов, К. Небето помни. Варна, 2000.
- Караджов, М., Цв. Томчев. При изгубените българи в Татарстан. София, 1998.
- Келер, В. Библейски събития. София, 1993.
- Керам, К. Богове, гробници и учени. София, 1988.
- Китов, Г. Тракийски култов център Старосел. Варна, 2003.

- Кондратов, Ал. Изчезнали цивилизации. София, 1976.
- Косидовски, З. Библейски сказания. София, 1981.
- Костов, Г. Погребението на хан Аспарух в светлината на археологическите данни. София, 1998.
- Крамер, С. Древните митологии. Шумер и Акад. София, 1999.
- Кръстев, Г. Българският календар. Варна, 1999.
- Кюнстлер, М. Митология на Китай. София, 1987.
- Личковска, К., К. Шажинска. Митология на Месопотамия. София, 1984.
- Маджаров, Хр. Големият заговор срещу българите. Варна, 2001.
- Макивиди, К. Атлас по история на Стария свят. София, 1996.
- Маккол, Х. Месопотамски митове. Велико Търново, 2003.
- Манолов, Ж. Загадката Атлантида. София, 2002.
- Маразов, Ив. Видимият мит. Изкуство и митология. София, 1992.
- Маразов, Ив. Митология на траките. София, 1994.
- Массон, В. Археологическите паметници Афганистана и древния история страни. Афганистан - прошлое и настоящее. Москва, 1992.
- Москов, М. Именник на българските ханове. София, 1988.
- Мутафчиев, Кр. Древна история на балканския полуостров, т. 1-2. София, 1997-1998.
- Мутафчиев, Кр. Праотците, т. 1-2. Варна, 2001.
- Николов, Н., В. Харалампиев. Звездобройците на древността. София, 1986.
- Никитов, Ст. Древните цивилизации. София, 1976.
- Оландер, М. Езиците на рая. София, 2002.
- Подбрани извори за българската история, т. 1. Древните българи и земите на Балканския полуостров до VII век. София, 2002.
- Поп Йовчо от Трявна. Летопис и родословие. Велико Търново, 1995.
- Попко, М. Митология на Хетска Анатолия. София, 1983.
- Попов, Св. Авитохол и Ирник - начало на българската държавност. Варна, 1999.
- Раковски, Г. Съчинения, т. 3. София, 1984.
- Руф, К. Александър Македонски. София, 1985.
- Сагс, Х. Величието на Вавилон. София, 1998.
- Световните цивилизации - история и култура, т.1. София, 1998.
- Сидоров, М. Българиянството. София, 1997.
- Сичин, З. Войните на боговете и хората. София, 2003.
- Сичин, З. Дванадесетата планета. София, 2002.
- Станишев, Н. Кратка история на българите от най-стари времена до днес. София, 1994.
- Съсьлов, Д. Пътят на България. София, 2000.
- Табов, Й., Кл. Василев. Възкръсващата история на д-р Ганчо Ценов. София, 2001.
- Табов, Й. Падането на Стара България. София, 1997.
- Табов, Й. Старите българи. София, 1998.
- Тошков, Фр. Древните прабългари - разкази за историята на българския, народ. Пловдив, 2001.
- Фадлан Ибн. Пътешествие до Волжка България. София, 1992.
- Фол, Ал. Тракийската култура - казано и премълчано. София, 1993.
- Фол, Ал. Тракийският орфизъм. София, 1986.
- Фрейзър, Дж. Златната клонка. София, 1984.
- Фрейзър, Дж. фолклорът в Стария завет. София, 1989.
- Хабек, Р. Загадките в древния Египет. София, 2002.
- Херодот. История, ч. 1—2. София, 1986-1990.
- Хилендарски, П. История славяноболгарская. София, 1984.
- Хронологична енциклопедия на света. т. 1-2. Велико Търново, 1994.
- Ценов, Г. Кроватова България. Пловдив, 1988.
- Ценов, Г. Произходът на българите и начало на българската държава и българската църква. София, 2002.
- Цветков, П. България и Балканите. София, 1996.
- Цилмер, Х. Й. Грешките в историята на Земята. София, 2002.
- Цонев, Пл. Хомо космикус. София, 1980.
- Чайлдрес, Д. Изгубените градове на древната Лемурия и Тихия океан. София, 2003.
- Чайлдрес, Д. Технология на боговете. София, 2002.
- Юхма, М. Древните българочуваши. Варна, 2003.

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение.....	2
Част първа	
Някои от важните звезди и връзката им със строителството, символите и писмените знаци при древните народи и цивилизации. Тайните на Лабиринта.....	3
Стари митове и сведения за началото на света и Вавилон.....	8
Потопът в Черно море. Варненската цивилизация и нейните небесни предци.....	10
Кавказ, Египет, Шумер и Индия – важни цивилизационни средища по пътя на древните българи. Кой са шумерите?.....	13
Династическата раса.	
Шумерите и техните представи за света. Народът на Зиези.....	16
Саргон Велики и наследниците му. Управлението на кутиите.....	22
Древната държава Мари и възходът на Вавилон. Кодексът на Хамурапи.....	25
Касити, хурити, митанийци и урартци. Асирийската империя и династията на художниците.....	29
Халдеите и новоасирийците.....	35
Нововавилонската империя и Навуходоносор II. Падането на Вавилон.....	41
Част втора	
Пелазгите - траки и мизи (македони) на Балканите, в Европа и Азия. Древните българи владетели на Бавария, Испания, Британия и Вавилон.....	45
Древните българи (бригите) към Мала Азия и Индия.	
Фригийци, лидийци и македони.....	48
Походът на Александър Македонски към Азия.	
Вавилон - столица на неговата империя.....	51
Религията на седемте небесни светила в Шумер, Вавилон, Палестина и при древните българи. Владетелят - първожрец и духовен водач.....	53
Жреческият народ на огнените бриги и тайните (херметически) знания.....	
Родоначалникът на българите.	
Уникалният дванадесетциклов слънчев календар.....	62
Част трета	
„Именник на българските кханове" - първи сведения и някои характерни особености.....	67
От Авитохол до Севар. Държавите на Атила, Ирник, Кубрат и Аспарух - общи традиции и приемственост.....	69
От Комирсош до Умор. Неотбелязаната 1850-годишнина на българската държавност в „Именника" - обратно от Азия към Европа.....	81
Предстои ли ни среща с лабиринта? Пътят на българите.....	83
Библиография.....	89

От поредица „Тайни и загадки“ досега са излезли следните заглавия

1994 г.

1. Тайната история на хитлеризма Роберт Амбелен, 1994, 1998
2. Парапсихологията Жорж Паш, 1994
3. Хипнозата Паул Бернар, 1994
4. Загадките на Бермудския Триъгълник Ж. Паш, 1994

1995 г.

5. фантастични феномени - Райнер Холбе, 1995
6. Тайните на Атлантида - Андрю Томас, 1995
7. Не сме сами във вселената - Андреас фон Рети, 1995
8. Мъдростта на пирамидите - Хартвиг Хаусдорф, 1995
9. Загадките на Великденския остров - Франсис Мазер, 1995

1996 г.

10. Загадките на световната история - Лудвиг Бернек, 1996
11. Планът на боговете - Петер Фибаг, 1996
12. Синдромът на Сфинкса - Валтер-Йорг Лангбайн, 1996
13. Древните цивилизации ч. 1 - Стефан Никитов, 1996
14. Древните цивилизации ч. 2 - Стефан Никитов, 1996
15. Дървото на боговете - Валтер Папст, 1996
16. Сателите на боговете - Хартвиг Хаусдорф, Петер Краса, 1996
17. феноменът НЛО - Николай Александров, 1996
18. Поглед в бъдещето - Райнер Холбе, 1996
19. Големите загадки на последните 2500 години - Валтер-Йорг Лангбайн, 1996
20. Нови фантастични феномени - Райнер Холбе, 1996
21. Пътешествие на съзнанието - Къртни Браун, 1996

1997 г.

22. Загадката Марс - Йеско Пруткамер, 1997
23. Предсказанията на Нострадамус - Рой Нолан, 1997
24. Отговорът на Орион - Йоахим Кох, Ханс-Юрген Киборг, 1997
25. Преди потопа - Валтер-Йорг Лангбайн, 1997
26. Тайнственият континент Му - Ханс Стивън, 1997
27. Наследството на Авалон Градина Фозар, Франц Блудорф, 1997

1998 г.

28. Посланието на Розуел Рене Кудрис, 1998
29. НЛО - факти и документи кн. 1 - Хелмут Ламер, Оливер Сидла, 1998
30. Империята на извънземните - Андреас фон Рети, 1998
31. НЛО - близки срещи кн. 2 - Хелмут Ламер, Оливер Сидла, 1998
32. НЛО - тайните операции кн. 3 - Хелмут Ламер, Марион Ламер, 1998
33. Астронавти в древността - Ларс А. Фишингер, 1998
34. Загадката на кварца - Руслан Костов, 1998
35. Предопределението на съдбата - Петер Краса, 1998
36. Контакти - Йоханес Фибаг, 1998
37. Те са тук - Йоханес Фибаг, 1998;
38. Когато боговете се правят на създатели - Хартвиг Хаусдорф, 1998

1999 г.

39. Вълшебните звуци. Градина Фозар, Франц Блудорф, 1999
40. Загадъчни действителности - Виктор Фаркас, 1999
41. Другите - Йоханес Фибаг, 1999
42. PSI – протоколи - Елмар Грубер, 1999
43. PSI – агенти - Ернест Мекелбург, 1999
44. Всички сме безсмъртни - Ернест Мекелбург, 1999
45. Конфронтации - Жак Вале, 1999
46. Нашественици - Бъд Хопкинс, 1999
47. Загадката на Хеопс – Михаел Хасе, 1999
48. Загадката Бермудски триъгълник - Михаел Преисингер, 1999
49. Исус в Индия - Холгер Керстен, 1999

2000 г.

50. Грешката на Дарвин - Х. Й. Цилмер, 2000
51. Загадъчни феномени - Ернест Мекелбург, 2000
52. Машината на пространството - Йоханес и Петер Фибаг, 2000
53. Под знака на Ра - Михаел Хасе, 2000
54. Тайнствените кътчета на нашия свят - Хартвиг Хаусдорф, 2000
55. Тайното досие „Археология“ - Люк Бюргин, 2000
56. Измислена ли е човешката история - Уве Топер, 2000

57. Планета с привидения - Джон А. Кийл, 2000
58. Пътуване във времето - Йоханес фон Бутлар, 2000
59. Айнщайн на квадрат - Йоханес фон Бутлар, 2000
60. Прероденият - Петер Краса, 2000
- 2001 г.**
61. Отвъд вечността - Ернст Мекелбург, 2001
62. НЛО - другата страна - Грегъри М. Кенън, 2001
63. НЛО над Европа - Илобранд фон Лудвигер, 2001
64. Тайните на древните народи - Петер Фибаг, 2001
65. Нострадамус – предсказания - Р. Уелч, 2001
66. Маите - тайни и предсказания - Магда Вимер, 2001
67. Шепнещият камък - Йоханес фон Бутлар
68. Скок във времето - Йоханес фон Бутлар
69. Голямата акция - Уве Топер, 2001
70. Праевангелието. - Херберт Циглер, Елмар Грубер, 2001
71. Цар Соломон - Ролф Байер, 2001
- 2002 г.**
72. Савската царица - Ролф Байер, 2002
73. Висши технологии на древността - Райнхард Хабек, 2002
74. Загадките на житните кръгове - Люси Прингъл, 2002
75. Етруските - Г. Баркър, Т. Расмусен, 2002
76. Древните българи и пирамидите - Владимир Цонев, 2002
77. Загадките в древния Египет - Райнхард Хабек, 2002
78. Загадката Атлантида - Живко Манолов, 2002
79. Другата страна на реалността - Ернст Мекелбург, 2002
80. фалшифицирането на човешката история - Уве Топер, 2002
81. Грешките в историята на земята - Ханс-Йоахим Цилмер
- 2003 г.**
82. По следите на всемогъщите - Ерих фон Деникен
83. Второто сътворение - Хорст Льоб, 2003
84. В началото бе апокалипсисът - Валтер-Йорг Лангбайн, 2003
85. Големите финансови спекулации - Петер Мартин/Бруно Холнагел, 2003
86. Загадките на Земята и древните българи - Владимир Цонев, 2003
87. Придружителите от Вселената - Ларс А. Фишингер, 2003
88. Преживявания на границата на смъртта - Бернард Якоби, 2003
89. Вселена, гравитация, разум - Градина Фозар, Франц Блудорф, 2003
90. Загадките на Луната - А. Войцеховски, 2003
91. Тините служби през Втората световна война - част I - Вилхелм Ритер фон Шрам, 2003
92. Тините служби през Втората световна война - част II - Вилхелм Ритер фон Шрам, 2003
- 2004 г.**
93. Проклятието на фараоните - Филип Ванденберг, 2004
94. Загадките на археологията - Люк Бюргин, 2004
95. Кой век сме сега? - А. Фоменко, Г. Носовски, 2004
96. Нострадамус - тайната на великия ясновидец - Райнхард Мусик, 2004

Владимир Цонев
Древните българи, Шумер и Вавилон
българска първо издание
Редактор: Марин Найденов формат 60/84/16 Печатни коли 13
Издателство „Литера Прима“® София 1528, п. к. 38,
тел.: 974 55 75 e-mail: mjf@literaprima.com